اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۴ آبان ۱۴۰۲
• ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۵ نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۵۸ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۴۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دستور رئیس‌جمهوری در جلسه شورای‌عالی مسکن

بانک‌های متخلف در اعطای تسهیلات مسکن جریمه شوند

رئیس‌جمهوری با گلایه از عدم اجرای تعهدات برخی بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های خصوصی در اعطای تسهیلات مسکن گفت: طبق قانون همه بانک‌ها موظفند ۲۰ درصد تسهیلات اعطایی خود را به حوزه مسکن اختصاص دهند و بانک‌های متخلف باید برابر ۲۰ درصد این رقم جریمه شوند. وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی موظف است به‌فوریت جریمه‌های بانک‌های متخلف را طبق قانون در قالب مالیات وصول و گزارش آن را ارائه کند.

۲

بررسی صمت از دلایل و پیامدهای کمبود گاز

بحران ناترازی ادامه دارد

۴-۶-۱۰-۱۱

عکس: صمت

سرمقاله

توسعه ویتنام
پس از اصلاحات اقتصادی
۲

گفت‌وگو

چشم‌انداز حوزه گاز
تشدید کمبود است
۲

یادداشت‌های امروز

دور باطل مقابله
با کمبود انرژی
۴

جای خالی
مهندسی انرژی
۶

کاهش تولید
و رشد ناترازی
۱۰

گزارش‌های روز

تولید غذای سالم به سبک دانش‌بنیان
۱۳

رفع تعهد ارزی، سد محکم ارزآوری

صادرات از ارکان مهم اقتصاد است که علاوه بر رشد اقتصادی می‌تواند موجب افزایش تولید، امنیت تجاری و فروش شود. به‌واسطه صادرات، محصولات تولیدی در بازارهای بین‌المللی جایگاهی برای خود به‌دست می‌آورند که این امر به بهبود وضعیت اقتصاد منجر خواهد شد؛ بر همین اساس دولت سیزدهم، توسعه تجارت را در اولویت قرار داد و لزوم گسترش روابط اقتصادی با همسایگان نیز بارها از سوی رئیس جمهوری مورد تاکید قرار گرفت تا به‌واسطه صادرات و واردات مشکلات اقتصادی حل شود.
۸

مناقصه عمومی خرید پارچه فیلتر پرس

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت تهیه پارچه فیلتر پرس برای کارخانه خود، واقع در استان کردستان را به تأمین کنندگان واجد شرایط واگذار نماید، لذا فروشندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۲۷۶۴۵۳۳۳ - ۰۲۱ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

پانزدهمین همایش و نمایشگاه قیر آسفالت و ماشین آلات
۷

نوبت سوم

فراخوان مناقصه

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت درخواست "درخواست تامین سیستم اوواش باطله کنسانتره آهن مجتمع شهرک" از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، بلوار سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ -طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور- کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفینامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

سرمقاله

توسعه ویتنام پس از اصلاحات اقتصادی

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس ارتباطات

ویتنام که امروزه به‌سرعت پله‌های رشد و ترقی را می‌پیماید، چندین دهه جنگ و مبارزه را پشت سر گذاشته است. جنگ در ویتنام، یک روز و دو روز و یک سال و دوسال نبود. سرزمین ویتنام که از دوران پارینه‌سنگی مسکونی بوده با از بین رفتن آخرین سلسله پادشاهی‌اش، از سال ۱۸۸۷ مستعمره فرانسه شد. مردمش در سال ۱۹۵۴ فرانسه را شکست دادند، اما پس از تقسیم کشور به ویتنام شمالی و جنوبی دیری نپایید که مجبور شدند ۲۰ سال هم با امریکا بجنگند تا موفق شدند در ۳۰ آوریل ۱۹۷۵ بر امریکا پیروز شوند.

اعتماد به علم اقتصاد

روزی که مردم ویتنام اسلحه‌ها را بر زمین گذاشتند با فقر و محرومیت زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کردند. اقتصادی بسیار ضعیف و وابسته به کمک‌های چین و شوروی داشتند. اقتصاد متمرکز کمونیستی کشور، اجازه و امکان رشد و پیشرفت را به صنایع و فعالان اقتصادی نمی‌داد، اما تحول در نگاه مدیران و سیاست‌گذاران اقتصادی این کشور و اعتماد به علم اقتصاد موجب شد معجزه‌ای در این کشور رقم بخورد؛ اقتصاد بسته را پشت سر بگذارد و لقب دارنده «سریع‌ترین رشد اقتصادی در آسیا» را از آن خود کند؛ به‌گونه‌ای که براساس بررسی‌های آماری، رشد اقتصاد ویتنام در سال ۲۰۲۲ به ۸ درصد رسید و در رقابت با دیگر کشورهای آسیا، صدرنشین شد. این کشور در سال ۲۰۲۲ به میزان ۳۷۱ میلیارد دلار صادرات داشت که نشان‌دهنده رشد ۱۰ درصدی این کشور در طول یک سال است. این در حالی است که بیشتر کشورهای دنیا، با رکود قابل‌توجهی دست‌وپنجه نرم می‌کردند، اما انگار اقتصاد کشور ویتنام در جهت مخالف کشورهای دیگر، بیشتر میل به رشد و صعود از خود نشان داده است.

شاید هم مشاهده رفاه و پیشرفت حاصل از آزادی اقتصادی این دوران برای مردم کشور فنلاند، عزم سیاست‌گذاران ویتنامی را جدی‌تر کرده تا همچنان به‌دنبال راهی برای گشایش بیشتر در اقتصاد کشور خود باشند.

تلنگری به ویتنام

ساختار اقتصادی کشور ویتنام بیشتر مبتنی بر کشاورزی فقیر و عقب‌افتاده بود. پس از پایان جنگ با امریکا، بهره‌وری پایین و گرسنگی و قحطی در همه جای ویتنام مشاهده می‌شد. در این مدت، این کشور بیشتر متکی به کمک‌های اندک چین و شوروی بود، اما فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ را می‌توان «یک تلنگر تاریخی بزرگ» و موثر برای تصمیم‌گیرندگان حزب کمونیست ویتنام دانست که موجب شد به خود بیایند و برای توسعه کشور و رفاه مردم، سیستم بروکراتیک چین را به کار گیرند و سیاست‌های صنعتی موفقی را به اجرا در آورند.

در حال حاضر، ویتنام طیف متنوعی از کالاها -از خودرو و قطعات وسایل نقلیه گرفته تا رایانه و پوشاک- را صادر می‌کند و ارزیابی توسعه صنعتی این کشور توسط سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد، حاکی از آن است که ویتنام از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶، ۲۷ رتبه صعود کرده که نشان می‌دهد ویتنام در مسیر رسیدن به هدف خود برای قرار گرفتن در بین ۳ کشور اول «آسه‌آن» (اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا) تا سال ۲۰۳۰ موفق بوده است.

راز موفقیت

اصلی‌ترین راز موفقیت توسعه ویتنام را می‌توان عبور از اقتصاد متمرکز و دولت‌گرایی، اعتماد به علم اقتصاد و به‌رسمیت شناختن مکانیسم‌های بازار دانست. نتیجه یک پژوهش تاکید می‌کند برنامه‌های توسعه به‌تنهایی نمی‌توانند محرک اصلاحات و رشد اقتصادی باشند. تجربه کشور ویتنام نشان می‌دهد این کشور پس از اتکا به مکانیسم‌های بازار، اعطای آزادی به واحدهای اقتصادی و به حداقل رساندن دخالت دولت در تجارت، توانست در مسیر رشد و توسعه قرار بگیرد؛ وگرنه تا آن زمان کشور ویتنام بیش از ۱۰ برنامه توسعه اقتصادی داشت که موفقیتی را برای‌شان به‌دنبال نداشت.

تجربه موفقیت ویتنام در به دست آوردن این میزان از توسعه و رشد اقتصادی، به‌اندازه‌ای برای مسئولان کشور ما جذاب است که مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارش «بررسی تجربه کشور ویتنام در برنامه‌ریزی توسعه» به کندوکاو پیرامون ابعاد مختلف آن پرداخته است. این گزارش نشان می‌دهد از اواخر دهه ۱۹۹۰ میلادی که ویتنام اصلاحات اقتصادی را شروع کرد موفق شد رشد اقتصادی پایداری را برای خود رقم بزند. هم‌اکنون رتبه جهانی ویتنام در زمینه رشد اقتصادی ۲۱ است. میزان تورم آن به ثبات رسیده و همواره کمتر از ۵ درصد است و متوسط نرخ بیکاری حدود ۲ درصدی دارد.

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس باتوجه به نزدیکی زمان به پایان رسیدن برنامه ششم توسعه کشور و در حاشیه قرار گرفتن عملیاتی شدن این برنامه، این پرسش مطرح شده که آیا الگوی کنونی تدوین قوانین ۶ برنامه پنج‌ساله توسعه کشور، الگوی موفقی برای نحوه مداخله دولت در اقتصاد و ریل‌گذاری بلندمدت آن است یا اینکه باید به‌دنبال الگوی جدیدی باشیم؟

باتوجه به وضعیت کنونی اقتصاد کشور می‌توان گفت پاسخ این پرسش و نحوه عمل سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران کشور از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است؛ چراکه اگر نتوانیم از تجربه توسعه و رشد ویتنام یا کشورهای مشابه در به خرج دادن جسارت برای تغییر الگوی توسعه کشور به‌خوبی و به‌درستی استفاده کنیم و همچنان برنامه توسعه را ناظر بر احکام نامنسجم یا پذیرش سهم‌خواهی مالی دستگاه‌ها ببندیم به‌یقین برنامه‌های بعدی توسعه نیز عمل نشده و ناموفق، در کشوی میزها خاک خواهند خورد!

خسارت تاخیر در تحویل ۴۱.۶ میلیاردی برای خودرویی‌ها

رئیس اداره پایش تحویل شرکت بورس کالا گفت: اخذ و کنترل تضامین و وثایق از عرضه‌کنندگان در بورس کالای ایران، شرط لازم برای عرضه محصولات در راستای کنترل ریسک و عمل به تعهدات است؛ از این رو خریداران خودرو از بورس کالا که با تاخیر در تحویل مواجه شده‌اند تا امروز ۴۱.۶ میلیارد تومان خسارت دریافت کرده‌اند.

زهرا حسین‌زاده درباره تاخیر در تحویل برخی از خودروهای فروخته‌شده در بورس کالا طی ماه‌های گذشته و شرایط خریداران در این حوزه به ایسنا گفت: مهم‌ترین بخش فرآیند کنترل پیش از عرضه محصولات در اتاق پایاپای بورس کالا، کنترل تضامین و وثایق عرض کنندگان است و در واقع، این موضوع شرط لازم برای عرضه محصولات تلقی می‌شود و نقش بسیار ارزنده‌ای در کنترل ریسک و عدم عمل به تعهدات دارد.

وی افزود: عرضه‌کنندگان خودرو نیز از این قاعده مستثنا نیستند و در چارچوب دستورالعمل تسویه و پایاپای، تضامین لازم و موردتایید از آنها پیش از عرضه محصولات‌شان در بورس کالا اخذ شده است.

به‌گفته حسین‌زاده، طبق دستورالعمل‌ها، مشتریانی که موفق به تحویل به‌موقع خودرو خود در موعد مقرر نشدند و تا ۳۰ روز پس از سررسید، اعتراض خود را به‌شکل مکتوب از طریق کارگزار خریدار به بورس کالا اعلام کردند، امکان اخذ خسارت برای آنان فراهم شد.

رئیس اداره پایش تحویل شرکت بورس کالای ایران در پایان گفت: در همین راستا رسیدگی‌های لازم انجام و تا امروز برای تعداد ۱۱۸۵ مورد اعتراض، براساس ۰.۲۵ درصد ارزش قرارداد، محاسبه خسارت انجام و مبلغ ۴۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان پرداخت شد یا در جریان پرداخت قرار دارد.

دستور رئیس‌جمهوری در جلسه شورای‌عالی مسکن

بانک‌های متخلف در اعطای تسهیلات مسکن جریمه شوند

رئیس‌جمهوری با گلایه از عدم اجرای تعهدات برخی بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های خصوصی در اعطای تسهیلات مسکن گفت: طبق قانون همه بانک‌ها موظفند ۲۰ درصد تسهیلات اعطایی خود را به حوزه مسکن اختصاص دهند و بانک‌های متخلف باید برابر ۲۰ درصد این رقم جریمه شوند. وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی موظف است به‌فوریت جریمه‌های بانک‌های متخلف را طبق قانون در قالب مالیات وصول و گزارش آن را ارائه کند.

به گزارش ایسنا، در جلسه ظهر روز گذشته شورای‌عالی مسکن که با حضور سید ابراهیم رئیسی برگزار شد، مسئولان مربوط از پیشرفت طرح‌های در حال اجرای مسکن در کشور و همچنین مطالعات انجام شده درباره اختصاص زمین در مناطق مختلف کشور برای ساخت مسکن گزارش دادند و سپس گزارشی از عملکرد بانک‌ها در عمل به تعهدات در حوزه اعطای تسهیلات مسکن ارائه شد.

رئیس‌جمهوری با گلایه از عدم اجرای تعهدات برخی بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های خصوصی در این زمینه افزود: طبق قانون همه بانک‌ها موظفند ۲۰ درصد تسهیلات اعطایی خود را به حوزه مسکن اختصاص دهند و بانک‌های متخلف باید برابر ۲۰ درصد این رقم جریمه شوند. وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی موظف است به فوریت جریمه‌های بانک‌های متخلف را طبق قانون در قالب مالیات وصول و گزارش آن را ارائه کند.

رئیسی همچنین رئیس کل بانک مرکزی را موظف کرد با دعوت از مسئولان بانک‌های خصوصی آنها را نسبت به الزام اجرای نظامات قانونی مجاب کند و در صورت عدم پایبندی آنها به اجرای این نظامات قانونی، تصمیمات مناسب اتخاذ شود.

رئیس‌جمهوری تاکید کرد: اجرای نهضت ملی مسکن و همه پروژه‌های مرتبط با بخش زمین و مسکن به‌عنوان پیشران اقتصاد کشور همچنان با قوت و جدیت ازسوی دولت دنبال خواهد شد.

در این جلسه مقرر شد در تکمیل مطالعات و تمهید زمینه‌های اجرایی طرح‌های شهرک‌های ساحلی تسریع شده و همچنین بانک‌هایی که در اجرای تعهدات قانونی، مبنی بر اعطای ۲۰ درصد از تسهیلات خود به بخش مسکن تخلف داشته‌اند، برابر ۲۰ درصد از این رقم جریمه شوند و این جرایم در قالب مالیات ازسوی سازمان امور مالیاتی از آنها وصول شود.

همچنین در این جلسه استاندار هرمزگان گزارشی از طرح نهضت ملی مسکن، تکمیل واحدهای باقیمانده مسکن مهر در استان و بهسازی و نوسازی واحدهای روستایی ارائه داد که رئیس‌جمهوری از اقدامات و تلاش‌های صورت گرفته قدردانی کرد.

بر ساس این گزارش از مجموع ۶۵ هزار و ۹۵۰ واحد تعهد مسکن استانداری هرمزگان، ۴۹ هزار و ۹۵۰ واحد مسکن شهری و ۱۶ هزار واحد مسکن روستایی است که اجرای آنها در قالب ۴۸ طرح دنبال می‌شود.

در این راستا استانداری و اداره کل راه و شهرسازی هرمزگان ۳ هزار و ۶۰۹ هکتار زمین برای ۸۱ هزار و ۵۹۳ واحد مسکن تامین کرده‌اند که برابر با ۱۲۳ درصد تعهدات این استان است. همچنین برای ۵۹ هزار و ۵۹۱ واحد مسکونی پروانه ساختمانی صادر شده و صدور پروانه حدود ۵ هزار واحد مسکونی دیگر نیز در دست اقدام است.

حدود ۶ هزار و ۵۰۰ واحد از تعهدات استان هرمزگان در طرح نهضت ملی مسکن تاکنون تکمیل و تحویل شده و حدود ۱۰ هزار واحد دیگر نیز تا پایان امسال تکمیل خواهد شد.

استانداری هرمزگان ۳ هزار و ۴۱۶ قطعه زمین در ابعاد ۲۰۰ متری نیز در قالب طرح جوانی جمعیت تامین و آماده کرده که به‌زودی به متقاضیان و افراد دارای شرایط واگذار خواهد شد.

بنا بر این گزارش در استان هرمزگان حدود ۷ هزار مسکن مهر نیمه‌تمام باقی مانده بود که از این تعداد تنها ۱۱۲۶ واحد باقی مانده که آن هم تا قبل از پایان سال تکمیل و تحویل خواهد شد.

قالیباف در مراسم روز سیزده آبان: آنها از استقلال ما می‌ترسند

رئیس مجلس شورای اسلامی با شیطنت‌آمیز توصیف کردن اقدامات و عملکرد امریکایی‌ها خطاب به مقامات آنها گفت: امریکا، شیطنت نکن.

به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در مراسم ۱۳ آبان ۱۴۰۲ لانه جاسوسی که از ساعت ۹ صبح روز گذشته، شنبه در تهران همزمان با سراسر کشور برگزار شد، اظهار کرد: امریکایی‌ها همواره در طول تاریخ در همه شرایط در مقابل امنیت ملی و منافع ملی و پیشرفت کشور ما ایستاده و دست به توطئه، جنگ و کودتا زدند. تاریخ به این موضوع شهادت می‌دهد، اما ما براساس باورها و سنت‌های الهی در برابر آنان مقاومت کردیم. آنها به‌دنبال این هستند تا قدرت بازدارنده ما و پیشرفت کشور در حوزه‌های مختلف را بازدارند.

رئیس‌جمهوری امریکا، از منفورترین افراد نزد ملت ایران

وی تصریح کرد: بعد از ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ و بعد از آن ماه محرم که در اصل آغاز نهضت بود و سپس در سال ۱۳۴۳ که حضرت امام (ره) در چهارم آبان که بحث کاپیتولاسیون مطرح شده بود و امریکایی‌ها حقوق ویژه‌ای را گرفته بودند، یک سخنرانی تاریخی رقم زد و وقتی از اینجا به آن سخنرانی نگاه می‌کنیم به عظمت امام، نگاه امام و تشخیص امام پی می‌بریم.

وی اظهار کرد: امام در آن روز فرمودند رئیس‌جمهوری امریکا بداند که منفورترین افراد دنیا پیش ملت ایران است و تمام گرفتاری‌های ما به امریکا بازمی‌گردد. اسرائیل نیز موجود امریکا است. این حرف برای ۶۵ سال قبل است که حضرت امام خمینی (ره) فرمودند. سپس در سیزده آبان امام تبعید شد. به هرحال سیزده آبان ادامه پیدا کرد و در سال ۵۷ بسیاری از دانش‌آموزان در دانشگاه تهران به خاک و خون کشیده شدند. بعد از پیروزی انقلاب نیز در سیزده آبان سال ۵۸ شاهد تصویر لانه جاسوسی بودیم که امام فرمودند مهم‌تر از انقلاب اول بود، چراکه اسناد و مدارک نشان می‌داد اینها به‌دنبال این بودند تا دوباره مانند ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ که باعث شدند دولت ملی شکست بخورد و کودتا به پا کردند، این موضوع را رقم بزنند.

انتهای مسیر مقاومت، پیروزی و سربلندی است

وی با تاکید بر اینکه انتهای مسیر سازش، ورشکستگی و سرشکستگی و انتهای مسیر مقاومت پیروزی و سربلندی و عزت است، تصریح کرد: امروز نمونه مشخص و روشن مقاومت را به‌عینه می‌بینید.

لازم نیست به ده‌ها سال قبل بازگردیم؛ بلکه نمونه عملی مقاومت طوفان‌الاقصی است که به یک نمونه نظری هم تبدیل خواهد شد و بعدها درباره آن قلم خواهند زد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به پیدایش رژیم صهیونیستی اظهار کرد: بعد از آغاز جنگ جهانی اول انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند این جرثومه فساد و ناامنی را در منطقه فلسطین پایه‌گذاری کنند. از سال ۱۹۱۴ میلادی این مسیر طی شد تا اینکه انگلیسی‌ها در سال ۱۹۴۸ در شورای امنیت رژیم صهیونیستی را به رسمیت شناختند. این شیطنت‌ها تا امروز یعنی بعد از گذشت ۷۵ سال ادامه دارد.

به‌شهادت رساندن زنان و کودکان اوج حیوان‌صفتی رژیم صهیونیستی است

وی اظهار کرد: رژیم صهیونیستی با بمب کودکان و زن و بچه‌ها را به شهادت رسانده و خانه‌ها را تخریب می‌کند؛ این قدرت نیست بلکه اوج پستی، حیوان‌صفتی و رذالت و درماندگی است؛ رژیم صهیونیستی و امریکای جنایتکار بداند هر کاری در غزه انجام دهد و هر اتفاقی که بیفتد هرگز این نقطه عطف در معادلات تغییر نمی‌کند. این همان جمله کلیدی، حکیمانه و هوشمندانه رهبر معظم انقلاب است که فرمودند هرگز این شکست ترمیم‌پذیر نیست.

نتانیاهو بداند اولین قربانی حادثه خواهد بود

قالیباف با پیش‌بینی از آینده نتانیاهو اظهار کرد: نتانیاهو این مرد پلید و خبیث بداند اولین قربانی حادثه خواهد بود و در آینده نزدیک خواهیم دید چطور به بدبختی و ذلت می‌افتد؛ البته ما مقصر اصلی همه این جنایات را به‌طور روشن و مشخص امریکای جنایتکار می‌دانیم که این جنایات به دستور و حمایت و پشتیبانی امریکا انجام می‌شود.

وی با اشاره به فرمایشات امام(ره) تصریح کرد: امام بیش از ۶۰ سال قبل در چنین روزی این حرف را برای امریکا و اسرائیل زد؛ امروز به امریکای شیطان و شیطان‌پرست و شیطنت‌کن می‌گویم شیطنت نکن و دوباره محاسبه غلط در دستگاه محاسباتی خود نداشته باشد.

هسته‌ای بهانه است، آنها از استقلال ما می‌ترسند

وی تاکید کرد: هسته‌ای بهانه است؛ آنها از قدرت و استقلال ما می‌ترسند، چراکه رژیم صهیونیستی جنایتکار بیش از ۱۰۰ کلاهک هسته‌ای در اختیار دارد و برخی از کشورهای دیگر در منطقه هم چنین کلاهک هسته‌ای دارند، اما با آنها رفتار مسالمت‌آمیز می‌شود. ما بارها گفته‌ایم که دنبال چنین چیزی نیستیم، نداریم و به دنبال‌اش هم نمی‌رویم، اما آنها این موضوع را بهانه کرده‌اند برای اینکه اجازه پیشرفت و استقلال را به ملت بزرگ ایران ندهند.

معاون اول رئیس‌جمهوری:

با اهداف سند راهبردی ایران و چین فاصله زیادی داریم

معاون اول رئیس‌جمهوری گفت: تمامی توافقات با چین در چهارچوب سند ۲۵ساله راهبردی است و هنوز با اهداف این سند، فاصله زیادی داریم.

به گزارش ایرنا، محمد مخبر پیش از عزیمت به چین در فرودگاه «مهرآباد» با اشاره به اهداف سفر خود به شانگهای اظهار کرد: بنا به دعوت نخست‌وزیر و دیگر مقامات چین برای شرکت در نمایشگاه بین‌المللی، عازم شانگهای هستیم. روابط ایران و چین راهبردی است و در ساحت‌های مختلف با چین همکاری‌های خوبی داریم.

وی با اشاره به سفر رئیس‌جمهوری به چین افزود: سفر آقای رئیس‌جمهوری به چین منجر به تفاهمات و توافقات خوبی شد که نیاز به پیگیری دارد و باید موانع آنها، بررسی و برطرف شود. تمامی توافقات با چین در چهارچوب سند ۲۵ساله راهبردی است و هنوز با اهداف این سند، فاصله زیادی داریم.

مخبر تصریح کرد: غرفه‌های زیادی توسط فعالان اقتصادی کشورمان در این نمایشگاه شکل گرفته است؛ یکی از اتفاقات خوبی که رخ می‌دهد این است که نخست‌وزیر چین از غرفه‌های ایرانی بازدید خواهد کرد.

وی با اشاره به رشد ۲۰ درصدی غرفه‌های ایرانی در این نمایشگاه افزود: تراز تجاری ایران و چین خوب است. ایران صادرات قابل‌توجهی به کشور چین دارد.

مخبر با بیان اینکه در جهت رفع موانع همکاری‌های ۲۵ساله تلاش می‌کنیم، گفت: سفر رئیس‌جمهوری کشورمان به چین منجر به برخی توافقات و تفاهمات شد که برخی از این توافقات به قرارداد تبدیل شده و برخی نیز با موانعی همراه است که تلاش خواهیم کرد در این سفر موانع و مشکلات پیش روی اجرایی شدن توافقات را مرتفع کنیم.

مخبر خاطرنشان کرد: این حجم از حضور صادرکنندگان ایرانی در نمایشگاه فرصت خوبی است، زیرا کشور الان برای مسائل مختلف فناوری، نفت، صنایع نفتی، صنعت، معدن حرف برای گفتن دارد و این نمایشگاه و این غرفه‌ها می‌تواند صادرات به چین را تقویت کند.

عکس روز

راهپیمایی ۱۳ آبان در سراسر کشور

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

جنایت اسرائیل در غزه با حمایت امریکا، انگلیس و فرانسه

معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری گفت: اسرائیل با حمایت امریکا، انگلیس و فرانسه جنایت جنگی را در غزه مرتکب شده و مدعیان حقوق بشر کجایند که ببینند. به گزارش ایسنا سیدمحمد حسینی در جمع راهپیمایان یوم‌الله ۱۳ آبان گفت: دانش‌آموزان قبل از پیروزی انقلاب اسلامی نقش تاثیرگذاری داشتند و همین حضور پررنگ آنها در تظاهرات و راهپیمایی‌ها سرنگونی رژیم طاغوت را رقم زد. وی با اشاره به اینکه دانش‌آموزان در جنگ تحمیلی هم کنار انقلاب اسلامی بودند، افزود: شهادت ۳۶ هزار شهید دانش‌آموز گواه پایبندی دانش‌آموزان به آرمان‌های انقلاب اسلامی است و دانش‌آموزان امروز ما هم باید مانند دانش‌آموزان ابتدای انقلاب و جنگ پای کار بوده و علاوه بر تاثیرگذاری علمی در حوزه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی هم پیشگام باشند. معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری با اشاره به حوادث اخیر در سرزمین‌های اشغالی و کشتار زنان، کودکان و مردم بیگناه غزه، با بیان اینکه صهیونیست‌ها با حمایت امریکا کشتار و نسل‌کشی در غزه و فلسطین را راه انداخته‌اند، خاطرنشان کرد: در انتفاضه اول مردم فلسطین چیزی جز سنگ برای مبارزه نداشتند، اما تجهیز شدند و رزمندگان فلسطینی جواب بمباران را نه با سنگ بلکه با موشک و تجهیزاتی که در اختیار دارند می‌دهند. حسینی با اشاره به شکست مفتضحانه سرویس اطلاعاتی اسرائیل تصریح کرد: ۷ سرویس اطلاعاتی آنها که اجازه نمی‌دادند هیچ پرنده و جنبنده‌ای حرکتی داشته باشد، از رزمندگان فلسطینی شکست خوردند و چون نمی‌توانند با رزمندگان مبارزه کنند زنان و کودکان را مورد هدف قرار می‌دهند. وی ادامه داد: اسرائیل با حمایت امریکا، انگلیس و فرانسه جنایت جنگی را در غزه مرتکب شده و مدعیان حقوق بشر کجایند که ببینند نزدیک ۴ هزار کودک و ۲ هزار زن در غزه به شهادت رسیدند. معاون پارلمانی رئیس جمهوری با اینکه کشورهای اسلامی نباید نسبت به کشتار در غزه بی‌تفاوت باشند، عنوان کرد: متاسفانه عرضه اینکه گذرگاه رفح را باز کنند تا به مردم امکانات برسد را هم ندارند. حسینی تاکید کرد: رهبر معظم انقلاب سال ۹۴ فرمودند اسرائیل ۲۵ سال آینده را نخواهد دید که با اقداماتی که صهیونیست‌ها انجام می‌دهند اضمحلال و نابودی خود را نزدیک می‌کنند. وی با بیان اینکه جرم کودکان غزه ایمان آنهاست، تصریح کرد: سوال می‌پرسند که جرم کودکان فلسطینی چیست؛ اسرائیلی‌ها جواب می‌دهند آنها در آینده تروریست خواهند شد. آنها هر کسی که در مقابل زیاده‌خواهی آنها بایستد را تروریست خطاب می‌کنند. معاون رئیس‌جمهوری با اشاره به اینکه ۶ هزار فلسطینی در زندان اسرائیل هستند که برخی از آنها ۳۰ سال و بیشتر است که در زندان هستند، گفت: اسرائیل بنا داشت جمعیت بیش از ۲ میلیون نفری که در غزه بودند را کوچ دهد و به مصر و دیگر کشورهای عربی بفرستد، اما فلسطینی‌ها پیشدستی کردند و ضرب شست سنگینی به اسرائیل نشان دادند.

ورود دانش‌بنیان‌ها به پروژه‌های پیشران

شرکت‌های دانش‌بنیان جهت تبدیل ایده‌ها و نوآوری‌ها به محصول، تجاری‌سازی پژوهش‌ها، هم‌افزایی علم و ثروت ایجاد می‌شوند. این کسب‌وکارها ازنظر ایجاد مشاغل پایدار مبتنی بر فناوری و بهره‌برداری از فرصت‌های جدید، نقش مهمی در موفقیت اقتصادی کشورها دارند. برهمین اساس نیز در سال‌های اخیر برنامه‌های بسیاری با هدف توسعه و ورود دانش‌بنیان‌ها به پروژه‌های پیشران طراحی و اجرا شده است. برگزاری نخستین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان و امضای موافقت‌نامه چهارجانبه بسته پیشران شرکت‌های دانش‌بنیان و چند قرارداد صنعتی شرکت‌های دانش‌بنیان در حاشیه این رویداد که در مهر امسال به وقوع پیوست را می‌توان در همین راستا دانست. این درحالی است که وزارت صمت و سازمان‌های تابعه، از ورود دانش‌بنیان‌ها به پروژه‌های پیشران استقبال کرده و به نظر می‌رسد مسیر برای توسعه این فعالان اقتصادی مهیاتر از گذشته است.

اهمیت دانش‌بنیان‌ها در تحول اقتصادی

وزیر صمت با بیان اینکه رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان به‌دنبال ارائه و معرفی جایگاه با اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان است، گفت: نقش شرکت‌های بزرگ در کاهش ریسک و پیشران بودن در اقتصاد با تکیه بر تحقیق و توسعه حائز اهمیت است.

به گزارش ایدرونیوز، عباس علی‌آبادی وزیر صنعت، معدن و تجارت، در جریان برگزاری نخستین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان ضمن بیان مطلب فوق گفت: با کار علمی و مستمر ریسک‌های فعالیت را باید کاهش دهیم و به سمت توسعه برویم.

وی، به نقش شرکت‌های بزرگ در کاهش ریسک و پیشران بودن در اقتصاد اشاره کرد و یادآور شد: این شرکت‌ها مانند ایدرو، ایمیدرو، شهرک‌های صنعتی بیشترین نقش را در توسعه دارند و جایگاه آنها در زمینه کاهش ریسک‌های سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی حائز اهمیت است. وزیر صمت اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان در بازاریابی، بهبود کیفیت، تحقیق و توسعه را مورد تاکید قرار داد و اضافه کرد: همایش رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان به دنبال ارائه و معرفی جایگاه پر اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان، نوآور، فناور و استارت‌آپ در تحول اقتصادی در کشور است.

وی به آمار ارتقا و راندمان روبه رشد شرکت‌های دانش‌بنیان اشاره کرد و ادامه داد: تمرکز سیاست‌گذاری‌های کشور باید روی شرکت‌های دانش‌بنیان باشد. در این زمینه، هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی در مسیر رونق تولید و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور ضرورت دارد. البته تمرکز کشور به گونه‌ای بوده که شرکت‌های دانش‌بنیان کوچک مقیاس توسعه پیدا کرده‌اند.

علی‌آبادی با تاکید بر اینکه امسال مقام معظم رهبری شعار سال را رشد تولید و مهار تورم اعلام و رئیس‌جمهوری بر این موضوع تاکید دارد، خاطرنشان کرد: همه ما به عنوان وزارتخانه‌ها و مجموعه‌های تاثیرگذار در صنعت و معدن کشور، باید در این راستا اقدامات مناسبی انجام داد تا به اهداف ترسیمی دست یابیم.

وی با بیان اینکه نخستین چالش‌های تولید را احصا و راهبردارها و سیاست‌های پیشرانی را برای آن در نظر گرفتیم، افزود: با بررسی چالش‌های موجود در حوزه تولید، شاخص‌هایی را درنظر گرفتیم که کاهش ارزبری و عدم خام فروشی، اصلاح نظام قیمت‌گذاری دستوری، ایجاد ثبات در مدیریت کسب و کار، بازبینی سازکارهای نظارتی و بازرسی، تعهد به محیط‌زیست و ... از جمله این اقدامات است.

وزیر صمت، ارتباط‌گیری دانش‌بنیان‌ها با شرکت‌های بزرگ را ضرورت دانست و افزود: راهبردها و حوزه‌های تمرکزی را مشخص کرده‌ایم. تامین مالی، تحول دیجیتال، تمرکز روی ابرشرکت‌ها، احیای واحدها، توجه به زیرساخت‌ها و... برخی از این راهبردها هستند.

وی به برخی پروژه‌های پیشران اشاره کرد و ادامه داد: احیا و فعال‌سازی، توسعه پلتفرم شهرک‌های صنعتی، تامین آب صنایع، جایگزینی خودروهای برقی و... برخی از این پیشران‌ها هستند که فراخوان مشارکت برای شرکت‌های دانش‌بنیان و اندیشکده‌ها داده‌ایم.

علی‌آبادی تصریح کرد: در حوزه احیا و فعال سازی، تکمیل و افزایش ظرفیت در طرح‌های واجد شرایط صنعتی و معدنی (راکد و نیمه تمام) را دنبال می‌کنیم و توسعه پلتفرم شهرک‌های صنعتی از طریق ایجاد خوشه‌های بزرگ مقیاس، پارک‌های یکپارچه صنعتی و معدنی و شهرک‌های نوآوری و تخصصی با نگاه به ملاحظات آمایش صنعتی را در دستور کارمان قرار داده‌ایم.

وی با اشاره به اینکه لازم و ضروری است شرکت‌های دانش‌بنیان برای اجرای این اهداف، در کنار شرکت‌های بزرگ قرار گرفته و مشکلات موجود را برطرف کنند، یادآور شد: احیای واحدهای راکد را از اهداف اساسی این وزارتخانه برشمرد. درحال‌حاضر حدود ۹ هزار مجموعه و واحد راکد در کشور وجود دارد که باید بازگشت آنها به عرصه تولید اقدامات لازم را انجام داد.

وزیر صمت با بیان اینکه خودرو برقی در دنیا تبدیل به ماشین روز شده و دیگر ماشین آینده نیست و به زودی ماشین‌هایی وارد بازار می‌شوند که با هیدروژن کار می‌کنند، افزود: می‌توان انرژی‌ها را با بهره‌گیری از خورشید و باد تامین کرد و در واقع به منابع تامین سوخت تنوع داد.

وی در این خصوص اضافه کرد: با توجه به اینکه امروز دنیا روی این موضوع به‌صورت جدی در حال کار کردن است، ما نیز باید روی آن تمرکز کنیم که در این بخش نیاز به حضور شرکت‌های دانش‌بنیان داریم.

علی‌آبادی استفاده از سوخت‌های پاک و تجدید پذیر را از دیگر راهکارها عنوان کرد و یادآور شد: برخی در ایران گاز را به عنوان خوراک مصرف می‌کنند زیرا گاز اکسید آهن را از طریق متان احیا می‌کنیم؛ این در حالی است که دنیا به این سمت رفته که با هیدروژن این کار را انجام دهد و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در این رابطه به خوبی ایفای نقش کنند.

وی سهم هزینه دولت در تحقیق و توسعه را ۳۸ درصد و در بخش دانشگاهی ۲۹ درصد اعلام کرد و افزود: بسیاری از شرکت‌های راکد در حوزه دانش‌بنیان بودند که بنا داریم توسعه شهرک‌های صنعتی را در دستور کار قرار دهیم. وزیر صمت با بیان اینکه به‌جای واردات و مونتاژکاری به سمت نوآوری صادرات محور برویم، گفت: سیاست‌مان کاهش ارزبری و جلوگیری از خام‌فروشی است.

تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با «بسته پیشران شرکت‌های دانش‌بنیان»

همچنین همزمان با نخستین رویداد ملی «صنعت دانش‌بنیان» و با هدف رفع نیازهای صنعت و تسهیل ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بازار بزرگ صنایع، موافقت‌نامه‌های همکاری و قراردادهای تولید محصولات صنعتی به امضای مسئولان، شرکت‌های دانش‌بنیان و طرف‌های بهره‌بردار رسید.

در این راستا موافقت‌نامه چهارجانبه بسته پیشران شرکت‌های دانش‌بنیان و چند قرارداد صنعتی شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری و وزرای صمت، اقتصاد و علوم امضا شد.

در قالب این موافقت‌نامه چهارجانبه، بسته امتیازات ویژه دانش‌بنیان‌ها تعریف شد که به تسهیل فرآیندهای بازارسازی و توسعه محصولات دانش‌بنیان می‌انجامد.

در قالب بسته پیشران دانش‌بنیان، تعهداتی همچون تنظیم‌گری و بررسی ثبت سفارشات توسط وزارت صمت به منظور جلوگیری از واردات کالاهای مشابه شرکت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاری و اختصاص تسهیلات به میزان ۳۰۰ میلیارد تومان برای شرکت‌های دانش‌بنیان با عاملیت صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته، اقناع کمیسیون ماده یک آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات برای افزایش ۲۰ درصدی تعرفه واردات کدهای کالایی دانش‌بنیان دارای ظرفیت تولید کافی، حمایت از تسهیل صدور مجوز پردیس‌های نوآوری از سوی وزارت علوم، حمایت از تامین مالی توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان توسط معاونت علمی تعریف شده است.

در ادامه نیز، قراردادهای همکاری صنعت و شرکت‌های دانش‌بنیان برای تامین و تولید محصولات فناورانه صنایع به امضا رسید. در همین راستا، قرارداد تولید نخستین نمونه دامپ تراک الکتریکال ۱۵۰ تنی به عنوان یکی از پیچیده‌ترین تجهیزات صنعتی با تامین مالی جمعی با ارزش تخمینی ۱۰۵ میلیارد تومان امضا شد.

همچنین موافقتنامه همکاری با هدف هم‌افزایی در سرمایه‌گذاری و تامین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان صنعت، بین صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق صحا به امضا رسید.

در ادامه قرارداد همکاری میان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و سازمان صنایع کوچک برای اختصاص زمین به شرکت‌های فناور و کوچک و حمایت از زیرساخت‌های این شرکت‌ها امضا شد.

گفتنی است در قالب نخستین رویداد ملی «ضنعت دانش‌بنیان» علاوه بر رونمایی از بسته امتیازات ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان، رویدادهای تخصصی اعلام نیازهای فناورانه صنایع با مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و نشست‌های تخصصی برگزار شد.

با هدف دریافت نتیجه مطلوب و خروجی از اقدامات این نشست، دبیرخانه‌ای تخصصی شکل می‌گیرد که وظیفه پیگیری این توافقنامه‌ها را خواهد داشت و نحوه مشارکت و نقش آفرینی شرکت‌ها در طرح‌ها و پروژه‌های صنعتی را به شرکت‌ها اعلام می‌کند و حمایت‌های لازم را صورت خواهد داد.

افزایش نفوذ فناوری در اقتصاد کشور

رئیس مرکز مدیریت طرح‌های کلان و پیشران معاونت علمی با اشاره به اجرای طرح‌های پیشران با همکاری معاونت علمی و سایر نهادهای حاکمیتی، تعریفی از این نوع طرح‌ها ارائه داد و گفت: پروژه‌های پیشران، پروژه‌هایی هستند که از لحاظ اقتصادی اثرگذاری زیادی دارند؛ یعنی هم مورد نیاز اساسی کشور و هم به لحاظ اقتصادی حائز اهمیت هستند اما لزومی ندارد در هنگام اجرا، حتما فناوری هم توسعه یابد؛ یعنی ما نمی‌خواهیم اقتصاد را معطل توسعه فناوری کنیم.

میثم فرج‌الهی در گفت‌وگو با مهر، رئیس مرکز مدیریت طرح‌های کلان و پیشران معاونت علمی افزود: ممکن است در مرحله اول با خرید فناوری و همکاری خارجی کار و پروژه را جلو ببریم، در مرحله دوم توسعه فناوری رخ دهد و در مرحله بعد از فناوری داخلی استفاده کنیم. اگر توسعه فناوری توانست در مهلت مد نظر ما اتفاق بیافتد، از توسعه داخلی استفاده خواهیم کرد اما در غیر این صورت از تیم خارجی، واردات فناوری یا خرید فناوری استفاده می‌کنیم.

وی با اشاره به اینکه هدف پروژه‌های پیشران اقتصاد دانش‌بنیان نفوذ فناوری در اقتصاد کشور است، خاطرنشان کرد: شاید ممکن است فناوری مورد نظر در داخل کشور موجود نباشد و دستیابی به آن زمانبر باشد، ما این پروژه‌ها را معطل توسعه فناوری نمی‌کنیم و در واقع به طور موازی فناوری توسعه می‌یابد اما ممکن است آن فناوری را از جای دیگر کسب و یا خرید کنیم.

فرج‌الهی مبلغ حدودی پروژه‌های پیشران را ۱۰ میلیون دلار عنوان کرد و گفت: اغلب این پروژه‌ها با مشارکت نهادهای حاکمیتی انجام می‌شود و یک مبلغی را معاونت علمی و مبلغی را سایر نهادهای حاکمیتی تقبل خواهند کرد.

رئیس مرکز مدیریت طرح‌های کلان و پیشران معاونت علمی ادامه داد: به‌طور مثال یکی از طرح‌های پیشران، طراحی، ساخت و بهره‌برداری دستگاه مایع‌سازی گاز طبیعی در مقیاس کوچک (Mini LNG) نام دارد که در همین راستا معاونت علمی و شرکت ملی نفت ایران به منظور ارتقای تاب‌آوری ملی، رقابت‌پذیری بین‌المللی، کاهش ارزبری و همچنین بهره‌مندی از ظرفیت زیست‌بوم فناوری و نوآوری، از طرح‌های فناورانه و نوآورانه در این زمینه حمایت می‌کنند.

وی افزود: واکسن‌سازی انسانی و دامی از دیگر پروژه‌های پیشران معاونت علمی به شمار می‌رود که در این رابطه ۷-۸ مورد واکسنی که ارزبری زیادی دارند، شناسایی و داخلی‌سازی می‌شوند.

فرج الهی پروژه «ساخت و راه‌اندازی زباله‌سوز حرارتی» را از دیگر پروژه‌های پیشران و در دستور کار عنوان کرد و گفت: با توجه به محدودیت‌های دفن زباله در استان‌های ساحلی کشور، استفاده از فناوری‌های جدید برای دفن زباله اهمیت دارد که در همین راستا پروژه ساخت و راه‌اندازی زباله‌سوز حرارتی ۵۰۰ تن در روز به همت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و با همکاری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق، سازمان برنامه و بودجه کشور و دیگر سازمان‌های ذی‌ربط برنامه‌ریزی شده است.

رئیس مرکز مدیریت طرح‌های کلان و پیشران معاونت علمی ادامه داد: در اجرای این پروژه علاوه بر تأمین زیرساخت لازم از سوی بهره‌بردار، یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون‌ریال حمایت از تحقیق و توسعه و تسهیلات به فناور منتخب اعطا خواهد شد و انتظار می‌رود اجرای این پروژه منجر به ایجاد ۷۰ شغل مستقیم و ۳۰۰ شغل غیرمستقیم شود.

وی همچنین ساخت باتری‌های لیتیومی، حفاری و توسعه چاه‌های آب ژرف، پرورش میگو، چند طرح نرم‌افزاری در حوزه حمل‌ونقل هوشمند شهری را از دیگر پروژه‌های پیشران برشمرد و گفت: به دلیل بزرگ بودن پروژه‌ها و اینکه تنوع فناوری دارند، ممکن است از کنسرسیوم شرکت‌های دانش‌بنیان و توان چند شرکت در کنار یکدیگر بهره‌مند شویم.

سخن پایانی

بسیاری معتقدند هدف اصلی تعیین نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد تک محصولی بوده است. از آنجایی که نقش شرکت‌های دانش‌بنیان با تحول در عرصه علم و دانش و کشف یافته‌ها و نتایج جدید اقتصادی در رشد و توسعه مناطق مختلف واضح است، ترغیب علمی دانشگاه‌ها برای فعالیت‌های بیشتر برای رفع نیاز و توسعه اقتصادی جامعه ضروری است.

بنابراین موفقیت در این مسیر نیازمند حمایت از این بخش و تلاش بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان است.

مدیرعامل فولاد خوزستان در حاشیه نشست خبری سمپوزیوم ۱۴۰۲:

مشعل‌های ریفرمر بزرگ‌ترین کارخانه مگامدول آهن اسفنجی ایران روشن شد

امین ابراهیمی، مدیرعامل فولاد خوزستان در حاشیه نشست خبری سمپوزیوم ۱۴۰۲ گفت: با کمال مسرت و به جا آوردن شکر الهی، پس از چندین ماه کار جهادی و شبانه‌روزی همه ارکان مدیریت پروژه‌های ناحیه احیا و با به‌کارگیری تمام ظرفیت معاونت طرح و توسعه با یک کار تیمی فشرده و بعد از رفع معضلات متنوع و پیچیده، بزرگترین پروژه کارخانه مگامدول آهن اسفنجی در ایران با ظرفیت نهایی سالیانه ۲,۰۰۰,۰۰۰ تن آهن اسفنجی، در سخت‌ترین شرایط تحریمی و افزایش شدید قیمت‌ها و پس از انجام تست‌های راه‌اندازی مشعل‌های ریفرمر، با استعانت از خداوند متعال و اهل‌بیت عصمت و طهارت سلام‌الله‌علیها روشن گردید.

ابراهیمی در ادامه ضمن تبریک این دستاورد بزرگ توسعه‌ای که به‌عنوان بزرگ‌ترین دارایی فیزیکی و درآمدی شرکت معظم فولاد خوزستان محسوب می‌شود، مراتب تشکر و قدردانی خود را از حمایت‌ها و پشتیبانی اعضای هیات‌مدیره و همراهی قائم‌مقامان در امور توسعه و بهره‌برداری و امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی، معاونان، مدیران و کارکنان پرتلاش شرکت فولاد خوزستان، به‌ویژه معاون طرح و توسعه و مدیر پروژه‌های ناحیه احیا و تمامی ارکان آن، اعم از تیم پروژه کارفرما، مشاور و پیمانکار اعلام داشته و خاطرنشان کرد: ان‌شاالله مگامدول آهن اسفنجی زمزم ۳ پس از طی دوره فرآیندی در زودترین زمان ممکن وارد چرخه تولید خواهد شد.

نوبت دوم
شناسه ۱۵۹۶۳۱۲

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای یکپارچه

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه سوم در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۲۰۹۶۴۳۳۰۰۰۰۴۵
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ۰۲۰۰۰۹۵ - مناقصه شماره ۰۳/۰۱۰ NIR۳
موضوع مناقصه / شرح مختصر اقلام درخواستی	به روز رسانی سیستم مدیریت دارایی((IFS پالایشگاه سوم
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۴/۸۵۵/۵۹۳/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران و مطابق شرایط مندرج در سامانه ستاد می‌باشد که می‌بایست قبل از تاریخ گشایش پاکت‌ها به صورت فیزیکی تسلیم خریدار شود و در سامانه نیز بارگذاری گردد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۹۷/۱۱۱/۸۶۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی ،اسناد و سایر پاکت‌های مناقصه در سامانه ستاد	۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی روزنامه و از طریق صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری مستندات ارزیابی کیفی،فنی ،مالی و سایر اسناد مناقصه (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت ۱۴ روز پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - شهرستان عسلویه - شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی - پالایشگاه سوم - اداره تدارکات کالا - واحد خرید

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۴

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

یادداشت

دور باطل مقابله با کمبود انرژی

آرمان خالقی-کارشناس و فعال حوزه صنعت

کمبـود حامل‌های انرژی اعم از برق و گاز مشـکل هر سـاله صنایع و تولیدکنندگان است که به فراخور زمان و میزان مصرف، تابسـتان و زمسـتان تولید را بـا چالش‌های جـدی مواجه می‌کنـد. گاهی قطعی یک‌بـاره برق و گاز باعث بروز خسـارت‌های فنی به واحدهـای صنعتی شـده که جبران این آسـیب‌ها خود به سـرمایه‌ای جدید نیـاز دارد. این روند منجر بـه گلایه و اعتراض فعالان صنعتی شـد و دولت نیز بـرای جلوگیری از ایجاد این خسـارت اقدام به ارائه جـدول زمان‌بندی قطـع گاز و برق کـرد. این تنها راهکاری بود که در چند سـال گذشته ازسوی دولت اعمال شـده و مشکل اصلی همچنان پابرجاست. هر سـال فعالان صنعتی از مشـکلات اقتصادی ناشـی از قطـع بـرق و گاز گلایه‌هـا دارنـد و دولت هم در نهایـت مصرف‌کننـدگان را ترغیب بـه صرفه‌جویی در مصرف می‌کند. این دور باطل سال‌هاسـت ادامه دارد و سال بعد باز همان مشکلات و همان راهکارها تکرار می‌شـوند. اینکه واحدهـای صنعتی موظف به استفاده از سوخت جایگزین شوند هم فرآیندی است کـه علاوه بر تحمیل هزینه بـرای تغییر تجهیزات و قطعات سوخت‌رسانی خط تولید، مشکل آلودگی هوا را دوچندان می‌کند.

قربانی نخسـت کمبود انرژی، تولید است و برق و گاز شهرک‌های صنعتی در اولویت قطعی قرار دارند. در این زمینه بحث این بود که باتوجه به تامین نشدن انرژی و قطعی‌های طولانـی یا در اولویت قرار دادن واحدهـای صنعتی برای قطعی برق و گاز، به موضوع خسارت‌های واحدهای صنعتی رسیدگی جدی شود.

برخی مواقع بدون هشـدار قبلی، خاموشـی برق و گاز رخ می‌داد که معضلات بسیاری برای تولیدکننده به‌دنبـال داشـت؛ به‌ویژه که این امر ادامه‌دار اسـت. از همیـن رو اصرار بـر این بود کـه در قانون بهبود مسـتمر فضای کسـب‌وکار این موضوع که قطعی‌ها بایـد از قبل اطلاع داده شـود و بدون هشـدار قبلی خاموشـی رخ ندهد، گنجانده شـود؛ بنابراین تاکید شد تا جایی که ممکن است قطعی‌ها با اطلاع‌رسانی قبلی باشد، در غیر این صورت، شرکت خدمت‌رسان (آب، برق و گاز) باید خسـارت پرداخت کند. قطعی یک‌بـاره حامل‌هـای انرژی علاوه بر آسـیب زدن به ماشـین‌آلات و تجهیزات، منجر به فاسد شدن مواد اولیه و محصولات در خط تولید می‌شود. آسیب‌های قطع حامل‌های انرژی در صنعت نساجی، پلاستیک، مواد غذایی و... جدی و سنگین است. به‌عنوان مثال در صنایعی که از کوره اسـتفاده می‌کنند، کوره داغ است و مواد اولیه در آن ذوب می‌شوند و هنگامی که برق یا گاز قطع می‌شود با سرد شدن کوره، این مواد مـذاب در داخل کوره منجمد می‌شـود. جدا کردن این مواد اولیه منجمد شـده بسیار دردسرساز است؛ به‌گونه‌ای که یا کوره باید مسـتهلک اعلام شود یا با ابزاری آرام‌آرام این مواد مذاب منجمدشده خرد و از کوره جدا شـوند. این معضل برای دسـتگاه‌هایی که مواد پلاستیکی در داخل آنها قرار می‌گیرد هم وجود دارد. برخی قطعات ماشین‌آلات، به‌ویژه هنگام قطعی ناگهانـی برق، دچار آسـیب جدی می‌شـوند؛ مثلا قطعات الکترونیکی می‌سوزند. در نتیجه صنعتگر هم خسارت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری دارد، هم بخشی از محصولاتش فاسد شده و از بین می‌رود. مثلا شیری که در داخل خط تولید اسـت، پس از خاموشی باید کامل دور ریخته شـود یا پارچه‌ای که در حال بافته شدن یا رنگ‌آمیزی است، تبدیل به ضایعات می‌شود و باید دور انداخته شود.

اگر به‌دلیل مشـکلات و کمبـود حامل‌های انرژی، مدتی تولید متوقف شـود، تیراژ متناسب با ظرفیت برنامه‌ریزی‌شـده نبوده و دوباره واحدهای صنعتی با چالش‌های مالـی روبه‌رو خواهند شـد. کارگر بیکار می‌ماند و واحد تولیدی که تعهد دارد سر زمان مقرر، کالایی را تولیـد کند و به خط تولید محصول نهایی برسـاند، از تولیـد عقب می‌افتد و جریمه می‌شـود. سیسـتم بانکی هم کاری به تولید داشتن یا نداشتن صنعتگر ندارد و سود تسـهیلات پرداخت‌شده را در زمـان مقرر طلب می‌کند؛ از ایـن رو باید به موضوع خسارت‌های قبلی در کنار دریافت جریمه رسیدگی شـود. مکان‌هایی که در حوزه گاز سرشـاخه بوده و در منتهی‌الیه شـبکه گازرسـانی قـرار دارند، مانند شـمال غرب یا شمال شرق، فشـار گاز کافی ندارند یا در شـبکه نیسـتند، در حالی که شـدت سرما در این مناطـق به‌قدری بالا می‌رود که قـادر به تامین گاز موردنیـاز نبـوده و یـک تا دو هفتـه تولید آنها متوقف می‌شـود. کسی هم پاسـخگوی تعطیلی این واحدهای صنعتی و خسـارت‌هایی که بـه آنها وارد می‌شـود، نیست؛ از این‌رو معتقدم شرکت توانیر، گاز و شـرکت‌های متولی این امر، با توجه به اهمیتی که این موضـوع دارد باید فکری جـدی درباره تضمین تامین حامل‌هـای انرژی واحدهای تولیدی داشـته باشند.

فعالان حوزه صنعت دربررسی چالش‌های کمبود گاز تاکید کردند

راهکارهای مقطعی و بی‌اثر

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

«ایران به‌عنـوان دومین دارنده منابع گازی جهان، کمبود گاز دارد.» خبری کوتـاه، اما تامل برانگیز که چند سالی اسـت به‌ویژه در فصل سرما به کرات آن را می‌شـنویم. به‌راسـتی چرا به‌عنوان کشـوری که ذخایـر گازی بالایی داریم، با مشـکل ناتـرازی گاز دسـت‌وپنجه نرم می‌کنیم؟ کجای مسـیر را اشتباه رفته‌ایـم کـه اکنون باید تـاوان آن را پـس بدهیم؟ چـرا با وجود تاکیدی که متولیـان امر بر رفع معضل ناتـرازی گاز در کشـور دارند، این مشـکل همچنان پابرجاسـت و صنعتگران به‌عنوان نخسـتین بخشی که به‌واسـطه جبران این ناتـرازی از قطعی گاز رنج می‌برند، امیدوار به رفع آن در آینده نزدیک نیستند و حالا باز هم با شـروع فصل سرما، نگران تامین گاز واحدهای تولیدی خود هستند؟ آیا جایی این معضل حل می‌شـود و می‌تـوان به نقطه پایانی آن رسـید؟ راهکار چیست؟

انتظـار این اسـت که بعد از چند سـال از شـروع ناتـرازی گاز در کشـور، دسـت‌کم دولـت رویکـرد مشـخصی را دنبال کند تا آسیب‌های این مشکل به حداقل برسـد و در بلندمدت رفع شود. صمت نیز در این گزارش نگاهی به این مشکل داشته و نظر فعالان حوزه صنعت را درباره دلایل کمبود گاز و راهکارهای احتمالی رفع آن، جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

عدم‌مدیریت درست در تولید و مصرف انرژی

محمدمهدی شـکورزاده، کارشـناس و فعال حوزه صنعت درباره تاثیـر کمبـود گاز بر تولیـد به صمت گفت: واقعیت این اسـت که به‌دنبال قطعی گاز، خطوط تولید برخی صنایع به‌طور کامل متوقف می‌شـوند. در این میـان، برخـی واحدهای صنعتـی، تولیدکننده کالاهای واسـطه‌ای هسـتند و تعطیلی هر کـدام از آنها، زنجیروار تعـدادی واحـد تولیدی دیگـر را نیز تحت‌تاثیر قـرار خواهد داد و تعطیـل خواهد کرد. این مشـکل قطعا باعـث کاهش ظرفیت و در مواردی حتی توقف کامل تولید می‌شـود. آسیب این وضعیت برای اقتصاد کشور قابل‌توجه خواهد بود.

شکورزاده درباره مدیریت مصرف گاز و عرضه آن، اظهار کرد: من تولیدکننده هسـتم و باید شرایطی فراهم باشد تا بتوانم تولید کنم. وظیفه مدیریت این بخش، با سـتاد مدیریت بحران و سـازمان‌های متولـی اسـت. وقتی بحـران رخ داده و آثار منفـی آن بروز کرده، مدیریت کردن خیلی جنبه جبـران ندارد و گاه حتی قابل‌مدیریت نیسـت. باید از قبل درباره وضعیت‌های بحرانی تمهیداتی اندیشیده و برنامه‌ریزی شود که متاسفانه هنوز هم نشده است. انتظار این بود که حداقل در ماه‌های اخیر، متولیان امر تدابیری اتخاذ کنند، اما باز هم صحبت از کاهش مصرف صنایع است و اینکه ناترازی عرضه گاز باید در این بخش جبران شود.

کارشـناس حوزه صنعـت افزود: از زمانی که مشـکل کمبود گاز جدی شـده همه بر این تاکیـد دارند که باید از قبـل برای تامین سـوخت نیروگاه‌ها و واحدهای تولیدی تدبیری اندیشیده شود، این تدبیر در سطح کلان در دست تولیدکننده نیست و متولیان امر باید به‌نوعـی برنامه‌ریزی کنند که ضمن تامیـن گاز خانگی، واحدهای صنعتی هم آسیب نبینند.

وی در ادامـه گفت: همان‌طور کـه می‌دانید اولین بخش‌هایی که به محض بروز مشـکل در تامین سـوخت در فهرست موارد قطعی قرار می‌گیرند، واحدهای تولیدی هستند که در تابستان برق آنها را قطع می‌کنند و در زمستان تامین گاز آنها دچار مشکل می‌شود که در نهایـت منجر به ضرر و زیان زیـادی برای بخش اقتصاد و تولید در کشـور خواهد شـد. ضمن اینکه در برخی صنایـع به تجهیزات و ماشـین‌آلات واحدهـای تولیدی آسـیب‌های غیرقابـل جبرانی می‌رساند.

تدابیر قبل از بحران

شـکورزاده درباره انتظاراتی که از دولت و متولیان امر دارند اظهار کرد: انتظار ما این است که به‌جای اینکه در زمان وقوع بحران، گاز و برق را قطع کنند، قبل از بروز این مشکل، تدابیر درست و جایگزین بیندیشند تا ضرر و زیان‌ها کمتر شود. هر مشکلی برای بخش تولید کشور ایجاد شود، در سـطح کلان، کل اقتصاد را متاثر خواهد کرد و شـاید در بلندمدت هم قابل جبران نباشـد. آسـیب‌هایی هم به تجهیزات صنایع تولید وارد می‌شـود که در این شرایط اقتصادی و اینکه امکان تامین آنها مشـکل و حتی غیرممکن اسـت و وضعیت سخت تولیدکننده را سخت‌تر می‌کند. وی ادامه داد: متضرر شرایط یادشده فقط یک واحد تولیدی نیست؛ این ضرر و زیان برای سرمایه ملی کشـور اسـت. وظیفه سـازمان‌های متولی این است که برق و انرژی واحدهای تولیدی را با هر راهکاری که می‌توانند تامین کنند. راهکار حل این مشـکل در دست نهادهای بالادستی است و صدای تولیدکننده هم به‌جایی نمی‌رسد. عدم‌مدیریت قوی یکی از مسائلی اسـت که در این بخش به‌وضوح مشـخص اسـت. کسـی پاسخگو نیست، چون مشکل مدیریتی است.

نیازمند نظارت و کنترل‌های درست

شـکورزاده گفت: تولیدکننده با اعتماد به نهادها و سـازمان‌هایی کـه قول تامیـن مواردی ماننـد انرژی و سـوخت را بـرای تولید داده‌اند، شـروع به فعالیت کرده اسـت. تولیدکننده باید تولید و در زمـان معینی تولیدات خـود را به بازار عرضه کند و اسـتمرار این رابطـه اعتماد ایجاد می‌کنـد. تولیدکنندگان بـه نهادهای دولتی، سـازمان‌های مربوط و نمایندگان اعتمـاد کرده‌اند تـا منافع مردم و تولیـد را مدنظر قرار دهند و حال که به هر بهانه‌ای شـاهد کم‌کاری و مدیریت نادرسـت هستیم، این اعتماد سلب می‌شود.

وی ادامـه داد: انتظـار ایـن بوده که نهـاد متولـی از قبل برای ایـن کمبودها برنامه‌ریـزی کند. باید مصرف برق و گاز در کشـور مانیتورینگ شـود؛ اینکه در هر فصلی به چه صورت اسـت، چگونه بایـد نیـاز تامین شـود و... و در نهایت هم براسـاس این نظارت و کنترل‌های مدیریتی، ظرفیت‌سازی شود.

در زمان کمبود برق پیشـنهاد دادیم وزارت نیرو یکسری ژنراتور بـرای تامین انـرژی برق از خورشـید، با هزینه معقـول در اختیار واحدهـای صنعتی قرار دهـد تا این واحدها با سـرمایه اندک و به کمک تسـهیلاتی که به آنها تعلق می‌گرفت، قدری از برق موردنیاز خود را تامین کنند. این راهکار خوبی بود و می‌توانسـت در شرایط بحرانـی به کمک واحدهای صنعتی بیاید تا آنها مسـتقل از وزارت نیـرو فعالیـت خود را ادامـه دهند. با ایـن اقـدام وزارت نیرو هم می‌توانسـت توان خود را در بخش‌های دیگـر صرف کند و عبور از شـرایط بحرانی راحت‌تر شود، اما متاسفانه هیچ گامی برداشته نشد و شاهد هیچ‌گونه اقدامی در این زمینه نبودیم.

کارشـناس حوزه صنعـت در پایان گفت: مشـکل در کشـور ما مدیریتی اسـت و وقتی بحران می‌گذرد همه چیز فراموش می‌شود. این بحران‌ها، همیشـگی شـده و در زمان بروز چنـد روز پیگیری انجام می‌شود و همه از آن صحبت می‌کنند و بعد فراموش می‌شود تا وقوعی دوباره. واقعیت این است که مدیریت تامین انرژی روشن، واضح و شـفاف اسـت و به‌راحتی می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب با بحران‌های آن مقابله کرد تا کمتر بخشی آسیب ببیند.

رفع کمبود انرژی با مدل‌سازی درست

حمیدرضا صالحی، عضو کمیسـیون انرژی اتـاق بازرگانی نیز در این‌باره به صمت اظهار کرد: هر جا صحبت از صرفه‌جویی می‌شـود، انتظـار این اسـت کـه مصرف‌کننـدگان چه بخـش خانگی و چه صنعتی، سـرمایه‌گذاری کنند و با بکارگیری تجهیزات، نوسـازی و سیسـتم‌های خاص در نهایت میزان مصرف‌شـان را کاهش دهند. این سرمایه‌گذاری زمانی اتفاق می‌افتد که در تمام بخش‌ها بتوانیم مدل درسـتی را پیش ببریم تا از سویی بتوانیم صرفه‌جویی کنیم و از سوی دیگر، تولید داشته باشیم.

این فعال حوزه صنعت در ادامه افزود: همیشه صحبت از این است که گاز باید درست مصرف شود و میزان مصرف‌مان را کاهش دهیم، اما سـوی دیگر ماجرا را نمی‌بینیم. واقعیت این است که کمبود گاز آسیب‌های زیادی به بخش صنعت و تولید ملی و فرآورده‌های ناشی از تبدیل گاز به محصول و کالا در کشـور می‌زند. انرژی در صنایع منجر به ایجاد ثروت و کالای جدید می‌شود که می‌تواند صادر شود و ارزآور باشـد یا در داخل به تکمیل زنجیره ارزش منتهی شـود و اشتغال ایجاد کند.

خلأ سرمایه‌گذاری

صالحی اظهار کرد: باتوجه به مواردی که مطرح شد باید به تولید انرژی به‌طور ویژه توجه داشته باشیم و در این زمینه سرمایه‌گذاری کنیم. مدت‌هاسـت در کشـور در زمینه تولید گاز برنامه خاصی را دنبال نکرده‌ایم. توانسـتیم پارس جنوبی را به نقطه‌ای برسانیم که ۷۰ تا ۸۰ درصد گاز کشور مصرفی از این محل تامین شود، اما پس از آن در این بخش سرمایه‌گذاری نکرده‌ایم و به اذعان وزیر در حال حاضـر باید ۷۰۰ میلیارد دلار در صنعت گاز سـرمایه‌گذاری کنیم. برای کاهش فشاری که بر این میدان و لایه‌های گازی وارد می‌شود و تامین هزینه‌هایی که در پالایشگاه‌ها برای شیرین‌سازی گاز انجام می‌شود، سرمایه‌گذاری در تولید گاز الزامی است.

وی ادامه داد: در ۴ تا ۵ سال آینده، سالانه تولید گاز کشور حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد کم خواهد شد که این امر باعث می‌شود در تامین گاز دچار مشـکل شویم. باید تلاش کنیم تولید گاز کنونی را حفظ کنیـم؛ در غیر این صورت نمی‌توانیم گاز بخش خانگی را هم تامین کنیم، چه برسد به بخش غیرخانگی. به هر حال اولویت، تامین گاز و برق صنعت نیسـت، اولویت بخش خانگی است. اگر به‌طور جدی در این زمینه ورود نکنیم، از درآمد ناخالص ملی به‌واسطه معضلات تولید کاسته خواهد شد و اقتصاد کل کشور آسیب خواهد دید.

واقعیت این اسـت که اغلب طرح‌هایی که در راستای بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف ازسـوی دولت‌هـای گوناگون در حوزه برق، آب و... تهیـه و اجرا شـده، موفـق نبوده‌اند که نشـان می‌دهد در این زمینه عارضه‌یابی درسـتی انجام نداده‌ایم یا اگر اقدامی شـده، سیاسـت‌گذار به هر دلیلی تشخیص داده سیاسـت‌های قبلی اجرا شود و از سیاسـت‌گذاری جدید فاصله گرفته‌ایم. این رویکرد باعث شـده همچنان با مشـکلاتی در این زمینه روبه‌رو باشیم. اینکه در زمینـه تولید گاز برنامه نداریم و کسـی به این حوزه ورود نمی‌کند هم به ایـن موضوع برمی‌گردد که امنیت سـرمایه‌گذاری در حوزه انرژی وجود ندارد و رویکرد آینده ما مشخص نیست.

صالحـی افـزود: اثـر تامین نشـدن گاز بر بخش صنعـت به‌طور مشـخص در قیمت تمام‌شـده کالا نمایان خواهد شد. این موضوع مشـخص و روشنی اسـت که کاهش یا افزایش هزینه انرژی قیمت محصـولات را صعودی یا نزولـی خواهد کرد و به‌طور مسـتقیم و غیرمسـتقیم بر وضعیت صنعت و تولید کشور تاثیرگذار خواهد بود و در ادامـه مصرف‌کنندگان نیز تحت‌تاثیـر آن قرار خواهند گرفت. در کل کاهش مصرف گاز بدون سـرمایه‌گذاری محقق نخواهد شد. درسـت این است که شـرایطی فراهم شـود که واحدهای تولیدی هم خود در زمینه کاهش مصرف اقدام و برای بهینه‌سـازی مصرف انرژی سـرمایه‌گذاری کنند. باید شـرایط به‌گونه‌ای باشد که هزینه تولیدکننـده در ایـن زمینه در طـول زمان به او برگـردد و از این روند منفعت ببرد تا در راسـتای نوسـازی و بهسـازی تجهیزاتش اقـدام کند. صرفه اقتصادی ناشـی از این امر بایـد موردتوجه قرار گیرد.

رقابت‌پذیری ایجاد کنیم

عضـو کمیسـیون انـرژی اتاق بازرگانی ادامه داد: البته تکنولوژی و فناوری به کمک ما خواهد آمد و به‌واسطه ورود تکنولوژی انرژی در آینده ارزان‌تر خواهد شد. به‌عنوان نمونـه در حال حاضر شـاهد کاهش هزینه تولید برق خورشـیدی هسـتیم. صالحی افزود: در دنیا انرژی که به صنعت اختصاص داده می‌شود، ارزان‌تر از مصارف خانگی است، چون در صنعت این انرژی تبدیل به درآمد ملی می‌شود، اشتغال ایجاد می‌کند و مزایای بسیار دارد. هرقدر تولید ثروت توسـط بنگاه‌های اقتصادی بیشـتر شود، دولت منتفع‌تر خواهد شـد، چون شـریک بنگاه‌هاست. بنگاه‌هایی که مصرف انرژی کمتری دارند نرخ تمام‌شـده محصولات‌شان کمتر است که برای آنها مزیت رقابتی ایجاد می‌کند و به‌طبع نتایج مثبتی برای اقتصاد کل به‌دنبال خواهد داشت. رقابت همیشه خوب است و منجر به ارتقای تولید می‌شود. رقابت‌پذیری اصل مهمی در داشتن یک اقتصاد و تولید سـالم است و تلاش دولت‌ها باید در این زمینه باشد که رانت مانع رقابت‌پذیری نشود.

فعال حـوزه صنعت در پایان اظهار کرد: مشـکلات زیرسـاختی کلان منجر به کمبود انرژی صنایع شـده که بـه ادامه رویکردها و سیاسـت‌های گذشـته برمی‌گردد؛ بنابراین اگر رویکردمان را تغییر دهیم، آینده خوبی خواهیم داشـت، در غیر این صورت، به اینکه با این رویه شـاهد صرفه‌جویی در مصـرف گاز و کاهش هدررفت آن باشیم، خوشبین نیستم. سال‌هاست مشکلات تولید نه‌تنها کم نشده که بزرگ‌تر هم شـده است. به‌راستی چرا چنین است؟ این پرسشی است که باید از خودمان بپرسیم.

> دولت باید به‌نوعی برنامه‌ریزی کند که ضمن تامین گاز خانگی، واحدهای صنعتی هم آسیب نبینند

> مشکلات زیرساختی کلان منجر به کمبود انرژی صنایع شده که به ادامه رویکردها و سیاست‌های گذشته برمی‌گردد

سخن پایانی

بنـا بر ایـن گزارش، فعالان حـوزه صنعت معتقدنـد همزمان با انتظاری که متولیان امر برای کاهش مصرف انرژی از صنایع دارند، دولـت نیز باید رویکرد خـود را اصلاح کند و با سـرمایه‌گذاری و مدیریت درسـت تولید و عرضه انرژی بخش زیادی از این مشـکل را در کوتاه‌مدت برطرف کند تا در بلندمدت شـاهد ادامه‌یافتن این معضل نباشیم.

در غیر این صورت تولید و در نهایت اقتصاد کشور آسیب خواهد دید که غیرقابل جبران خواهد بود.

معدنکاری فراسرزمینی؛ تعبیر وارونه یک رویا

در هفته‌ای که گذشت دو خبر از معدنکاری فراسرزمینی در خروجی خبرگزاری‌ها جلب توجه می‌کرد. یکی از این خبرها مربوط به افتتاح کارخانه فراسرزمینی تولید آهن اسفنجی با فناوری ایرانی (PERED) در پرو بود. به گزارش ایمیدرو، تفاهمنامه احداث کارخانه تولید احیای مستقیم با فناوری پرد (ساخت ایران) و نیز کارخانه فولاد سازی، با سرمایه‌گذاری شرکت چینی در کشور پرو (امریکای جنوبی) به امضا رسید.

قرارداد احداث نخستین کارخانه احیای مستقیم در امریکای جنوبی به روش گازی بین سرمایه‌گذار چینی و شرکت ایرانی ام.ام.ای (MME) به عنوان صاحب فناوری پرد منعقد شد.

ظرفیت سالانه این طرح یک میلیون تن آهن اسفنجی است که محصول تولیدی در واحد فولادسازی استفاده خواهد شد. ساخت کارخانه فولادسازی نیز با فناوری ایرانی، توسط شرکت ام.ام.ای در این کشور (پرو) انجام می‌شود. بخش کوره این کارخانه (احیای مستقیم) توسط شرکت MME طراحی و بخشی از تجهیزات اصلی آن در ایران ساخته و به کشور مذکور صادر خواهد شد.

اما خبر دیگری که از کارگروه معدنکاری فراسرزمینی به گوش رسید اعلام رسمی عقب نشینی بخش خصوصی از ورود به معدنکاری فراسرزمینی بود. به این بهانه در گزارش امروز صمت مروری داریم بر فراز و فرود یک‌ساله ایده معدنکاری فراسرزمینی.

عکس: آیدا فریدی

عقب‌نشینی از معدنکاری فراسرزمینی

بیش از یک سال پیش معدنکاری فراسرزمینی در دستورکار کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران قرار گرفت و ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون اجرای طرح را به سعید عسگرزاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران سپرد. با این حال عسگرزاده در گفت‌وگویی با ایلنا از عقب‌نشینی بخش خصوصی از معدنکاری در خارج از مرزها خبر داد.

وی در توضیح بیشتر در این باره گفت: دلیل اصلی ورود اتاق بازرگانی به سرمایه‌گذاری بر معادن فراسرزمینی تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع کشور نبود بلکه این امر بیش از هر چیز به عنوان روشی برای دور زدن تحریم‌هایی به شمار می‌آید که مانع از ورود فناوری‌های مدرن به بخش معدن کشور می‌شد. وی افزود: براساس این طرح، کشورهای محل استقرار پروژه به دلیل تحریم نبودن از امکان ورود تکنولوژی‌ها و تجهیزاتی برخوردار است که امکان ورود آنها به ایران وجود ندارد، بنابراین این کشورها و معادن آنها می‌تواند پل ورود این فناوری‌ها به ایران باشد چون مالکیت تجهیزات در اختیار پیمانکار ایرانی است.

▣ افزایش ریسک

وی تصریح کرد: این بزرگ‌ترین امتیاز این طرح برای بخش معدن کشور است، وگرنه با توجه به ارزان‌تر بودن مواد معدنی در ایران به نسبت دنیا تولید مواد معدنی در خارج از مرزها و ورود آنها به ایران گزینه‌ای اقتصادی نیست.

دبیر انجمن سنگ آهن در ادامه به چالشی پرداخت که مانع از پیشروی پروژه در مسیر مطلوب می‌شد و گفت: یمن، افغانستان، سوریه، لبنان و ونزوئلا کشورهایی هستند که امکان ورود شرکت‌های ایرانی به آنها با کمترین چالش وجود دارد اما این کشورها از شرایط مطلوبی برای اجرای پروژه برخودار نیستند چون آنها نیز امکان وارد کردن تجهیزات و فناوری‌ها و واگذاری آنها به پیمانکار ایرانی را ندارند و نمی‌توانند پل ورود فناوری‌ها و تجهیزاتی مدرن معدنی به کشور باشند. عسگرزاده اضافه کرد: در پی همین چالش‌ها و بالا رفتن ریسک کار، بخش خصوصی از این طرح عقب‌نشینی کرد و حضور دولت در این طرح تقویت شد تا ریسک کار را دولت بپذیرد چون کشورهای یادشده گزینه‌های جذابی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیستند.

وی همچنین خاطرنشان کرد: در ابتدای امر کشورهایی مانند استرالیا، برزیل، کانادا، عمان و از این قبیل هدف سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی قرار داشتند تا همکاری با آنها بر دانش فناورانه معدنکاران ایرانی بیفزاید اما ممکن نشد. دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران اظهار کرد: در معدنکاری فراسرزمینی استخراج ذخایر فلزی و ذخایر استراتژیک در اولویت هستند. وی در پاسخ به این پرسش که معدنکاری فراسرزمینی در ایران می‌تواند به فرآوری در خارج از مرزها هم توسعه یابد یا نه؟ گفت: فرآوری مستلزم زیرساخت‌هایی است که در کشورهای یادشده وجود ندارد، بنابراین به نظر نمی‌رسد توافقی در این زمینه حاصل شود.

سنگ بزرگ فراسرزمینی

اما سال گذشته در حالی زمزمه‌های این موضوع مطرح شد که فعالان معدنی بارها از تریبون‌های مختلف درباره مشکلات مختلف این حوزه داد سخن داده بودند. عدم‌همکاری شرکت‌های معتبر دنیا با شرکت‌های داخلی به دلیل تحریم‌ها، قیمت‌گذاری دستوری، ممنوعیت صادرات برخی کامودیتی‌ها، فرسوده‌بودن ناوگان حمل‌ونقل و ماشین‌آلات صنعتی و در نهایت صدور بخش‌نامه‌های خلق‌الساعه، از جمله مشکلاتی هستند که در چند سال گذشته، گلوگاه‌های بخش معدن در فعالیت به شمار می‌روند و هنوز گشایشی در این زمینه به وجود نیامده است.

▣ هر کاری کنیم، کم است

کورش شعبانی نایب‌رئیس انجمن مس که یکی از مخالفان فعالیت فرای مرزهای کشور بود، در این زمینه به صمت گفت: برادران ودوستان عزیز؛ معدنکاری خودمان آنقدر با مشکلات ریز و درشت و متعدد رو به رو است و آنقدر نیاز به کار دارد که هر ایده، تفکر و سرمایه‌ای جذب آن شود، باز هم کم است. وی ادامه داد: از نظر من به عنوان فعال حوزه معدن بسیاری از کارهایی که در این زمینه انجام می‌شود جنبه نمایشی پیدا کرده است. ظرفیت معدنی این سرزمین بسیار بسیار بالا است. عمق اکتشافات ما هنوز به طور متوسط به ۲۰ متر هم نرسیده است. در این لحظه ما در ۵ تا ۷ درصد این سرزمین عملیات اکتشافی انجام داده‌ایم. در همین زمان هزاران میلیارد تومان سرمایه سرگردان در دست مردم داریم که تنها تورم ایجاد می‌کند و کجا بهتر از بخش معدن برای قرار گرفتن این سرمایه‌ها پیدا می‌شود؟

رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گفت: چرا داریم سرمایه‌ها، توان تخصصی و نیروهای‌مان را تشویق می‌کنیم که از سرزمین فرار کنند؟ مگر عمق اکتشافات ما به متوسط جهانی که ۱۵۰ متر است، رسیده؟ مگر منابع معدنی این کشور تمام شده است؟ مگر این نمایش‌ها برای ما منافعی دارد.

▣ دست‌تان درد نکند

شعبانی در ادامه سخنان خود گفت: دوستان عزیز اگر توانستید در هر کجای دنیا برای استخراج موادمعدنی که در کشور به اندازه کافی وجود ندارد - مثل بوکسیت، منیزیت، لیتیوم و امثال آن – با روشی درست کار کنید، دست‌تان درد نکند اما لطفا در مورد کانی‌هایا فلزاتی که در سرزمین ما هنوز اکتشاف نشده است - مثل مس، آهن، طلا یا دیگر فلزات استراتژیک – ذهن ما را منحرف نکنید و اجازه دهید نیرو و توان‌مان روی اکتشافات درون سرزمینی متمرکز شود چون حداقل تا ۲۰ سال آینده کار خواهیم داشت.

▣ در خانه دیگران چه می‌کنیم

شعبانی گفت: ما برای ورود ماشین‌آلات یا دسترسی به تکنولوژی هیچ منعی به جز تحریم‌های داخلی نداریم. شاید بتوانیم بگوییم در برخی موارد خاص برای آنالیز شیمیایی عناصر حساس، تحریم وجود داشته دارد که خوشبختانه امکانات آن در داخل موجود است، اما برای تامین ماشین‌آلات گرفتار منع و محدودیت‌هایی هستیم که بسیار سخت‌تر از تحریم‌های خارجی است و درحال‌حاضر ما مانده‌ایم با یکسری ماشین‌آلات فرسوده که هزینه تولید را به شدت بالا می‌برد. عضو هیات موسس و نایب رئیس انجمن مس ایران افزود: ما باید خواستار رفع این مشکلات باشیم. وقتی در ایران، که خانه خود ماست نمی‌توانیم کاری از پیش ببریم در خانه دیگران چه‌کار می‌توانیم انجام دهیم.

▣ همه چیز را به گردن تحریم نیندازیم

شعبانی گفت: اینجا وقتی کسی قدم در مسیر فعالیت معدنی می‌گذارد از ابتدا با سنگ‌اندازی رو به رو می‌شود تا وقتی تولید انجام شود و محصول به مرحله فروش می‌رسد. این فرآیند ناقص و پر مشکل باعث شده عده‌ای فکر کنند در خارج از ایران موفق‌تر هستند. اینجا حیف است و جای کار بسیار زیاد است. باید زمینه را برای سرمایه‌گذاری خارجی در کشور خودمان مهیا کنیم. اگر به خاطر تحریم شرکت‌ها نمی‌آیند، اشخاص و افراد که می‌آیند. شاید ماشین‌آلات های‌تک به ما ندهند اما بقیه دستگاه‌های مورد نیاز که تحریم نیست. ما مشکلات داخلی بسیار زیاد و پیچیده‌ای داریم و بنابراین همه چیز را به گردن تحریم نیندازیم.

سخن پایانی

در حالی که مشکلات حوزه معدن از سال گذشته همچنان به قوت خود باقی است و گشایشی در این زمینه حاصل نشده، به نظر می‌رسد اظهارات مخالفان این اقدام به واقعیت نزدیک‌تر بوده است. اما امید است که به عبور از مرحله دشوار کنونی در زمینه معدنکاری، باز مسیر فعالیت در بخش معدن کشورهای دیگر گشوده شود و از این طریق امکان توسعه بخش معدن بیش از پیش فراهم شود.

تکمیل زنجیره ارزش فولاد در غرب ایران

وزیر اقتصاد در جریان سفر به استان کردستان از طرح کارخانه فولادسازی و نورد پیوسته ورق گرم فولادی قروه بازدید کرد

سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی ودارائی همزمان با دور دوم سفر رئیس‌جمهوری به استان کردستان جمعه ۱۲ آبان از طرح تولید فولاد و نورد ورق گرم فولادی شرکت صنایع فولاد کردستان در قروه بازدید کرد.

وزیر اقتصاد در این بازدید که فرماندار قروه و نماینده مردم این شهرستان در مجلس شورای اسلامی نیز حضور داشتند، از نزدیک در جریان پیشرفت این پروژه قرار گرفت و در جهت تسریع در عملیات ساخت، موانع تخصیص ارز را مورد بررسی قرار داد.

▣ پروژه‌ای مهم برای استان

سید احسان خاندوزی در این بازدید عنوان کرد: به‌عنوان نماینده دولت در دور دوم سفر رئیس‌جمهور به کردستان، مسئله تخصیص ارز به پروژه فولاد سازی شهرستان قروه را پیگیری می‌کنم. وی بر سرعت اجرای این پروژه مهم که در اشتغال و تولید استان بسیار تاثیرگذار است، تاکید کرد و گفت: برای اینکه زمان‌بندی بهره‌برداری از این پروژه کوتاه‌تر شود سعی خواهد شد که ارز مورد نیاز آن هرچه زودتر تامین گردد.

تکمیل زنجیره فولاد کردستان از پروژه‌های مهم استان در زمینه سنگ‌آهن است که می‌تواند تحول بزرگی در صنعت منطقه ایجاد کند.

خاندوزی که به‌عنوان نماینده دولت در این سفر حضور داشت، پیگیری این موضوع را از بانک مرکزی در قالب مصوبات دور دوم سفر رئیس‌جمهور به استان کردستان در دستور کار قرار داد.

پروژه احداث واحد فولادسازی و نورد ورق گرم فولادی در شهرستان قروه با ظرفیت یک‌میلیون تن به روش CSP با هدف توسعه اقتصادی و بارور کردن ظرفیت‌های استان در قالب طرح تکمیل زنجیره فولاد از سوی شرکت صنایع فولاد کردستان در مرداد ماه سال ۱۴۰۱آغاز شده است. گفتنی است واحد تولیدی فولاد قروه می‌تواند به صورت مستقیم برای ۱۵۰۰ نفرشغل ایجاد نماید.

به گفته محمدرضا احمدی، مدیرعامل شرکت صنایع فولاد کردستان این پروژه در راستای ۴۸ طرح پیشران کشور است و سرمایه‌گذاری آن در قالب ارزی ۳۲۳ میلیون یورو و هفت هزار میلیارد تومان ریالی می‌باشد و قرار است در افق ۱۴۰۶ به بهره‌برداری برسد. ایمیدرو با ۴۴ درصد و هلدینگ سرمایه گذاری توسعه فلزات و معادن (ومعادن) ۵۶ درصد سهامداران شرکت صنایع فولاد کردستان می‌باشند.

▣ قروه رنگین کمان معادن

همچنین پرویز اوسطی روز جمعه در جریان بازدید وزیر اقتصاد از کارخانه فولادسازی کردستان در شهرستان قروه، اظهار کرد: کردستان رتبه پنجم معادن کشور را دارد ولی از لحاظ صنعت استان ضعیفی است. وی با اشاره به اینکه شهرستان قروه رنگین کمان معادن و دارای تنوعی از انواع مواد معدنی است، افزود: ۵۰ درصد طلای کشور در شهرستان قروه استحصال می‌شود و ۶۰ درصد پوکه معدنی کشور هم مربوط به شهرستان قروه است.

نماینده مردم شهرستان‌های قروه و دهگلان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ذخیره قطعی معادن سنگ‌آهن استان بیش از ۱۰۰ میلیون تن است و در راستای جلوگیری از خام‌فروشی شکل گیری زنجیره ارزش در دستور کار قرار گرفته است.

اوسطی با بیان اینکه بخش عمده ای از فعالیت زنجیره فولاد وابسته به تکنولوژی وارداتی است، گفت: هرچه زودتر تخصیص ارز مورد نیاز کارخانه فولادسازی قروه انجام شود، این پروژه با سرعت بیشتری به بهره‌برداری می‌رسد.

لازم به ذکر است در حاشیه سفر استانی رئیس محترم جمهور به استان کردستان جناب آقای مهندس خلیقی مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کردستان به همراه هیاتی در محل احداث کارخانه آهن اسفنجی بیجار حضور یافتند و مستقیما از پیشرفت این پروژه آگاه شدند.

طی این بازدید جناب آقای دکتر احمدی مدیرعامل شرکت صنایع فولاد کردستان توضیحاتی از اقدامات انجام گرفته ارائه نمودند و ابراز امیدواری کردند تا پایان سال دوم عملیات عمرانی پروژه (مردادماه ۱۴۰۳)، شاهد پیشرفتی حدود ۴۵ درصد خواهیم بود.

در پایان بازدید مهندس خلیقی ضمن اظهار خرسندی از پیشرفت پروژه گفت: اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کردستان از هرگونه کمکی که باعث پیشرفت پروژه‌های شرکت صنایع فولاد کردستان گردد به‌طور کامل حمایت خواهد کرد.

شرکت سنگ آهن گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۱۴۰۲/۰۲/ع (نوبت سوم)

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "طراحی، تامین، نصب و راه‌اندازی دو دستگاه جرثقیل سقفی و یک دستگاه مونوریل سقفی به همراه مسیر و ساز و متعلقات مربوطه در کارخانجات فرآوری" خود را به‌صورت EPC و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه اصلاح شده (تغییر در لیست تأمین کنندگان مورد تأیید) به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه می‌بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت سنگ آهن گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۱۴۰۲/۳۳/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "تامین ۴۰ عدد اندکستینگ و ۲۰ عدد سنترپارت برای پالتکارهای کوره کارخانجات گندله‌سازی ۱ و ۲" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شخص حقوقی واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ در محل دفترکمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت سنگ آهن گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۱۴۰۲/۱۶/ع (نوبت دوم)

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "طراحی، خرید، نصب و راه‌اندازی سه دستگاه جرثقیل سقفی و دو دستگاه مونوریل سقفی به همراه متعلقات مربوطه در نواحی کارگاهی خطوط ۵ و ۶ و ۷ ، سالن آبگیری باطله و ناحیه کوبینگ کارخانجات فرآوری" خود را بصورت EPC و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه اصلاح شده (تغییر در لیست تأمین کنندگان مورد تأیید) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه برای متقاضیان جدید روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت سنگ آهن گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۳۹/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "استقرار نظام مدیریت خدمات فناوری اطلاعات ITIL v۴" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط و دارای گواهی شورای عالی انفورماتیک در رشته‌های مرتبط و با رتبه حداقل ۳ از سازمان فناوری اطلاعات واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

یادداشت

جای خالی مهندسی انرژی

پیام افضل
استاد دانشگاه و فعال معدنی

بحران آب و انرژی معضلی جهانی است که باید برای حل آن چاره‌اندیشی کرد. جایگزینی منابع تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی، باد و... در سبد انرژی صنایع در این زمینه می‌تواند مشکلات ما را تا حد زیادی حل کند و علاوه بر این، باید موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی را در تمام صنایع و به‌ویژه صنایع‌معدنی در اولویت قرار دهیم.

اینکه ما می‌گوییم مردم در بخش خانگی بد مصرف می‌کنند، ایراد درستی است و باید رژیم مصرف انرژی، در کشور بهبود پیدا کند. بدون هیچ تردیدی، اسراف ولو در مقدار و اندازه‌های کم امری مذموم است. اما یکی از بدترین ایرادات سیستم ما، معمولا فرافکنی است و تمام مشکلات به مردم نسبت داده می‌شود.

به‌عنوان‌مثال، ما در استفاده از آب در بخش خانگی اضافه‌مصرف داریم که باید تصحیح شود، اما چند درصد از مصرف آب کشور در بخش خانگی اتفاق می‌افتد؟ همه می‌دانیم که ۹۲ درصد از منابع آبی در بخش کشاورزی اسراف می‌شود که این میزان در جهان در نهایت بین ۶۰ تا ۷۰ درصد است. بیشترین اتلاف آب ایران در بخش کشاورزی است که ناشی از سیستم کشاورزی و آبیاری سنتی، حفر چاه‌های غیرقانونی بی‌شمار و سدهای بدون طرح و نقشه‌ای است که احداث شده و اگر اینها را با هم در نظر بگیریم، روشن می‌شود که معضل اصلی آب در کشور از کجا سرچشمه گرفته است.

البته باز هم تاکید می‌کنم که الگوی بهینه مصرف، بسیار اهمیت دارد، اما مشکل اصلی نیست و به‌هیچ‌وجه قابل‌مقایسه با اتلاف حجم بزرگی از آب که در کشاورزی و همچنین آوردن صنایع آب‌بر به مناطق کویری و احداث چاه‌های غیرمجاز و استفاده از حجم عظیمی از آب‌های زیرزمینی و... نیست.

مصرف انرژی هم به‌همین‌شکل است. صنایع کشور حتی در مقایسه با همسایگانی مثل ترکیه، عربستان، امارات و... امتیاز قابل‌قبولی ندارند.

حتی در کشور خودمان نیز، میزان مصرف انرژی در تعدادی از صنایع که با کفایت مدیران خود از موقعیت برجام استفاده لازم را کردند و توانستند اقدام به نوسازی‌هایی کنند، با دیگر بخش‌های عقب‌مانده به‌ویژه در صنایع‌معدنی اختلاف فاحشی دارد و مقایسه این دو با هم نشان می‌دهد که میزان هدررفت انرژی و آب در صنعت کشور به‌ویژه در صنایع‌معدنی چه اندازه بالاتر از استاندارد بین‌المللی است.

برای حل این مشکل، به‌عقیده‌من، باید چند کار را در اولویت قرار دهیم. اول اینکه باید بدون هیچ‌گونه اتلاف وقت، طرح‌های کاهش مصرف انرژی در صنایع خود را اجرایی کنیم. با همراهی دانشگاه‌ها، پروژه‌های پژوهشی، به‌ویژه در بخش‌هایی که سریع‌تر می‌تواند اجرایی شود را آغاز کنیم. در بعضی دیگر از بخش‌ها که زمانبر است هم، باید کار را استارت زد. ارتباطات بین‌المللی در این زمینه مهم است و باید هرچه سریع‌تر، ارتباطات کشور با جهان خارج به‌ویژه با کشورهای صاحب فناوری برقرار شود تا بتوانیم منابع انرژی تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی را مورداستفاده قرار دهیم و دیگر اینکه، اقدام مهم و حیاتی بازسازی و نوسازی صنایع را به مرحله اجرا بگذاریم و ماشین‌آلات و تجهیزاتی که مصرف انرژی آنها در مقایسه با موجودی امروز ما به‌مراتب پایین‌تر است، جایگزین کنیم.

موضوع حیاتی دیگری که دست‌اندرکاران باید آن را در نظر داشته باشند، توجه به آموزش اهمیت آب و انرژی و چگونگی مصرف بهینه آنها است و باید در دروس مدارس و دانشگاه به‌شدت مورد توجه قرار گیرد. محصل هر رشته‌ای باید به‌نوبه خود دروس تخصصی مربوط به بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی را بخواند و بیاموزد. امروز می‌بینیم که در بسیاری از نقاط کشور به‌دلیل فقدان آموزش مناسب، نکات مهم و ضروری در نظر گرفته نمی‌شود. به‌عنوان‌مثال، در بازدیدهای معدنی که تابستان امسال داشتم، می‌دیدم که در بسیاری از مناطق، سیستم آبیاری قطره‌ای شده است تا برای مثال، میزان مصرف آب بهینه شود، اما با این حال، در اوج گرما و در ظهر تابستان و دمای بالای ۴۰ درجه ، کشاورزان در حال آبیاری قطره‌ای محصولات بودند. معلوم نیست آبیاری در گرمای ظهر تابستان وقتی بخش عمده‌ای از آب تبخیر می‌شود و دوباره عصر و شب هم باید آبیاری اتفاق بیفتد، چه توجیهی دارد.

این نشان می‌دهد کسانی که مسئول آموزش اصلاح شیوه کشاورزی بوده‌اند، بخشی از مسئله را یاد داده و بخش دیگری را نادیده گرفته‌اند. در دیگر حوزه‌ها هم، اوضاع بهتر از این نیست و مهندسی انرژی چندان موردتوجه قرار نگرفته است.

پس باید گرایشات میان‌رشته‌ای در حوزه مهندسی انرژی در مقاطع تحصیلات تکمیلی تعریف شود، چراکه این گرایش‌ها به‌ویژه در حوزه مهندسی معدن و متالورژی اهمیت حیاتی دارد و به این منظور، باید پایان‌نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و دکتری را به این سمت سوق داد. یکی از مهم‌ترین مباحث این است که ما باید ساختارها را تغییر دهیم و تا این ساختارها درست و اهمیت این موارد تبیین نشود، مشکلاتی که با آن دست به گریبانیم، روزبه‌روز بزرگ‌تر و پیچیده‌تر خواهد شد. در بسیاری از نقاط کشور به‌دلیل بی‌توجهی به موضوع آمایش سرزمین با مشکلات اساسی روبه‌رو شده‌اند و فرونشست زمین در حال بلعیدن شهرهای ما است. امروز باید عزم بیشتری برای گره‌گشایی از این مشکلات وجود داشته باشد و تا زمان بیش از این، ازدست‌نرفته است، اقداماتی اساسی انجام دهیم و جلوی مصرف بی‌رویه صنایع آب‌بر و انرژی‌بر را بگیریم.

در گزارش صمت درباره کمبود گاز صنایع‌معدنی مطرح شد

مزیت کمرنگ گاز برای صنایع

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

کشور ما با تکیه بر ذخایر چشمگیر گاز طبیعی کشور، عمده صنایع خود را برپایه این نهاده بنا کرده، اما چندی است که صنایع دیگر نمی‌توانند به برخورداری از این مزیت امیدوار باشند و با چالش‌هایی در این بخش روبه‌رو هستند.

کمبود گاز یعنی کمبود برق؛ چون بخش عمده نیروگاه‌های کشور گازی است. این شرایط علاوه بر اینکه کشور را با کمبود برق روبه‌رو کرده است، در فصول سرد منجر به افزایش شدید آلودگی هوا می‌شود، زیرا نیروگاه‌ها برای جبران کسری خود ناچار به مازوت‌سوزی روی می‌آورند.

به‌باورکارشناسان، جایگزینی منابع تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی، باد و... در سبد انرژی صنایع می‌تواند مشکلات ما را تا حد زیادی حل کند و علاوه بر این، باید موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی در تمام صنایع‌معدنی و معادن در اولویت قرار گیرد. اما قطع ارتباط با کشورهای صاحب فناوری، معضل بزرگی برای کشور ما ایجاد کرده است، به‌طوری‌که امروزه نمی‌توانیم از فناوری‌های نوینی استفاده کنیم که میزان مصرف آب و انرژی را به‌شکل چشمگیری کاهش می‌دهند. هرچه بتوان مصرف انرژی را به‌ازای تولید کاهش داد، طبیعتا به‌نفع کشورمان است. به‌عبارت دیگر، هم باید تولید انرژی را بهتر و سهم منابع تجدیدپذیر و پاک را بیشتر و هم باید صنایع‌معدنی و معادن را بروزرسانی کنیم تا مصرف انرژی کاهش یابد.

در گزارش امروز صمت، انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی و سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ، پیشنهاداتی برای جبران کمبود گاز ارائه داده‌اند.

عکس: صمت

کمبود منابع انرژی موجب ایجاد شوک در بازار، افت تولید و برهم‌خوردن توازن عرضه و تقاضا می‌شود که مجموع آنها افزایش تورم را به دنبال خواهد داشت

نقصان در مزیت

انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی: در کشوری مثل ایران که ذخایر عظیم نفت، گاز و ذخایر معدنی دارد، سوخت و خوراک ارزان‌نرخ همواره مزیتی رقابتی برای برخی از صنایع پایین‌دستی، که وابسته به مصرف این خوراک هستند، به‌شمار می‌آید و نرخ سوخت، هم در نرخ تمام‌شده محصول و هم در تامین، ارائه به بازار و در دسترس قرار گرفتن آن، بسیار تاثیرگذار بوده است.

وقتی این مزیت دچار نقصان می‌شود، نمی‌توان انتظار داشت تولید محصول نهایی به روال گذشته ادامه پیدا کند و نوساناتی را تجربه نکند. نوسان قیمتی و افزایش بهای محصولات تولیدی در صنایعی که بالادست صنایع دیگر قرار دارند، باعث یک سلسله افزایش نرخ در صنایع پایین‌دستی خود می‌شوند. به‌واسطه اینکه ماده اولیه را از حلقه قبل از خود با نرخ بالاتری دریافت می‌کنند و فرآیند تولید برای آنها گران‌تر تمام می‌شود، علاوه بر این، منجر به افت تولید و نبودتوازن میان عرضه و تقاضا می‌شود. خلاصه اینکه کمبود منابع انرژی موجب ایجاد شوک در بازار، افت تولید و برهم‌خوردن توازن عرضه و تقاضا است که مجموع آنها منجر به افزایش تورم خواهد شد.

توسعه بی‌مزیت

سیاست‌گذار به‌واسطه اختیاراتی که دارد، می‌تواند صنایع را به سمت‌وسویی سوق دهد که بتوانند از فرصت‌ها استفاده کنند و به‌سمت رشد و توسعه حرکت کنند. در واقع، کشوری که صاحب دومین ذخایر گازی جهان است، باید این مزیت را در صنعت خود به ارزش‌افزوده تبدیل کند. به‌طورمثال، در سالیان گذشته از این مزیت برای رشد صنعت فولاد استفاده و سرمایه‌گذار اعم از دولتی، خصولتی و خصوصی به‌سمت تولید فولاد با پایه گاز هدایت شده تا جایی که گاز طبیعی بیش از ۷۰ درصد انرژی‌هایی را که در صنایع فولاد مصرف می‌شود، به خود اختصاص داده است. این تنها مثالی بود که نشان می‌دهد سیاست‌گذار نرخ ارزان این انرژی را مزیت رقابتی صنایع تعریف کرده و آنها را به سمت‌وسوی استفاده از گاز سوق داده است. اما امروز خلاف سیاست‌هایی که از سالیان پیش تعریف شده، درصدد است تا این مزیت رقابتی آنها را کاهش دهد یا از آنها بگیرد.

سیاست‌گذار ما در سنوات گذشته صنایع را به استفاده بیشتر از گاز سوق داده است. امروزه از یک‌سو بر جلوگیری از خام‌فروشی پافشاری می‌شود تا ارزش‌افزوده بیشتری به‌دست‌آید و از سوی دیگر، با کمبود انرژی و خوراک، جلوی توسعه صنایع گرفته می‌شود که تنها نتیجه آن، منافع ناپایدار و کوتاه‌مدتی است که از این رهگذر، نصیب بخش حاکمیت معدنی می‌شود.

انرژی‌های پاک

دنیا مسیر خود را پیدا کرده و به‌سرعت به‌سمت اهداف خود در حرکت است. از سال ۲۰۱۵ تصمیم گرفته شد که برای مقابله با معضلات زیست‌محیطی که زمین را تهدید می‌کند، کشورها باید به سمت‌وسوی استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر حرکت کنند و مگاپروژه‌هایی استارت زده شوند تا از روند کربن‌زدایی، به‌سمت‌وسوی کربن خنثی یا کربن صفر سوق داده شود.

پس این مسیر اجتناب‌ناپذیر و کشور ما هم اگر قرار است از قافله حرکت به‌سمت توسعه عقب نماند. در واقع، باید صنایع را براساس همین معیار و روش‌ها هدایت کرد. کشور ما برای تولید این انرژی‌ها مزیت‌های منحصر به فردی دارد. برای مثال، بیش از ۸۰ درصد پهنه سرزمینی‌مان در ۹ ماه از سال در معرض تابش نور خورشید است، همین‌طور کریدورهای بادخیز زیادی در آن وجود دارد.

سبدی پر از انرژی پاک

از یک‌طرف باتوجه به اثرات و تبعات تغییرات اقلیمی کشور، که ما روزبه‌روز بیشتر با آن مواجه می‌شویم و از طرف دیگر، به‌واسطه عزم و اراده جهانی، دولت باید خواه‌ناخواه، به فکر آن باشد که سبد متنوعی از انرژی را فراهم کند و صنایع را به‌سمت استفاده از انرژی خورشید، باد یا انرژی‌هایی که آلودگی زیست‌محیطی کمتری ایجاد می‌کنند، سوق دهد. به‌عنوان‌مثال، در جایی که می‌توان هم از زغال‌سنگ استفاده کرد و هم گاز، به‌طبع گاز ارجح است، زیرا آلودگی زیست‌محیطی کمتری دارد، اما به‌واسطه محدودیت‌هایی که به‌تازگی ایجاد شده است، باید به فکر تامین انرژی از منابع جایگزین باشیم و اگر می‌توانیم از انرژی خورشید استفاده کنیم. به‌طبع این انرژی نسبت به سوخت‌های فسیلی اولویت بالاتری دارد.

البته نمی‌توان انتظار داشت که در کوتاه‌مدت به این نقطه دست پیدا کنیم. در کشورهای پیشرفته دنیا هم بازه زمانی برای این هدف مشخص کرده‌اند. در برخی کشورها تا سال ۲۰۳۵، در برخی دیگر ۲۰۵۰ و بقیه کشورها تا سال ۲۰۶۰ باید به این مهم دست پیدا کنند.

به‌سوی انرژی‌های پاک

در واقع، روشن است که نمی‌توان انتظار داشت در کشوری با شرایط فعلی ایران که با تحریم‌های گسترده، کمبود زیرساخت‌ها، ناترازی انرژی و... دست‌وپنجه نرم می‌کند، این اتفاق به‌سرعت محقق شود. این مسئولیتی است که برعهده دولت و سیاست‌گذار است تا قدم در این مسیر بگذارد و بخش‌های دیگر مانند بخش‌های تعاونی، خصولتی و خصوصی را با ایجاد مشوق‌هایی و معافیت‌هایی دنباله‌رو این سیاست کند تا بتوان در افق ۱۴۲۰ بخش عمده‌ای از صنایع‌مان را که امروزه از سوخت‌های فسیلی استفاده می‌کنند، به سایر موارد سوق دهیم، اما به‌شرط اینکه اول مشکلات و موانع موجود را مرتفع کند. ما باید بتوانیم باتوجه به تغییر و تحولات جهان پیش‌رو با فناوری مناسب و استفاده از مزیت‌های نسبی خود روشی را انتخاب کنیم و صنعتگران را به آن سمت سوق دهیم تا علاوه بر تولید محصول با ارزش‌افزوده بالاتر، قدرت رقابت‌پذیری در بازارهای داخلی و جهانی پیدا کنند و در راستای سیاست‌های توسعه پایدار آسیب زیست‌محیطی کمتری ایجاد شود.

بی‌مهری به زغال

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران: در بحران کمبود سوخت و قطعی گاز که در حال حاضر کشور با آن دست به گریبان است، سوال عمده اینجاست که چرا کشور ما با اینکه معادن زغال‌سنگ دارد، نمی‌تواند مشکل کمبود سوخت خود را با استفاده از این سوخت جبران کند؟ پاسخ این است که متاسفانه در کشور ما تمرکز بیشتر صنایع بر گاز است و سبدی برای تامین انرژی تعریف نشده است. بنابراین، اگر زمانی مشکلی در تامین گاز پیش بیاید، آن وقت کل کشور دچار بحران می‌شود. مشکل عمده سوخت گاز این است که قابلیت ذخیره شدن ندارد و حتی مصرف یک‌روزه را هم نمی‌توان ذخیره کرد، اما زغال‌سنگ را می‌توان برای ۲ سال بعد هم ذخیره‌سازی کرد. آثار و عوارض این انحصار در حال حاضر خود را نشان می‌دهد و بر همه روشن شده که این روشی ناکارآمد است.

ارزان و پرطرفدار

زغال‌سنگ سوختی به‌نسبت ارزان است، بنابراین ۶۰ درصد برق دنیا از طریق این سوخت و باوجود تفاهمنامه‌های کاهش کربن، نزدیک ۵۰ درصد از انرژی جهان از طریق زغال‌سنگ تامین می‌شود. کشور چین چیزی حدود ۸۰ درصد انرژی خود را از زغال تامین می‌کند، اما در کشور ما چون یارانه بی‌حساب و کتابی به سوخت‌هایی مانند گاز و مشتقات نفتی می‌دهند، کسی به‌دنبال زغال‌سنگ نمی‌رود و با این نرخ گاز یارانه‌ای، استفاده از زغال‌سنگ در کشور ما مقرون به صرفه نیست. نرخ جهانی یک مترمکعب گاز، چیزی نزدیک به یک دلار است که اگر با نرخ نیمایی هم محاسبه کنیم، چیزی بیش از ۳۷ هزار تومان است. در حالی که نرخ یک مترمکعب گاز خانگی، ۱۲۰ تا ۱۸۰ تومان حساب می‌شود. برای فولادسازان و کارخانجات سیمان چیزی حدود ۱۵۰۰ تا ۲هزار تومان محاسبه می‌شود و به پتروشیمی‌ها ۳هزار تومان می‌دهند. به این ترتیب، حتی برای صنایع هم، یارانه بالای ۹۵درصدی دارد و تا موقعی که این یارانه وجود داشته باشد، هیچ صنعتی دنبال استفاده از زغال نخواهد رفت.

برای جبران کمبود

بهتر این بود که کشور ما بخشی از گاز را صادر می‌کرد و با درآمد حاصل از این صادرات، معادن زغال‌سنگ را احیا می‌کرد یا حتی زغال‌سنگ را می‌خرید تا بخشی از انرژی موردنیازش را از طریق سوخت زغال‌سنگ تامین می‌کرد.

از یک‌سو می‌توان گفت ما تنها کشوری در دنیا هستیم که نیروگاه زغال‌سوز نداریم و کل نیروگاه‌های ما گازی است و در زمستان دچار مشکل می‌شود و از مازوت استفاده می‌کند که آلایندگی آن، به‌ویژه میزان بالای گوگرد آن، به‌مراتب بیش از زغال‌سنگ است.

از سوی دیگر، صنعت زغال‌سنگ در کشور ما رها شده است و مجموعه دولت، سیاست‌گذاری مشخصی در زمینه زغال‌سنگ ندارد. این مشکل از نبود برنامه‌ریزی ناشی شده است و اگر امروز هم دست به کار شوند و برای جبران مافات برنامه‌ریزی کنند، باید فرآیند زمانی بین ۲ تا ۳ سال را در نظر گرفت تا این تغییر به‌نتیجه برسد.

زیرا برای بهره‌برداری از معدن زغال‌سنگ زمان نیاز است و نمی‌توان امروز اراده کرد و فردا آن را موردبهره‌برداری قرار داد. برای استخراج از معادن بزرگ، باید برنامه‌ریزی و تونلی‌هایی احداث کرد و به‌طورکلی استخراج از آنها فرآیند دارد؛ بنابراین همان‌طور که گفته شد، اگر امروز هم برنامه‌ریزی کنند و ۳ سال آینده هم به‌نتیجه برسد، باز هم جای امیدواری است.

در حال حاضر با حدود ۲۰ هزار مگاوات کسری برق روبه‌رو هستیم. بنابراین، راه‌حل منطقی این است که بدون آنکه به نیروگاه‌های برقی موجود دست بزنند، نیروگاه‌های جدید زغال‌سوز راه‌اندازی شود، اما باید نیروگاه‌های جدید را به‌جای آنکه نزدیک شهرها احداث شوند، در حاشیه خلیج‌فارس احداث کنند تا هم به آب دسترسی داشته باشند و هم منجر به افزایش آلودگی شهرها نشوند.

قیمت دستوری

قیمت زغال‌سنگ تولید داخل به‌صورت دستوری تعیین می‌شود و حدودا یک‌چهارم نرخ تمام‌شده زغال خارجی است، در نیمه اول شهریور و درحالی‌که نرخ همه اجناس روندی افزایشی داشت، نرخ زغال‌سنگ نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرد و مجموع این اتفاقات نشان می‌دهد که کشور ما برای استفاده از این منبع، سیاست شفاف و برنامه‌ریزی مشخصی ندارد، در حالی که اگر نرخ سوخت همپای نرخ جهانی بود، ماجرا به‌شکل دیگری پیش می‌رفت. سال گذشته ۸۰۰ میلیون دلار زغال‌سنگ وارد کشور شده است، در حالی که ما جزو کشورهای زغال‌خیز دنیا و از ۱۲ میلیارد تن ذخیره زغال‌سنگ برخوردار هستیم.

در زمینه تکنولوژی استخراج معادن زغال‌سنگ هم واقعیت این است که در شرایط خوبی نسبت به مابقی کشورهای دنیا قرار نداریم، وقتی که معدنکار زغال‌سنگ، این شرایط را می‌بیند، دیگر انگیزه‌ای ندارد تا سراغ تکنولوژی‌های جدید برود و هرچقدر که نرخ انرژی در کشور ما واقعی بشود، انگیزه برای استفاده از سایر انرژی‌ها هم ایجاد خواهد شد.

کل نیروگاه‌های کشور گازی است و وقتی با کمبود گاز روبه‌رو می‌شوند، مازوت را جایگزین می‌کنند که میزان آلایندگی آن به‌مراتب بیشتر از زغال‌سنگ است

سخن پایانی

بهای انرژی در کشور ما، به‌ویژه در بخش صنایع همواره از مزیت‌های تولید زنجیره محصولات خام و نیمه‌خام به‌شمار رفته است که عامل اصلی رشد غیرمتوازن بخش‌های مختلف زنجیره تولیدشده است. البته برخی این مزیت را رانت انرژی در جریان تولید کالاهای پایه معرفی می‌کنند، زیرا این مزیت در برخی حلقه‌های زنجیره به مصرف‌کننده نهایی نمی‌رسد و در قالب سود و عملکرد در ترازنامه این شرکت‌ها معرفی می‌شود. به‌بیان‌دیگر، در سال‌های گذشته که نرخ خوراک به‌مراتب پایین‌تر از کشورهای دیگر بود، در محاسبات و گزارش‌های مالی تولیدکنندگان بزرگ دولتی و خصولتی ردی از بخشی که مابه‌التفاوت نرخ انرژی (سوخت و خوراک) را محاسبه کند یا اثری از اصل پرداخت یارانه، که باید به انتهای زنجیره و مصرف‌کننده نهایی انتقال پیدا کند، دیده نمی‌شود؛ به‌نحوی‌که برخی تولیدکنندگان محصول خام و نیمه‌خام با ۱۰ درصد تولید یک رقیب خارجی، بیشتر از رقبای خود سود به‌دست آورده‌اند که در اصل، بخشی از آن سهم انفال یا یارانه پنهان انرژی است. همین مسئله در درازمدت موجب کاهش نرخ بهره‌وری تولید در کشور شده است، اما متاسفانه دولت‌ها کمتر برای این بخش برنامه‌ریزی کرده‌اند. علاوه بر این، قوانین مالیاتی نیز هیچ‌گونه تمرکزی بر یارانه پنهان عظیم صنایع انرژی‌بر نداشته و این مسئله در درازمدت موجب ایجاد شکافی عظیم شده است.

نوبت اول

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند
سهامی عام

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره RND-۰۲۱۸۰۲۷-MD

تحت عنوان خرید کمپرسور هوا پرتابل

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد تامین موضوع صدرالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به تامین‌/سازنده/ تولیدکننده واجد شرایط واگذار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	تعداد	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار(ریال)
۱	RND-۰۲۱۸۰۲۷-MD	خرید کمپرسور هوا پرتابل	۰۳ دستگاه	۲۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۳۱/۰۰۰/۰۰۰

ب) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

ج) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

۲) کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند.

بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته وارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی از متقاضیان تائید شده جهت ادامه فرآیند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

۳) مهلت دریافت اسناد:

۳-۱- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۵

۳-۲- مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۹

٤) نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار: اراک، کیلومتر ۲۰جاده بروجرد- دو راهی شازند- شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند- اداره تدارکات کالا- اتاق ۱۲۰

تلفن تماس: ۰۸۶۳۳۴۹۲۹۰۹-۸۴۰

فکس: ۰۸۶-۳۳۴۹۱۵۰۷ یا ۰۸۶-۳۴۱۶۶۰۱۳

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره)شازند

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۷

به بهانه پانزدهمین همایش و نمایشگاه قیر آسفالت و ماشین آلات

در کشور ما سالانه ده‌ها همایش و نمایشگاه با موضوعات مختلف برگزار می‌شود. برگزاری این اجتماعات تخصصی پرتکرار بنا به دلایل مختلف، فاقد دستاورد و اثرگذاری لازم بوده و معمولا با موجی از انتقادها همراه است.

نشستی علمی، متفاوت و نتیجه‌گرا همراه با تدابیر اجرایی موثر

پانزدهمین همایش قیر آسفالت و ماشین‌آلات به همت مرکز تحقیقات وزارت راه مسکن و شهرسازی در روزهای نهم تا یازدهم آبان‌ماه سال‌جاری با حضور وزیر راه، مسکن و شهرسازی، طیف وسیعی از اساتید و محققان دانشگاهی، مدیران ارشد اجرایی وزارت راه و دستگاه‌های اجرایی و تولیدکنندگان ماشین‌آلات صنعتی این بخش برگزار گردید. آنچه که موجب موفقیت این رویداد شد، علاوه بر بیان صریح مسائل و مشکلات قیر و آسفالت جاده‌های کشور، ارائه آخرین یافته‌های علمی توسط محققان و اساتید برجسته بین‌المللی و تحلیل و تفسیر دغدغه‌های مدیران ارشد حوزه راه با رویکرد حل مسئله، در چارچوب مقدورات مالی دولت بود.

در این همایش دکتر بذرپاش، وزیر راه، مسکن و شهرسازی به عنوان سخنران افتتاحیه همایش با بیان راهبردها و دغدغه‌های دولت در خصوص مسکن ملی و ضرورت توجه به همه عوامل موثر از جمله معابر و راه‌های دسترسی، خواستار توجه و اهتمام بیشتر به این مهم شد. بذرپاش، بر لزوم توجه بیشتر به قیر به عنوان محصولی راهبردی و با اهمیت، ارتقاء کیفیت قیر و ارائه روش‌های علمی برای کاهش مصرف آن تاکید کرد.

وی با اشاره به طرح برخی ادعاها در خصوص قیر تهاتری اظهار داشت: در مجمع تشخیص مصلحت به طور قاطع از بند کاف تبصره یک قانون بودجه ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی دفاع نموده و بهترین راهکار برای خروج از بحران مالی در پروژه‌های زیرساختی را مدل پیشنهادی مجلس که بر مبنای قیر تهاتری است، اعلام کرد. در ادامه این همایش معاونین و روسای سازمان‌های اجرایی وزارت راه با بیان اهمیت و ارزش محصول مهم و راهبردی قیر، وجود ۳۰۰ هزار کیلومتر راه در کشور و عدم تخصیص و تامین منابع لازم برای نگهداری و آسفالت راه‌ها را از مهم‌ترین مسائل و مشکلات این حوزه بر شمردند و بر مدل قیر تهاتری به‌عنوان بهترین روش مالی برای رفع بن‌بست اجرای طرح‌های جاده‌ای کشور تاکید کردند.

در جریان این رویداد مهم که هر ساله به همت رئیس، مدیران و اندیشمندان مرکز تحقیقات وزارت راه برگزار می‌شود، مدیران ارشد اجرایی استانی و کارشناسان حوزه راه کشور حضور یافته و به بیان مشکلات این حوزه در قالب طرح مسئله می‌پردازند. در همین ارتباط نیز اساتید و محققان با رویکرد حل مسئله اقدام به تشکیل کارگروه‌ها و پنل‌های تخصصی نموده مسائل و مشکلات اساسی این صنعت با رویکرد علمی مورد بحث و تبادل‌نظر قرار می‌دهند. مجریان ومسئولان این بخش نیز به موازات حضور در کارگاه‌ها و پنل‌های تخصصی در جریان آخرین یافته‌های صنعتی که شرکت‌های تولیدی در نمایشگاه ارائه می‌کنند قرار می‌گیرند. نگاه همه‌جانبه و تعامل علمی، اجرایی و صنعتی، از دیگر دستاوردهای مهمی است که در این همایش و نمایشگاه جانبی آن به دست می‌آید.

تقدیر ویژه از چهره برجسته و ماندگار صنعت راه و آسفالت کشور جناب آقای دکتر سیدنادر طباطبایی، عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف بخاطر دستاوردهای علمی و تلاش‌های موثر وی در حوزه راه و آسفالت کشور و همچنین آقای داوود محمدی رئیس هیئت‌مدیره انجمن قیر ایران به نمایندگی از تولید کنندگان بخش خصوصی صنعت قیر ایران بود که با اهداء لوح ویژه از سوی وزیر راه، مسکن و شهرسازی انجام گرفت.

در پایان این همایش حاضران با صدور قطعنامه‌ای در ۶ ماده بر لزوم توجه بیشتر با رویکرد توسعه پایدار در فرایند طراحی نگهداری وساخت راه‌ها، استفاده از فناوری‌های نوین و آموزش‌های کاربردی در تمامی سطوح اجرایی، استفاده از آسفالت‌های حفاظتی با محوریت صرفه‌جویی منابع، توجه ویژه به بخش خصوصی در تامین سرمایه و ورود آنان به حوزه اجرا و نگهداری راه‌ها و همچنین حمایت و استمرار قانون قیر تهاتری تاکید کردند.

در همین ارتباط انجمن قیر ایران به نمایندگی از فعالان بخش خصوصی در صنعت قیر، از وزیر محترم راه، مسکن و شهرسازی، پیشکسوتان این حوزه، اندیشمندان، تولیدکنندگان، تامین‌کنندگان تجهیزات و به‌ویژه سرپرست مرکز تحقیقات وزارت راه، مسکن و شهرسازی جناب آقای دکتر حیدری و همکاران ایشان در برگزاری این رویداد مهم و راهگشا قدردانی می‌نماید.

روابط عمومی انجمن قیر ایران

روی خط اصناف

ضرورت افزایش امنیت بازرسان صنفی

مجتبی صفایی، رئیس اتاق اصناف ایران با تقدیر و تشکر از نگاه وزیر صمت به اصناف و بازار گفت: بر ما ثابت شده که وزیر صمت بیش از هر مسئولی دغدغه مجموعه اصناف را دارد؛ به‌طوری که در جلسه هیات عالی نظارت تمامی مطالبات اصناف موردقبول واقع شد و امروز شاهد اجرایی شدن یکی از آن مطالبات و تامین خودروهای موردنیاز بازرسان اتاق‌های اصناف سراسر کشور هستیم.
صفایی بیان کرد: اصناف وقتی می‌بینند دولت به‌دنبال رفع مشکلات و مطالبات آنها است، در مقابل اصناف همچون گذشته در خدمت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و مصرف‌کننده خواهند بود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق اصناف ایران، وی بیان کرد: در حال حاضر بازرسان اتاق‌های اصناف سراسر کشور ۹۰ خودرو دارند و از ۱۵۰ خودرو نیز به‌صورت استجاری استفاده می‌کنند. برآوردها نیاز به ۷۰۰ خودرو را نشان می‌دهد که امروز با ورود ۵۵۰ خودرو شاهین با نرخ دولتی به این مجموعه و خروج خودروهای فرسوده نیاز بازرسان اتاق‌های اصناف به خودرو رفع می‌شود. همچنین تعدادی موتور از محل منابع درآمدی جدید اتاق اصناف ایران تامین خواهد شد.
رئیس اتاق اصناف ایران تصریح کرد: این خودروها به GPS متصل خواهند شد و به این ترتیب مسافت طی‌شده در سامانه مشخص خواهد بود. دقایق توقف خودرو در محل و حتی عملکرد راننده از نظر سرعت در حرکت هم قابل‌بررسی خواهد بود. با تجهیز بازرسان به تبلت این بازرسی‌ها به‌ویژه در حوزه رسیدگی به شکایات مردمی سرعت قابل‌توجهی خواهد گرفت و نتیجه آن بلافاصله به سامانه موردنظر تعزیرات حکومتی ارجاع خواهد شد.
صفایی بیان کرد: در حال حاضر ۱۵۰۰ بازرس فعال داریم که برای تجهیزشان به زیرساخت‌های بازرسی هوشمند نیازمند ۷۵۰ تبلت هستیم. وی افزود: یکی از مشکلات ما در امر بازرسی فقدان شماره سه یا چهاررقمی مختص بازرسی اصناف است؛ به‌نحوی که مردم بتوانند با واحدهای بازرسی ارتباط مستقیم داشته باشند.
رئیس اتاق اصناف ایران خاطرنشان کرد: روزی که تبصره «ش» ماده ۳۷ تصویب شد، برخی معتقد بودند نباید امر بازرسی از بازار به اصناف سپرده شود و می‌گفتند چاقو دسته خود را نمی‌برد، اما دیدیم که طی ۷ ماه گذشته، از یک میلیون و ۵۰۰ هزار بازرسی انجام‌شده، ۷۵ هزار پرونده به ارزش ۴۰۰ میلیارد تومان به تعزیرات ارائه شد. با این وجود، وجوه مربوط به تبصره ۷ ماده ۷۲ قانون نظام صنفی، مربوط به بازگشت یک‌سوم از درآمدهای حاصل از جرایم دریافتی از خزانه به اتاق اصناف ایران بازنگشت، این در حالی است که اتاق‌های اصناف نباید نگران تامین مالی باشند.
صفایی در ادامه به خطرات جانی بازرسان و شهادت تعدادی از ایشان در دوران شیوع بیماری کرونا اشاره کرد و گفت: لازم است بازرسان به‌عنوان ضابط معرفی شوند و خطرات هنگام بازرسی برای‌شان کاهش داده شود.
رئیس اتاق اصناف ایران به تاکیدات مقام وزارت بر تکریم اصناف باانصاف نیز اشاره کرد و گفت: گاهی توجهات حول محور تعداد محدودی واحدهای صنفی متخلف است، اما آنچه اهمیت دارد این است که به همان میزان به واحدهای صنفی منصف و خیران بازار که هیچ وقت نامی از آنها برده نمی‌شود نیز توجه کرد.

بازار گوشت مرغ آرام است

علی ابراهیمی، مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور درباره وضعیت بازار مرغ زنده و گوشت مرغ بیان کرد: اکنون قیمت هر کیلوگرم مرغ زنده درب واحدهای تولیدی به‌طور میانگین بین ۵۴ تا ۵۷ هزار تومان است که باعث ثبات قیمت گوشت مرغ در بازار مصرف شده است؛ به‌طوری که اکنون هر کیلوگرم گوشت مرغ در بازار با نرخی بین ۷۸ تا ۸۵ هزارتومان به فروش می‌رسد.
وی اظهار کرد: قیمت تمام‌شده هر کیلوگرم مرغ زنده درب واحدهای تولیدی با احتساب هزینه‌های تمام‌شده تولید و سود متعارف حدودا کیلویی ۶۰ هزار تومان است؛ بنابراین تولیدکنندگان هر کیلوگرم از این محصول را بین ۳ تا ۶ هزار تومان زیر قیمت تمام‌شده عرضه می‌کنند. به‌گفته مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور، طی ۳ ماه اخیر عرضه و تقاضا تقریبا متوازن بوده و قیمت‌ها تغییر چندانی نداشته است. ابراهیمی علت ثبات قیمت گوشت مرغ در ماه‌های اخیر را افزایش جوجه‌ریزی بیش از ۱۳۰ میلیون قطعه در تیر و مرداد و شهریور و واردات تخم‌مرغ نطفه‌دار و جوجه یکروزه دانست و تصریح کرد: اگر روند جوجه‌ریزی به این شکل ادامه پیدا کند، نه‌تنها کمبودی در بازار نخواهیم داشت، بلکه شرکت پشتیبانی امور دام کشور می‌تواند بخشی از مرغ تولیدی کشور را برای ذخیره‌سازی خریداری کند. ابراهیمی اظهار کرد: در حال حاضر هر قطعه جوجه یکروزه در بازار بسته به نژاد آن با قیمت بین ۱۵ تا ۲۷ هزار تومان به فروش می‌رسد که این افزایش قیمت ناشی از افزایش تقاضا برای جوجه‌ریزی و چشم‌انداز مناسب تامین نهاده‌ها است. وی افزود: در حال حاضر در سامانه بازارگاه قیمت هر کیلوگرم کنجاله سویا ۲۰ هزار و ۱۵۰ تومان و ذرت ۱۱ هزار و ۳۰۰ تومان است. ابراهیمی اظهار کرد: البته اخیرا هر کیلوگرم کنجاله سویا در بازار آزاد با قیمتی بین ۳۴ تا ۳۷ هزارتومان به فروش می‌رسد که کاهشی بودن روند قیمت را نشان می‌دهد، زیرا در هفته‌های گذشته این نهاده در بازار آزاد با قیمت ۴۰ هزار تومان نیز به فروش می‌رسید. وی گفت: باتوجه به افزایش هزینه‌های تولید طی ماه‌های اخیر ضرورت دارد برای حفظ صنعت مرغ گوشتی کشور، قیمت مرغ زنده اصلاح شود؛ در غیر این صورت تولیدکنندگان دچار ضرر و زیان شده و به‌تدریج از چرخه تولید خارج خواهند شد.

صمت مهم‌ترین چالش‌های پیش روی صادرکنندگان را بررسی کرد

رفع تعهد ارزی، سد محکم ارزآوری

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

صادرات از ارکان مهم اقتصاد است که علاوه بر رشد اقتصادی می‌تواند موجب افزایش تولید، امنیت تجاری و فروش شود. به‌واسطه صادرات، محصولات تولیدی در بازارهای بین‌المللی جایگاهی برای خود به‌دست می‌آورند که این امر به بهبود وضعیت اقتصاد منجر خواهد شد؛ بر همین اساس دولت سیزدهم، توسعه تجارت را در اولویت قرار داد و لزوم گسترش روابط اقتصادی با همسایگان نیز بارها ازسوی رئیس‌جمهوری موردتاکید قرار گرفت تا به‌واسطه صادرات و واردات بسیاری از مشکلات اقتصادی حل شود. از مزایای تجارت با همسایگان می‌توان به کوتاه بودن مسیر، صرفه‌جویی در هزینه‌ها و نزدیکی فرهنگی و اقتصادی کشورهای هم‌مرز اشاره کرد. سفر دولتی‌ها به کشورهای همسایه، رسمی شدن عضویت ایران در اتحادیه شانگهای و بریکس و برقراری دیپلماسی اقتصادی با کشورهای هم‌مرز از فعالیت‌هایی بود که دولت در راستای توسعه تجارت با همسایگان انجام داد. حال سوال این است که این اقدامات چقدر در روند تجارت تاثیرگذار بوده است؟ آن‌هم زمانی که صادرکنندگان با موانع داخلی بسیاری روبه‌رو هستند.

علت کاهش صادرات چیست؟

براساس گزارش سازمان توسعه تجارت، در ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۲، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور بالغ بر ۶۷ میلیون و ۷۳۴ هزار تن به ارزش ۲۴ میلیارد و ۱۴۴ میلیون دلار بوده است. همچنین بنا به آمار ارائه‌شده از وضعیت تجارت خارجی ایران در سال ۱۴۰۱ که توسط مرکز پژوهش‌های اتاق تهران منتشر شده، میزان صادرات ایران ۵۳.۲ میلیارد دلار بوده است. سال ۱۴۰۰ نیز نزدیک ۱۲۳ میلیون تن کالا به ارزش ۴۹ میلیارد دلار از کشور صادر شد.
این در حالی است که ارزش دلاری صادرات در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد، ایران در این سال در مجموع بیش از ۲۴ میلیارد دلار از محل صادرات کالا درآمد داشته است؛ یعنی کاهش شدید میزان صادرات.
در بخشی از گزارش سازمان توسعه تجارت ایران در تشریح دلایل کاهش صادرات در سال ۹۹ به مواردی چون تشدید تحریم، کاهش ذخایر رزی و پاندمی کرونا با یک شوک پیش‌بینی نشده اشاره شد.
در کنار این موضوع مقررات بانک مرکزی در زمینه تعهد بازگشت ارز به چرخه اقتصاد کشور در یک بازه زمانی مشخص باعث شد برخی از صادرکنندگان در کوتاه‌مدت نتوانند خود را با این مقررات تطبیق داده و ترجیح دهند بازگشت آرامش به بازار ارز و تثبیت مقررات ارزی، به‌طور موقت برنامه‌های توسعه صادرات را متوقف کنند.
البته کاهش تولید محصولات صادراتی نیز موضوع مهمی است که در این گزارش به آن اشاره شده است؛ چراکه بخشی از هزینه‌های ارزی تامین مواد اولیه کالاهای صادراتی از محل درآمدهای نفتی تامین می‌شود و کاهش شدید درآمدهای نفتی، درآمدهای ارزی کشور را نیز تحت‌الشعاع قرار داده و مشکلاتی برای تامین ارز واردات از جمله واردات مواد اولیه کالاهای صادراتی به‌وجود آورد که منجر به کاهش حجم تولید کالاهای صادراتی شد.

تولید صادرات‌محور، کلید رشد

محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره چالش‌های مهم حوزه صادرات به صمت گفت: یکی از چالش‌های حوزه صادرات مربوط به حمل‌ونقل است که افزایش عوارض ترانزیت کالای متاثر از آن، علاوه بر افزایش هزینه حمل‌ونقل، توان رقابت تجار را کاهش می‌دهد. متاسفانه به‌دلیل محدودیت‌های ترانزیتی، بسیاری از فرصت‌ها را از دست می‌دهیم. اکنون رقابت حرف اول را می‌زند، به‌همین دلیل نباید احاطه دستگاه‌های دولتی یا شبه‌دولتی بر حوزه‌های ترانزیتی موجب افزایش نرخ صادرات محصولات کشور نسبت به محصولات کشورهای رقیب شود.
وی با اشاره به تصویب برنامه هفتم توسعه و اجرای آن در سال ۱۴۰۳ بیان کرد: در برنامه هفتم توسعه وزارت راه و شهرسازی به‌عنوان متولی پنجره واحد خدمات یکپارچه ترانزیت در مبادی ورودی و خروجی کشور تعیین شده است. در نتیجه امیدواریم از ابتدای سال ۱۴۰۳ با تکالیف تعیین‌شده در برنامه به‌صورت دقیق و کمی شاهد رفع مشکلات ترانزیتی در حوزه صادرات باشیم.

■ سرکوب صادرات

برادران با اشاره به مشکلات موجود در تهیه مواد اولیه بیان کرد: صادرکنندگان در برخی از مواقع مواد اولیه خارجی و حتی داخلی را با مبالغ سنگین تهیه می‌کنند و در مقابل باید ارز حاصل از صادرات را در قالب رفع تعهد ارزی، ارزان‌تر بفروشند که این به‌نوعی سیاست سرکوب صادراتی محسوب می‌شود.

■ مانعی بزرگ در مسیر صادرات

معاون صنایع عمومی وزیر صمت رفع تعهد ارزی را یکی از موانع بزرگ در مسیر صادرات دانست و افزود: بی‌شک صادرکننده به‌دنبال عدم ایفای تعهد ارزی نیست، اما سازکار بانک مرکزی باید به‌گونه‌ای باشد که موجب افزایش صادرات شود. درخواست صادرکنندگان این است که سیاست جدیدی توسط وزیر صمت اعلام شود تا در راستای آن شاهد رشد صادرات باشیم. البته وزیر صمت همیشه بر تولید صادرات‌محور به‌عنوان راهکاری عملی برای خوداتکایی صنعت و رشد صادرات تاکید دارد، زیرا در تولیدات صادرات‌محور می‌توان درآمد حاصل از صادرات را به تامین مواد اولیه اختصاص داد.

سرکوب صادرات توسط بانک مرکزی!

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز درباره چالش‌های حوزه صادرات به صمت گفت: سیاست سرکوب صادراتی بانک مرکزی مهم‌ترین عامل ناترازی تجاری است و در صورت ادامه این روند ناترازی تجاری تا پایان سال بر کشور حاکم است. وی با اشاره به رفع تعهد ارزی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مشکلات صادرکنندگان بیان کرد: صادرکنندگان به‌دنبال عدم پایبندی به تعهدات ارزی نیستند، اما درباره نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات مشکلاتی وجود دارد که سال‌هاست صادرکنندگان نسبت به آن معترض هستند و در مقابل نیز بانک مرکزی هیچ رویکردی ندارد.

■ عضویت مفید ایران

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به عضویت ایران در گروه‌هایی مانند شانگهای و بریکس بیان کرد: پیوستن ایران به سازمان همکاری‌های شانگهای و بریکس موجب افزایش فروش نفت و شکست پروژه تحریم شده است.

بی‌اعتمادی مشتری

مرتضی علی‌اکبری، صادرکننده دستگاه تصفیه آب: هم‌اکنون ۹۰ درصد بازار داخل را تامین و به ۱۲ کشور نیز صادرات داریم.
مهم‌ترین مشکلی که با آن روبه‌رو هستیم، نرخ و سهمیه مواد اولیه است که متاسفانه هر لحظه شاهد تغییر نرخ و مقدار سهمیه هستیم. در حوزه صادرات نیز چالش‌های بسیاری داریم که هر یک از آنها به‌گونه‌ای موجب تاخیر در ارسال کالا و در نهایت بی‌اعتمادی خریدار می‌شود.

علی سالاری، صادرکننده زعفران: برگشت ارز حاصل از صادرات و مشکلات رفع این تعهد یکی از مواردی است که گریبان‌گیر صادرکنندگان شده است. همچنین افزایش ۲ برابری نرخ زعفران ایران در بازارهای جهانی که ناشی از جهش نرخ تورم در کشور است، موجب از دست رفتن بخش مهمی از مشتریان خارجی شده است.
از سوی دیگر قوانین و مقررات و تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسی در عرصه اقتصاد کشور در ایجاد شرایط کنونی بازار زعفران اثرگذار بوده است. وضع قوانین یک‌شبه نیز یکی از مشکلات بزرگ صادرکنندگان است که موجب بی‌اعتمادی مشتریان در بازارهای جهانی به صادرکنندگان ایرانی می‌شود. علاوه بر اینها محدودیت‌های ناشی از تحریم، سد بزرگی در مسیر صادرات

ضرر صادرکننده

ایجاد کرده است. معمولا از ال‌سی یا ضمانتنامه بانکی برای صادرات یک محصول استفاده می‌شود و پس از توافقات قیمتی کالا ارسال و پس از ارسال، صادرکننده بدون اینکه با خریدار ارتباط مستقیمی داشته باشد پول را از بانک دریافت می‌کند؛ اما محدودیت‌های ناشی از تحریم، صادرکنندگان ایرانی را از این امکان محروم کرده و صادرکننده و مشتری عملا برای نقل و انتقال پول با مشکلات جدی مواجهند.
در واقع رفع تعهد ارزی از بزرگ‌ترین چالش‌های صادرکنندگان است که در بسیاری از موارد موجب سردی صادرکننده می‌شود. تولید محصول کشاورزی هیچ‌گونه ارزبری ندارد، اما صادرکننده هنگام رفع تعهد ارزی است با ضرر بسیاری روبه‌رو خواهد شد.

تحریم، اصلی‌ترین چالش

محمدرضا جداری، صادرکننده صنایع غذایی: ما به‌راحتی می‌توانیم به تهاتر با کشورهای همسایه بپردازیم، اما متاسفانه چالش‌های اساسی که نخستین و بزرگ‌ترین آن تحریم‌ها و پس از آن ساختار لجستیک و سردخانه‌های موردنیاز است، این فرصت‌های تجاری را از ایران می‌گیرد.
همچنین قوانین یک‌شبه و دست‌وپاگیر از بزرگ‌ترین چالش‌های حوزه صادرات است. این در حالی است که دولت باید در شرایط تحریم از صادرکنندگان و تولیدکنندگان حمایت بیشتری به‌عمل آورد و تسهیلات لازم برای آنها را فراهم کند.

صادرات را تسهیل کنید

اسماعیل مومنی، صادرکننده آبزیان: تا دل‌تان بخواهد چالش داریم؛ از افزایش هزینه مواد اولیه تا فروش. فروش مطلوب مشکل تولید را حل می‌کند و هنگامی که در فروش مشکلات بسیاری وجود دارد، تولید نیز راه به جایی نمی‌برد. اگر صادرات به‌خوبی انجام شود، می‌تواند افزایش هزینه‌ها را جبران کند.
مهم‌ترین چالش برای صادرکنندگان رفع تعهد ارزی است و از سوی دیگر به‌دلیل تحریم‌های موجود حمل‌ونقل خارجی بسیار پرهزینه است. در کل باید صادرات محصولات از کشور تسهیل شود و انتظار از دولت این است که این مسائل را هر چه سریع‌تر حل کند.

سخن پایانی

شاید آمارهای صادراتی نشان از رشد صادرات به‌ویژه در سال ۱۴۰۱ داشته باشد، اما باید توجه کرد که این آمار در مقایسه با آمار سال قبل و درگیری با کرونا به‌دست آمده و از سوی دیگر در کالاهایی که ارزش افزوده بالاتری دارند و برای کشور ارزآوری می‌کنند پیشرفت قابل‌توجهی نداشته‌ایم. در نتیجه بهتر است با شنیدن نظرات کارشناسی و چالش‌های صادرکنندگان به فکر راهکارهایی مفید برای رفع موانع باشیم. از سوی دیگر برای دستیابی به آمارهای صادراتی قابل‌توجه باید با جهان آشتی کنیم.

درخواست صادرکنندگان این است که سیاست جدیدی توسط وزیر صمت اعلام شود تا در راستای آن شاهد رشد صادرات باشیم

برگشت ارز حاصل از صادرات و مشکلات رفع این تعهد یکی از مواردی است که گریبان‌گیر صادرکنندگان شده است

ظرفیت‌ها و چالش‌های صنعت توریسم بررسی شد

سفره خالی ایران از گردشگری

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

صنعت گردشگری جزو ۱۰ صنعت تاثیرگذار در توسعه اقتصادی در بیشتر کشورها است، به‌همین‌منظور تلاش‌های زیادی از منظرهای مختلف در رابطه با این صنعت در تمام سطوح بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای انجام می‌گیرد. در صنعت گردشگری مانند هر صنعت دیگری، عواملی مهمی وجود دارد که توجه به آنها برای ادامه حیات این صنعت درآمدزا، بسیار ضروری به‌نظر می‌رسد.

میزان موفقیت در توسعه گردشگری نیز تابعی از کیفیت و نحوه دخالت عوامل متعددی نظیر کیفیت راه‌ها، تعداد هتل‌ها، سیستم حمل‌ونقل، توسعه زیرساخت‌ها و... است و برای این صنعت پولساز مهم بوده و همگی از ارکان گردشگری محسوب می‌شوند.

جاذبه‌ها در گردشگری به ۲ دسته جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی یا انسان‌ساخت تقسیم می‌شوند که هرکدام طیف متنوع و گوناگونی از پدیده‌ها را به خود اختصاص می‌دهند.

جاذبه‌های طبیعی، جاذبه‌هایی را شامل می‌شوند که انسان دخالتی در ایجاد آنها ندارد، اما جاذبه‌های فرهنگی با تفکرات انسانی و در نتیجه تلاش او به‌وجود آمده‌اند. وجود جاذبه‌ها مهم‌ترین دلیل مسافرت مردم به یک مقصد خاص است.

جاذبه‌های گردشگری به‌عنوان عامل جذب و باتوجه به ویژگی‌های خاصی که دارند، می‌توانند گردشگران را از نقاط مختلف و سرزمین‌های دور به‌سمت خود بکشانند. صمت در این گزارش ضرورت تقویت زیرساخت‌های کشور برای توسعه صنعت گردشگری را موردبررسی قرار داده است.

نقش گردشگری در توسعه همه‌جانبه

صنعت گردشگری بزرگ‌ترین و متنوع‌ترین صنعت به‌حساب می‌آید و به‌عنوان یکی از پیشروترین فعالیت‌های در حال رشد محسوب می‌شود، در زمان حاضر بسیاری از کشورها منافع اقتصادی و اجتماعی خود را از گردشگری دریافت می‌کنند و درآمدهای گردشگری را برای توسعه زیرساخت‌ها به کار می‌برند، اما کشور ما در ردیف ۱۰ کشور برتر دنیا از نظر وجود جاذبه‌های گردشگری است که تاکنون نتوانستیم از این جایگاه شایسته حداکثر استفاده را داشته باشیم.

سهولت دسترسی (زمینی، هوایی و دریایی)، آب‌آشامیدنی و تاسیسات فاضلاب، خدمات بهداشتی و فوریت‌های پزشکی، تامین انواع انرژی و ارتباطات (سیستم مخابرات، پست و اینترنت) در حوزه زیرساخت‌ها قرار می‌گیرند و در توسعه گردشگری نقش ویژه‌ای دارند.

آنچه در توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های گردشگری بسیار مهم است، استفاده جامعه میزبان از تسهیلات است، چراکه بسیاری از این زیرساخت‌ها با هدف توسعه گردشگری ایجاد می‌شوند، اما مردم ساکن در جامعه میزبان نیز، از این امکانات استفاده می‌کنند و می‌توان گفت که توسعه گردشگری منجر به توسعه فرابخشی، به‌ویژه در مناطق روستایی شده است و میزان رضایت مردم بومی از زندگی را افزایش می‌دهد. یکی از مهم‌ترین منافع توسعه مناسب و اصولی زیرساخت‌های گردشگری، استفاده از آنها در حفاظت از محیط‌زیست و پیشگیری از آلودگی‌ها است. بنابراین، وجود جاذبه‌های گردشگری در یک منطقه، شرط لازم برای فعالیت‌های مربوط به آن هست، اما کافی نیست،زیرا شرط کافی برای این مهم، وجود تاسیسات و خدمات رفاهی و همچنین، وجود سیستم حمل‌ونقل و شبکه راه‌های استاندارد است که بتواند نیازهای مسافران را در حد مطلوب برآورده سازد.

رابطه مستقیم گردشگری با اشتغالزایی

امید زارعی‌نژاد، کارشناس گردشگری درباره اهمیت رشد صنعت توریسم در کشور به صمت گفت: توجه به گردشگری، همراه با توسعه اقتصادی و کاهش وابستگی به نفت، وظیفه‌ای است که با ایجاد اشتغال، نیروی انسانی را در بخش‌های مختلف به‌کار می‌گیرد. گردشگری، مانند بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی دیگر، برپایه تقاضا و عرضه استوار است و هرچه رونق بیشتری داشته باشد، کسب‌وکارهای مرتبط به‌ویژه در صنایع کوچک و متوسط را به فعالیت وادار می‌کند. این امر به‌شکلی زنجیروار، تاثیر خود را بر دیگر بخش‌های اقتصادی نیز می‌گذارد.

وی در ادامه افزود: یکی از مزیت‌های برتر گردشگری، توانایی ایجاد توازن منطقه‌ای و دستیابی به توسعه پایدار و جامع با ظرفیت رشد است. از این نظر، گردشگری یکی از بهترین راهکارها برای پوشش نیازهای مناطق دورافتاده و جبران عقب‌ماندگی‌ها است. به‌علاوه، آمارها نشان می‌دهند که هر فعالیت و پروژه گردشگری به‌طورمیانگین، برای ۱۰ نفر اشتغال فراهم می‌کند. در بسیاری از کشورها، درآمدهای حاصل از گردشگری حتی بیشتر از مجموع درآمدهای مالیاتی است.

این کارشناس تصریح کرد: صنعت گردشگری در ایران در جایگاه یکی از صنایع استراتژیک و مهم اقتصادی مطرح است. باوجود ظرفیت‌ها و منابع غنی طبیعی و فرهنگی، ایران به‌عنوان یک مقصد گردشگری جذاب شناخته می‌شود. با این حال، توسعه صنعت گردشگری در ایران با موانعی مواجه است که از جمله آنها می‌توان به ضعف زیرساخت‌ها اشاره کرد.

چالش‌های صنعت گردشگری

زارعی‌نژاد با بیان اینکه در برخی مناطق گردشگری، مشکلاتی مانند کمبود آب، قطعی برق و نقص در تامین انرژی وجود دارد، افزود: نقص در حمل‌ونقل عمومی و توسعه‌نیافتگی و بهبود بنادر، فرودگاه‌ها و شبکه جاده‌ای در مناطق گردشگری، می‌تواند مانع راحتی و دسترسی آسان گردشگران به مقاصد گردشگری شود.

از طرفی، محدودیت در تامین تسهیلات رفاهی مانند هتل‌ها، رستوران‌ها، فروشگاه‌ها و تجهیزات تفریحی در مناطق گردشگری، می‌تواند تجربه گردشگران را تحت‌الشعاع قرار دهد و باعث کاهش جذابیت مقصدها شود. نبود سیستم‌های جامع و قوی اطلاعات گردشگری، مانند وب‌سایت‌ها، نرم‌افزارها و راهنماهای الکترونیک، از مشکلاتی است که برای گردشگران در به‌دست‌آوردن اطلاعات دقیق و به‌روز از جاذبه‌ها و سرویس‌ها وجود دارد.

این فعال حوزه گردشگری خاطرنشان کرد: بی‌شک جذب گردشگر و توسعه گردشگری تنها متکی به جاذبه‌های گردشگری کشورها نیست، بلکه داشتن سیستم گردشگری است که باعث توسعه گردشگری، به‌ویژه گردشگری بین‌المللی می‌شود. کشور ما دارای ظرفیت‌های بی‌شمار گردشگری در تمامی گرایش‌ها است، باید با ایجاد گردشگری مدرن، نقش گسترده‌ای در پویایی اقتصادی کشور ایفا کرد، اما لازمه بهره‌مندی از مزایای گردشگری،توجه ویژه به متغیرهای سیستمی و زیرساخت‌های فعال است. استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی، توانمندسازی و ارتقای ظرفیت بخش خصوصی در تعامل و جذب گردشگران، تولید محتواهای قابل‌ارائه در سطح بین‌المللی، ایجاد ارتباط پایدار و مستمر، از دیگر اقدامات قابل‌اجرا در توسعه گردشگری ایران است.

این کارشناس در پایان گفت: به‌طورکلی، عدم‌برنامه‌ریزی جامع و مدیریت کارآمد در حوزه گردشگری، منجر به بی‌توجهی به نیازها و تقاضاهای بازار، ناکارآمدی در ارائه خدمات و عدم‌توازن در توسعه مناطق گردشگری شده و این ضعف‌ها نیازمند توجه و سرمایه‌گذاری در زمینه بهبود زیرساخت‌ها و تامین تسهیلات مناسب در صنعت گردشگری است. اقدامات در راستای توسعه و بهبود زیرساخت‌ها می‌تواند ارتقای صنعت گردشگری و افزایش تعداد گردشگران را تسهیل کند.

شرایط کشور ما متفاوت است

غلامعلی اخلاقی، فعال صنعت گردشگری به صمت گفت: باید از مقایسه شرایط کشورمان با کشورهای همسایه خودداری کنیم. باید توجه داشت که شرایط کشورهای همسایه از هر جنبه‌ای با کشور ما تفاوت دارد. گاهی اوقات شاهد گزارش‌هایی هستیم که اظهار می‌کنند که کشوری مثل ترکیه در حوزه گردشگری رشد قابل‌توجهی داشته است یا عربستان در حوزه اقتصادی و گردشگری رکوردهایی را ثبت کرده است. با این حال، باید در نظر داشت که این کشورها در شرایط سیاسی خاصی قرار دارند و ما نیز در شرایط خودمان قرار داریم. وی در ادامه افزود: کشور ما تحریم‌های ناعادلانه‌ای را متحمل شده و حتی برخی کشورهای منطقه، در این مناسبات، مخالف ایران ایستاده‌اند. برخی از این کشورها حتی رفتارهای تبعیض‌آمیزی از خود نشان می‌دهند. گاهی اوقات شاهد می‌شویم که برخی دولت‌های همسایه اعلام می‌کنند که ما دوست ایران هستیم، اما طوری رفتاری می‌کنند که ورود گردشگران خارجی به ایران محدود شود. باید در تمامی زمینه‌ها در کشور، وحدت را به جهان نشان دهیم تا دیگر کشورها بتوانند از ما در زمینه گردشگری امنیت چندجانبه‌ای دریافت کنند و ما بتوانیم در راستای پیشرفت قدم برداریم.

تصمیمات سلیقه‌ای به اعتماد گردشگران ضربه می‌زند

اخلاقی با انتقاد از رفتارها و تصمیمات سلیقه‌ای دولت‌ها در ادوار مختلف، اضافه کرد: تصمیمات سلیقه‌ای به اعتماد گردشگران در سطح بین‌المللی ضربه می‌زند و امیدواریم حداقل در حوزه گردشگری، برای حل این مسئله، اقدامات جدی انجام شود. در برنامه پنجم توسعه، برنامه‌ریزی جامعی برای توسعه گردشگری انجام شده بود، اما متاسفانه به این برنامه عمل نشد، در حالی‌که هدف آن قرار دادن کشورمان در صدر لیست کشورهای منطقه از نظر جذب گردشگر بود. امیدواریم صنعت گردشگری در برنامه توسعه هفتم موردتوجه بیشتری قرار گیرد. این فعال حوزه گردشگری بیان کرد: اگر قصد توسعه گردشگری در کشور را داریم، باید با مردم جهان به‌خوبی همکاری کنیم و اگر نگرش سیستمی در این زمینه نداشته باشیم، به‌طورقطع با مشکلاتی روبه‌رو خواهیم شد. برنامه‌ریزی درباره گردشگری آن هم به‌عنوان یک مسئله فرهنگی، بسیار پیچیده است و سیاستمداران ما باید در این زمینه اتفاق‌نظر داشته باشند؛ هم از نظر حفظ امنیت وقتی گردشگران به کشور وارد می‌شوند و هم از نظر فراهم کردن زیرساخت‌ها و شرایط مناسب برای جذب گردشگران. وی در پایان گفت: بیش از ۵۰ درصد از عوامل موثر در عدم‌توسعه گردشگری در کشور، عوامل خارجی هستند، زیرا این عوامل باعث می‌شوند که محدودیت‌ها بیشتر شوند. با این حال، باید به این نکته توجه کنیم که زیرساخت‌های ما نیز برای گردشگران خارجی کافی نیستند و باید فکری برای‌شان شود.

سخن پایانی

ایران نیز از جمله کشورهایی است که دارای جاذبه‌های جهانی بی‌نظیر در حوزه گردشگری بوده و جزو ۵ کشور بالقوه توانمند جهان در این زمینه محسوب می‌شود، اما تاکنون این ظرفیت مغفول مانده است و رتبه ایران چنگی به دل نمی‌زند. توسعه اقتصادی ایران بیشتر براساس اتکا به نفت بوده و تنها در چند سال گذشته تلاش شده است تا از اتکای به نفت کاسته شده و نگاه به توسعه اقتصادی با تکیه بر گردشگری فراهم شود، اما هنوز هم باوجود همه فعالیت‌ها و کارهای انجام‌شده، ایران جزو کشورهایی است که گردشگری در آن نادیده گرفته می‌شود. کارشناسان معتقدند که سهم گردشگری در رشد اقتصادی و تولید ناخالص داخلی سهم ناچیزی دارد که اهداف ترسیم‌شده محقق نشده است. گردشگری سهم بسزایی در اشتغالزایی دارد که از این ظرفیت نیز کمتر در بخش اشتغال استفاده می‌شود و در عمل، به‌گفته کارشناسان، رشد چندانی ملاحظه نمی‌شود.

صنعت گردشگری در ایران به حوزه‌های زیارتی، سلامت، طبیعت‌گردی، بوم‌گردی، فرهنگی، تاریخی و ورزشی تقسیم می‌شود که کشور به‌دلیل داشتن تنوع اقلیمی بالا، پوشش گیاهی مناسب، زندگی جانوری مطلوب، آثار فرهنگی، تاریخی و مذهبی جهانی می‌تواند به یکی از کشورهای مطرح در حوزه جاذبه‌ها و جذب گردشگر تبدیل شود، اما فرصت‌سوزی‌های انجام‌شده اجازه چنین موضوعی را نداده است.

یکی از مهم‌ترین مشکلات حوزه گردشگری کشور مشکلات مربوط به ساختاری است که هنوز ایران در بخش‌های اقامتی، پذیرایی، حمل‌ونقل، خرید و تورگردانی برای گردشگران دچار عقب‌ماندگی است و در تهران به‌عنوان پایتخت ایران، تنها ۶ هتل ۵ستاره وجود دارد و به‌نظر می‌رسد در سایر استان‌های کشور نیز در حوزه اقامت، کمبودهای جدی وجود دارد. کارشناسان معتقدند سرمایه‌گذاری خارجی ضرورت توسعه گردشگری است، چراکه برخی کشورهای جهان با سرمایه‌گذاری در این زمینه کسب منافع اقتصادی کرده و درآمدهای بسیاری را برای کشور خود به‌ارمغان آورده‌اند.

> در بسیاری از کشورها، درآمدهای حاصل از گردشگری حتی بیشتر از مجموع درآمدهای مالیاتی است

> برنامه‌ریزی درباره گردشگری آن هم به‌عنوان یک مسئله فرهنگی، بسیار پیچیده است

یادداشت

لزوم توجه به زیرساخت‌های گردشگری

مهران امیرحسینی
کارشناس گردشگری

زیرساخت‌های گردشگری از جمله عوامل موثری هستند که می‌توانند به‌طورمستقیم منجر به ارائه خدمات شوند و برخورداری از آنها علاوه بر تاثیرگذاری بر توسعه گردشگری به بهبود سطح کیفی زندگی جامعه محلی نیز کمک شایانی می‌کند.

به‌طوری‌که ایجاد زیرساخت‌ها و بهره‌برداری مناسب آن، باعث رونق گردشگری و در نتیجه، افزایش عایدات اقتصادی گردشگری می‌شود. عایدات گردشگری، علاوه بر افزایش درآمد کشور، به‌طورگسترده‌ای در سراسر جامعه پخش و عامل مهمی در توزیع متوازن درآمد در جامعه می‌شود. همچنین، با گسترش صنعت گردشگری علاوه بر بهبود استانداردهای اقتصادی در مناطق گردشگری، استانداردهای فرهنگی آنان نیز بهبود قابل‌توجهی خواهد یافت.

وقتی درباره زیرساخت‌های صنعت گردشگری صحبت می‌شود، ایجاد مراکز اقامتی و پذیرایی، گسترش راه‌های حمل‌ونقل، دسترسی فیزیکی به جاذبه توریستی، دسترسی به آب لوله‌کشی، برخورداری از شبکه برق، برخورداری از گاز یا سایر فرآورده‌های نفتی، وجود سیستم دفع زباله و فاضلاب، فضاهای سبز و... که همه در طبقه‌بندی زیرساخت‌ها در زیرمجموعه زیرساخت‌های سخت قرار می‌گیرند، به ذهن خطور می‌کند.

باید توجه کرد که واژه زیرساخت‌ها در درآمد کشور، به‌طورگسترده‌ای در سراسر جامعه پخش و عامل مهمی در توزیع متوازن درآمد در جامعه می‌شود. همچنین، با گسترش صنعت گردشگری، علاوه بر بهبود استانداردهای اقتصادی در مناطق گردشگری، استانداردهای فرهنگی نیز بهبود قابل‌توجهی خواهد یافت.

اطلاع‌رسانی و تبلیغات در سطح ملی و بین‌المللی، مدیریت مناسب بخش‌های صنعت گردشگری، ایجاد امنیت برای مردم و گردشگران، آموزش و فرهنگ‌سازی مردم جامعه، بهداشت و گردشگری الکترونیک هرکدام شاخص‌هایی هستند که می‌توانند روند دستیابی به نقطه ایده‌آل را در صنعت گردشگری بهبود بخشند و بر ترجیحات و انگیزه‌های گردشگران برای ورود به منطقه‌ای تاثیرگذار باشند.

سرمایه‌گذاران بخش خصوصی باتوجه به ماهیت اقتصادی خود، علاقه‌ای برای قوت بخشیدن به زیرساخت‌های خرد گردشگری جامعه ندارند، در حالی که برای دستیابی به آنچه توسعه گردشگری نامیده می‌شود، توجه به زیرساخت‌ها که عمدتا از مسائل فرهنگی نشأت می‌گیرد، همان‌قدر مهم است که زیرساخت‌های کلان‌تر موردتوجه قرار می‌گیرد.

در حقیقت، توسعه همزمان این دو زیرساخت، مانند ۲ بال پرنده برای پرواز است. علاوه بر بی‌میلی بخش خصوصی برای تقویت این نوع زیرساخت‌ها، نبود ابزار مناسب نقش‌آفرینی نیز، مزید علت شده تا باعث عدم‌توازن زیرساخت‌های موردنیاز شود.

در اینجا دولت به‌عنوان متولی عمومی بهبود سطح کیفی جامعه، می‌تواند با کمک به بخش خصوصی در ترغیب به سرمایه‌گذاری و ساخت زیرساخت‌های سخت، با تمرکز بر استفاده از ابزارهای دولتی اثربخش و فراگیر خود بار ایجاد، تجهیز و نگهداری زیرساخت‌های خرد و کلان را برعهده بگیرد و تعاملات خود را با بخش خصوصی برای توسعه متوازن زیرساخت‌های گردشگری به‌حداکثر برساند، به‌طوری که باعث افزایش انگیزه سفر به کشور به‌دلیل بهره‌مندی از خدمات و زیرساخت‌های گردشگری اعم از خدمات هتلداری، سرگرمی، تفریح، تنوع فرهنگ‌ها، نژادها و آداب و رسوم باشد.

گردشگری به‌عنوان صنعتی سبز در جهان، عاملی برای رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی به‌شمار می‌رود، ایران نیز به‌لحاظ بهره‌مندی از انواع مختلف گردشگری از جایگاه قابل‌توجهی برخوردار است و می‌تواند از این صنعت در راستای دستیابی به توسعه پایدار استفاده کند.

امروزه گردشگری در جایگاه یکی از مهم‌ترین صنایع پایدار، فرصت بزرگ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای کلانشهرها و مادرشهرهای جهانی به‌وجود می‌آورد. رقابت در راستای توسعه پایدار گردشگری باتوجه به ارائه نیازهای گردشگران، در کنار تقویت مشارکت بخش‌های خصوصی و شهروندان در رفع این نیازها باید مورداهمیت و برنامه‌ریزی مدیریت اجرایی گردشگری، قرار گیرد. گردشگری مجموعه و نظامی از عناصر به هم پیوسته است که در تمامی مراحل با هم در تعامل هستند.

ایجاد زیرساخت‌های گردشگری در شهرهای مختلف ایران، یکی از عمده مباحث قابل‌تاکید است. برای توسعه زیرساخت‌های گردشگری در شهرها، همکاری و هماهنگی بخش‌های دولتی و خصوصی از الزامات است که هریک باید با قرارگرفتن در جایگاه خود، سبب کارآمدی راهکارهای ارائه‌شده در این عرصه شوند؛ قدر مسلم گام اول باید برنامه‌ریزی در سطوح مختلف این صنعت و فراهم‌سازی زمینه‌های لازم برای توسعه صنعت گردشگری باشد.

یادداشت

کاهش تولید و رشد ناترازی

سعید میرترابی
کارشناس انرژی

مدت‌هاست در بخش گاز، شاهد ناترازی هستیم و تولید به‌اندازه کافی رشد نداشته است. همین نبود رشد تولید، سبب شده است تا در فصل سرما، شاهد ناترازی باشیم. ما از سویی، رشد مصرف داریم و از سوی دیگر، با کاهش رشد تولید مواجه شده‌ایم و شرایط به‌گونه‌ای پیش رفته است که نمی‌توان رشد مصرف را به‌درستی مدیریت کرد. ما باید از منابع بیرونی بتوانیم این کسری‌ها را جبران کنیم و صحبت‌های بسیاری درباره این موضوع به‌ویژه واردات گاز از روسیه شده است. اما چنین چیزی نیازمند بحث‌های زیرساختی است که در کشور چنین زیرساختی به‌درستی وجود ندارد.

برآوردهای انجام‌گرفته حکایت از آن دارد که، ۲۵۰ میلیون مترمکعب گاز، به‌صورت روزانه و در شرایطی که سرمای هوا زیاد بوده، کسری داشته‌ایم.

به‌لحاظ فنی، چنین موضوعی بعید است که بتوان این حجم از کسری گاز را از کشورهای دیگر، وارد کشور کنیم. ما چون به گاز شهری نیازمند هستیم، نمی‌توانیم گاز مایع وارد کشور کنیم و از طرف دیگر، گاز مایع بسیار گران است و تبدیل آن دردسرهای خاص خود را دارد. این جابه‌جایی هم، اگر بخواهد از کشور دیگری به کشور ما انجام شود، هزینه‌های ارزی بسیار بالایی نیاز دارد. اما به‌نظر می‌رسد که اگر زمستان بسیار سردی داشته باشیم، می‌توان بخشی از گاز را به‌صورت وارداتی تامین کرد یا اینکه با ذخیره بتوانیم، زمستان را پشت‌سر بگذاریم.

مقداری از صرفه‌جویی هم مربوط به صنایع خواهد بود که باید در بخش‌های صنعتی، تغییر شیفت و زمان کاری انجام گیرد تا با این اقدام، بخش دیگری از گاز صرفه‌جویی شود تا در شرایط لزوم بتوانیم از آن ذخیره استفاده کنیم.

تدابیری مانند اینکه بخشی از صنایع کوچک به‌صورت موقتی تعطیل شوند هم، یک راهکار است که به‌نظر می‌رسد، چنین تدبیری اندیشیده شود. بعید است بتوان به‌شکل نرمال، چنین موضوعی را مدیریت کرد که ناترازی مانند گذشته نباشد. همان‌طور که اشاره شد، این امکان وجود دارد تا امسال هم، با مشکل کسری گاز مواجه شویم. ما معمولا در کشور، شاهد رشد مصرف هستیم که بخشی از آن به مسائل فصلی و همچنین پیک سرما و مدت‌زمان آن برمی‌گردد.

آمارها نشان می‌دهد که در دوران سرما، میزان مصرف تا ۷۰۰ میلیون مترمکعب، در بخش خانگی و تجاری، افزایش پیدا می‌کند. اگر چنین شرایطی را حدود ۳ هفته در زمستان داشته باشیم، به‌احتمال‌زیاد، درگیر یک ناترازی جدی خواهیم شد.یکی دیگر از موضوع‌هایی که برای جبران ناترازی می‌تواند موثر باشد، تغییر سوخت نیروگاه‌ها است. نیروگاه‌ها اگر از مدار مصرف سوخت گاز طبیعی خارج شوند و یک سوخت دیگر جایگزین شود، کمک بزرگی برای صرفه‌جویی و ذخیره‌سازی خواهد بود. ناگفته نماند که چنین امری، مشکلات پیش‌روی خود را نیز دارد. اگر صنایع هم برای مدت ساعت کاری، اولویت‌بندی شوند، قطعا تاثیرگذار خواهد بود.

در بحث واردات گاز باید گفت که می‌توان از منابع بیرونی کمک گرفت و کسری را تامین کرد. در حال حاضر، از ترکمنستان، واردات گاز انجام می‌شود و بحث واردات گاز از روسیه، فعلا در حد حرف است. معمولا کشورهایی که صادرکننده گاز هستند، به‌صورت درازمدت به این موضوع نگاه می‌کنند و به دید صادرات فصلی به موضوع نگاه نمی‌کنند؛ یعنی نمی‌توان فقط در فصل سرد سال از این کشورها گاز تهیه کرد. مگر آنکه در قالب یک قرارداد درازمدت انتقال گاز انجام گیرد. ناگفته نماند که چنین امری مشکلات خاص خود را هم به‌همراه دارد.

ما نیاز به ذخیره‌سازی گاز و صرفه‌جویی در بخش صنایع داریم و با داشتن امکانات مناسب برای ذخیره‌سازی، باید بتوانیم این ناترازی را مدیریت کنیم. در کل، پیش‌بینی خواهد شد که در فصل سرما، یک بحران کوچک گازی داشته باشیم. البته این در شرایطی خواهد بود که سرما، مانند سال گذشته نباشد که اگر همانند سال گذشته باشد، این بحران بیشتر خواهد بود. عرضه و مصرف به‌اندازه کافی تراز نشده‌اند و نیازمند یک مدیریت جدی هستیم تا بتوانیم بحران را مدیریت کنیم.

آگهی مزایده

شرکت پالنده نوین به شماره ثبت ۲۳۸۸ در نظر دارد یک قطعه زمین به متراژ ۲۰۱۶مترمربع به همراه سوله با متراژ ۵۴۰متر مربع واقع در قزوین (شهرک صنعتی لیا) از طریق مزایده به فروش برساند.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده باشماره های ۰۹۹۶۴۳۱۸۳۳۶ و ۰۲۸۳۳۴۵۴۳۱۶ تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰ تماس حاصل نمایند.

ذخیره‌سازی از مهم‌ترین راه‌های برون‌رفت از ناترازی گاز است

ناترازی، فرزند ناخلف انرژی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

یکی از مهم‌ترین راه‌های برون‌رفت از ناترازی گاز، ذخیره‌سازی است. کشورهایی مانند روسیه که صادرکننده گاز هستند، برای ایجاد حاشیه امن برای حفظ میزان صادرات، باید میزان ذخیره‌سازی گاز خود را افزایش دهند تا از امکان صادرات در همه فصول سال اطمینان حاصل کنند. دولت طرح‌های ذخیره‌سازی گاز را در پیش گرفته است که باید دید در زمستان امسال تا چه اندازه پاسخگوی ناترازی خواهد بود.

ایران با دارا بودن بیش از ۳۲.۱ تریلیون مترمکعب از ذخایر گاز طبیعی، بعد از روسیه، دومین کشور بزرگ دارنده ذخایر گازی در دنیا شناخته می‌شود و از کل ذخایر اثبات‌شده گاز طبیعی در دنیا، دارای سهم ۱۷.۱ درصد است. ایران باوجود داشتن چنین ذخایری، به‌دلیل ضعف در مدیریت منابع، در سال‌های اخیر با بحران شدید ناترازی گاز دست‌وپنجه نرم می‌کند که هر سال نیز میزان آن افزایش می‌یابد. ناترازی گاز هرساله بحران‌های بزرگی در صنعت به‌وجود می‌آورد تا جایی که برخی صنایع تا مرز تعطیلی پیش می‌روند.

تا پیش از سال ۱۳۹۸، مدیریت ناترازی فصلی گاز تا حد بسیاری با کنترل بخش نیروگاهی قابل‌حل بود، اما در سال‌های اخیر، بخش صنعتی نیز به‌دلیل افزایش بی‌رویه مصرف گاز در بخش خانگی و محدودیت ظرفیت تولید با عدم‌تامین گاز مواجه شده است. یکی از مهم‌ترین راه‌های برون‌رفت از ناترازی گاز، ذخیره‌سازی است. کشورهایی مانند روسیه که صادرکننده گاز هستند، برای ایجاد حاشیه امن برای حفظ میزان صادرات، باید میزان ذخیره‌سازی گاز خود را افزایش دهند تا از امکان صادرات در همه فصول سال اطمینان حاصل کنند.

عکس: صمت

قطعی گاز صنایع و افت فشار گاز خانگی تکرار می‌شود؟

برای کشورهایی که واردکننده گاز هستند، باتوجه به متکی بودن این کشورها به واردات گاز، همواره دغدغه‌های سیاسی، اقتصادی، دیپلماسی و نظامی در تامین گاز از کشور مبدأ وجود دارد، بنابراین باید برای تامین پایدار گاز در همه فصول نسبت به افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی اقدام کنند.

میزان اتکای کشورها به گاز در میزان افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی موثر است. اغلب کشورهایی که وابستگی کمتر از ۲۰ درصد دارند، سهم ذخیره‌سازی آنها نیز کمتر از ۲۰ درصد است. زمستان گذشته، ایران ناترازی گاز را به‌وضوح لمس کرد و بسیاری از صنایع به‌دلیل کمبود گاز تعطیل شدند و بخش خانگی نیز در نقاطی با قطعی و افت فشار گاز روبه‌رو شد. در حال حاضر میزان تولید گاز کشور به‌طورمیانگین در حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب است؛ به‌واسطه اینکه روند افزایش میزان تولید گاز با افزایش میزان مصرف، همخوانی نداشته و سبد انرژی کشور به‌شکل قابل‌توجهی به گاز متکی شده، ایران در زمستان با ناترازی بیش از ۲۵۰میلیون مترمکعبی گاز روبه‌رو است.

عمده افزایش مصرف در بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده رخ می‌دهد. میزان مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده در تابستان حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب است و در زمستان، این عدد به بالای ۶۰۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. براساس آمارهای شرکت ملی گاز، نمی‌توان سهم هر یک از ۳ بخش را در افزایش ۴۰۰ میلیون مترمکعبی تعیین کرد تا با انجام پروژه‌های بهینه‌سازی مناسب، میزان مصرف را کاهش داد. علاوه‌براین، بهینه‌سازی به‌تنهایی برای حل این مسئله کافی نیست و برای جبران ناترازی، افزون بر اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در همه بخش‌ها با هدف کاهش شدت مصرف، باید حفظ ظرفیت تولید کنونی، افزایش تولید گاز و افزایش ذخیره‌سازی گاز هم در دستور کار قرار گیرد. آیا همچون زمستان گذشته، شاهد قطعی گاز صنایع و افت فشار گاز خانگی خواهیم بود؟

مصرف‌کنندگان انگیزه‌ای برای کاهش مصرف ندارند

حبیب‌الله ظفریان، کارشناس انرژی به صمت گفت: انگیزه اقتصادی برای مردم عادی، بخش خصوصی و حتی برای بخش‌های دولتی برای ورود به طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی وجود ندارد. به‌عنوان‌مثال، در فصل زمستان که مصرف گاز در بخش خانگی افزایش می‌یابد، مصرف‌کنندگان خانگی هیچ انگیزه‌ای برای کاهش مصرف ندارند، چراکه اقدامات ساده‌ای مانند خاموش کردن یک بخاری اضافی، استفاده از نایلون برای پوشاندن پنجره‌ها در مناطق سردسیر یا حتی استفاده بیشتر از لباس در داخل منزل، از نظر اقتصادی برای آنها سودمند نیست. باتوجه به نرخ پایین گاز، این اقدامات هیچ انگیزه‌ای برای مردم و بخش خصوصی به‌وجود نمی‌آورد.

وی در ادامه توضیح داد: شاخص شدت انرژی در کشور ما چندبرابر کشورهای توسعه‌یافته است. برنامه هفتم انرژی که در تعامل مجلس با دولت مصوب شده، نشان می‌دهد که بهینه‌سازی مصرف انرژی به‌صورت واقعی در دستور کار قرار می‌گیرد. در حوزه انرژی، تصمیمات بسیار خوبی اتخاذ شده است که می‌تواند بهبود قابل‌توجهی در نابرابری‌های انرژی در کشور ایجاد و مشکلات این حوزه را رفع کند.

ظفریان با بیان اینکه بهینه‌سازی مصرف انرژی، مهم‌ترین موضوعی است که در برنامه هفتم تمرکز و تصمیمات مجلس در این زمینه تصویب شده، افزود: نخستین تصمیمی که تصویب شد، ذخیره‌سازی گاز طبیعی است؛ این تصمیم در لایحه دولت قرار داشت و مجلس آن را تقویت کرد.

استفاده از انرژی در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، صنعت، ساختمان و حمل‌ونقل انجام می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، مصرف انرژی شامل بخش‌های متنوعی است و بهینه‌سازی مصرف آن یک وظیفه فرادستگاهی و بین‌بخشی است که با تشکیل سازمان مربوطه، مسئله بهینه‌سازی در هر حوزه را حل می‌کند.

تخفیف گازی بزرگ دولت به صنایع

وی عنوان کرد: در ابتدای امسال، به همه صنایعی که در فصل زمستان با کمبود گاز مواجه هستند، اعلام شد که در صورت سرمایه‌گذاری در زمینه ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز، به‌میزان تمام ظرفیت مخزن مربوطه، گاز طبیعی یا سی ان جی، ال پی جی و ال ان جی در اختیار آنان قرار خواهد گرفت. دولت مشوق‌هایی هم برای صنایع در راستای سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز در نظر گرفته که یکی از این اقدامات، تخفیف گازی بزرگی است که دولت به صنایع ارائه می‌دهد. به این صورت که نرخ گاز تحویلی به صنایع برای ذخیره‌سازی گاز، معادل تعرفه گاز طبیعی برای مصارف روزمره آنها خواهد بود.

ظفریان گفت: در فصول سرد سال، نرخ گاز به‌طرز چشمگیری افزایش می‌یابد، اما صنایع می‌توانند با ذخیره‌سازی گاز و استفاده از تخفیف گازی بزرگی که به‌عنوان پاداش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی از دولت دریافت می‌کنند، در این فصول از گاز با نرخ مناسب استفاده کنند. از سوی دیگر، صنایع انرژی‌بر به‌دلیل کاهش تولید در فصول سرد سال و همچنین افزایش نرخ گاز طبیعی به‌عنوان سوخت یا خوراک، با افزایش نرخ بالا مواجه می‌شوند. با استفاده از گاز ذخیره‌شده، صنایع می‌توانند از توقف تولید جلوگیری کنند و سود قابل‌توجهی را به‌دست آورند.

او با تاکید بر اینکه ذخیره‌سازی گاز، بهترین راهکار برای حل مشکل ناپایداری عرضه گاز در صنایع در ماه‌های سرد سال است که مزایای بسیاری برای کشور و دولت دارد؛ افزود: آیین‌نامه‌ای برای ساخت و اختصاص گاز به مخازن ذخیره‌سازی به صنایع توسط دولت ابلاغ شده و از آنها خواسته شده است که در طول زمستان، سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز انجام دهند. این عمل به‌عنوان یک بازی دو سر با سود بالا محسوب می‌شود، زیرا صنایع می‌توانند در فصل گرما و زمانی که نرخ گاز پایین است، آن را ذخیره کرده و در زمان بالقوه افزایش نرخ کالاهای تولیدی خود، آن را مصرف کنند و بسیار سودآور باشند.

پیش‌بینی دولت برای ذخیره‌سازی گاز

این کارشناس بیان کرد: سرمایه‌گذاری صنایع صادراتی در زمینه ذخیره‌سازی گاز، می‌تواند منجر به افزایش فروش محصولات صنایع در فصل زمستان شود و در نتیجه، سود وارداتی برای دولت و کشور را به‌ارمغان بیاورد.

بدیهی است که صنایع باید اختیار داشته باشند تا براساس امکانات، شرایط و نیازهای خود، مدل مناسبی از ذخیره‌سازی گاز را انتخاب کنند. اینکه دولت به صنایع اجازه داده باتوجه به قدرت فنی و مالی خود، در زمینه ذخیره‌سازی فعالیت کنند، یک انگیزه قابل‌قبول است.

وی در پایان گفت: دولت برای ذخیره‌سازی گاز در فصل گرم سال، زیرساخت‌های قانونی و فنی را پیش‌بینی کرده است. صنایعی که توان مالی لازم را دارند، در صورت عدم‌سرمایه‌گذاری در این حوزه و مواجه شدن با قطعی گاز در زمستان، به‌نوعی خود مسئول این مشکل هستند. صنایع بزرگ با توان مالی موردنیاز، باید باتوجه به زیرساخت‌های موجود، در زمینه ذخیره‌سازی گاز فعالیت کنند.

> ذخیره‌سازی گاز، یکی از بهترین راهکارها برای حل مشکل ناپایداری عرضه گاز در صنایع در ماه‌های سرد سال است

دلایل افزایش مصرف انرژی در ایران

حسن مرادی، کارشناس انرژی درباره ناترازی گاز به صمت گفت: دولت در سال‌های قبل تلاش کرده است تا توزیع منابع گاز را به‌گونه‌ای مدیریت کند که کمبود گاز در مصرف خانگی ایجاد نشود. امسال نیز دولت قصد دارد تا از وقوع کمبود گاز جلوگیری کند.

وی در ادامه افزود: با این حال، باید توجه داشت که تعادل بین مصرف و تولید گاز در کشور ما برقرار نیست و در صورت عدم‌افزایش منابع جدید، امسال نیز با چالش‌هایی مواجه خواهیم شد. کشور ما به‌اندازه چندین برابر کشورهایی با جمعیت مشابه، مصرف گاز دارد و مصرف ایران به‌اندازه کل مصرف کشورهای اروپایی تلقی می‌شود. در حقیقت، باید متوجه باشیم که در ایران شاهد مصرف بی‌رویه گاز هستیم.

مرادی خاطرنشان کرد: یکی از علل افزایش مصرف گاز در ایران، عدم‌انطباق وسایل گرمایشی با استانداردهای روز است. ایران یکی از کشورهای پرمنابع است و در رتبه دوم و پنجم از نظر ذخایر گازی و تولید قرار دارد. با این حال، در تامین گاز برای فصول سرد سال با مشکل روبه‌رو است. اگر مصرف گاز ایران را با سایر کشورها مقایسه کنیم، بدون‌شک می‌توان گفت که مصرف گاز در ایران بیشتر است؛ اما باید توجه داشت که این مقایسه بدون در نظر گرفتن شاخص‌ها و متغیرها انجام نمی‌گیرد، زیرا نیاز کشورهای مختلف به گاز متفاوت است.

ناترازی گاز در کشور ما معلول یک‌سری مسائل جانبی است. یکی از مشکلاتی که ما داریم، گستردگی کشور است. تنها استانی هم که مشکل تامین گاز داشت، سیستان و بلوچستان بود که آن هم به شبکه اصلی وصل شد. هرروزه ده‌ها مشترک جدید به مشترکان قبلی گاز افزوده می‌شود، در حالی که منابع، ثابت هستند. مسئله صرفه‌جویی به‌هیچ‌وجه رعایت نمی‌شود و خود دولت هم به این موضوع دامن دارد. موتورخانه‌هایی که در ادارات، اماکن تجاری و منازل در شهرهای بزرگ نصب شده‌اند، متاسفانه کاملا غیراستاندارد هستند.

وی همچنین افزود: شیوه مصرف گاز در کشور ما کم‌نظیر است، یعنی هیچ کجای دنیا به این شکل، گاز را مصرف نمی‌کنند. بنابراین، یکی از برنامه‌های دولت باید اصلاح سیستم‌های گرمایشی و شوفاژخانه‌های اداری، تجاری و صنعتی باشد. متاسفانه کارخانجات هم استفاده بهینه از گاز ندارند.

به‌عنوان‌مثال، اگر یک کارخانه آلومینیوم‌سازی میزان مصرف گاز و برق خود را ۱۰ درصد کم کند، در حوزه انرژی سود کلانی به جامعه می‌رساند. اگر تمامی بخش‌های کشور، چه صنعتی و چه اداری، صرفه‌جویی گاز را دنبال کنند، موضوع ناترازی نیز حل می‌شود. البته این موضوع وظیفه دولت را از این بابت که به‌دنبال منابع جدید باشد، منتفی نمی‌کند. امیدواریم دولت همان‌طور که در طرح توسعه فاز ۱۱ پارس‌جنوبی اقدام کرد، بتواند باز هم اقدامات اجرایی صنعتی دقیقی انجام دهد و تولید نیز افزایش پیدا کند.

یکی از دلایل ایجاد ناترازی گاز در ایران، مصرف بالای داخلی است. باتوجه به رشد جمعیت و توسعه صنعتی، مصرف گاز در داخل کشور افزایش یافته، همچنین، تولید گاز در ایران نیز در دوره‌های مختلف با مشکلاتی مواجه شده است. همین‌طور، مشکلاتی مانند ناتوانی در توسعه زیرساخت‌های لازم برای انتقال گاز، مشکلات مالی و اقتصادی و تحریم‌های بین‌المللی نیز ناترازی گاز در کشور را افزایش داده است. در نتیجه، حل این مسئله به غیر از صرفه‌جویی مصرف‌کنندگان، همت دولت در توسعه زیرساخت انرژی کشور را نیز می‌طلبد.

> یکی از علل افزایش مصرف گاز در ایران، عدم‌انطباق وسایل گرمایشی با استانداردهای روز است

سخن پایانی

ایران دارای دومین ذخایر گازی جهان است و وجود این حجم از گاز طبیعی در کشور موجب می‌شود تا ظرفیت گسترده‌ای بر افزایش تولید، صادرات و توسعه زنجیره ارزش گاز طبیعی در کشور وجود داشته باشد. اما توسعه همه میادین گازی تاکنون در کشور مغفول مانده است و تولید گاز از میادین بزرگی همچون پارس‌شمالی انجام نمی‌شود. افزایش ظرفیت تولید گاز طبیعی به‌سادگی انجام نمی‌شود و علاوه بر تامین مالی، نیاز به گواهی‌های به‌روز و پیچیده‌ای دارد. به‌همین‌دلیل، ضروری است تا در کنار توسعه میدان، زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز هم توسعه پیدا کند.

همواره ذخیره‌سازی موجب از دست رفتن بخشی از گاز ذخیره‌شده می‌شود و ممکن است اقتصادی نباشد. با این وجود، برای کشوری که ناترازی قابل‌توجه گاز دارد، ذخیره‌سازی گاز در فصول گرم،تاثیر مهمی در شرایط ناترازی فصول سرد خواهد داشت، اما در حال حاضر ظرفیت ذخیره‌سازی گاز در کشور بسیار محدود است و تنها مخازن شوریجه و سراجه قابلیت ذخیره‌سازی گاز را با بازدهی مطلوبی دارند. بنابراین مسئله ذخیره‌سازی گاز، باید به‌صورت جدی مورد بررسی قرار گیرد و به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های تاثیرگذار برای مسئله ناترازی گاز کشور، توسعه پیدا کند.

تحلیل صمت از کمبود گاز در زمستان نشان داد

جبران ناترازی فصلی گاز با ذخیره‌سازی

امیرعباس آذرموند: **ایران باوجود اینکه دومین کشور دارنده ذخایر گازی متعارف جهان است، اما با رشد فزاینده مصرف و محدودیت در تولید، با مشکل ناترازی تامین فصلی گاز روبه‌رو شده است. اختلاف مصرف گاز طبیعی در فصول گرم و سرد سال به‌صورت متوسط ماهانه، به بیش از ۲۲۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد و در صورت ادامه روند کنونی، کشور با چالش جدی‌تری در تامین گاز به‌ویژه در فصول سرد سال مواجه خواهد شد. حل مسئله ناترازی از دریچه عرضه و تقاضا و مدیریت مصرف خواهد بود. یکی از مهم‌ترین راهکارهای حل مسئله ناترازی فصلی گاز از سمت عرضه، استفاده از ذخیره‌سازی گاز طبیعی است که علاوه بر حل مسئله ناترازی فصلی، به پایداری و امنیت تامین گاز و مدیریت شبکه انتقال کمک می‌کند. به‌صورت‌متوسط، ظرفیت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در دنیا ۱۱ درصد از کل مصرف گاز است. این نسبت در کشورهای اروپایی به‌صورت متوسط ۲۳ درصد و در ایران تنها ۴٫۱درصد است. در حال حاضر، ظرفیت ذخیره‌سازی کشور حدود ۴٫۳میلیارد مترمکعب است و ظرفیت استفاده مخازن هیدروکربوری برای ذخیره‌سازی گاز طبیعی تا ظرفیت بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز وجود دارد.**

عکس: صمت

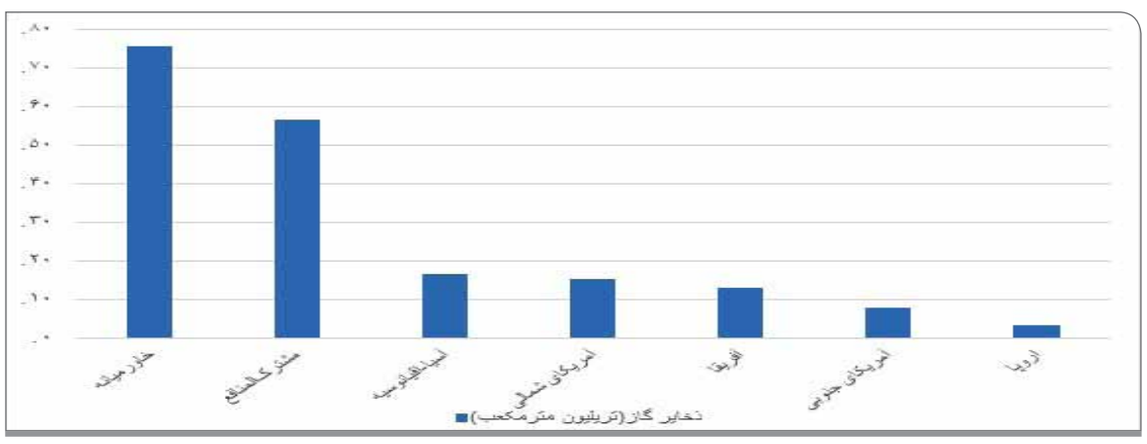
وابستگی بالای سبد انرژی به گاز

گاز به‌عنوان اصلی‌ترین حامل انرژی کشور شناخته می‌شود و وابستگی بالای سبد انرژی به آن، اهمیت آن را حکایت می‌کند. هم‌اکنون ۸۰ درصد از سبد انرژی در بخش خانگی، ۶۱ درصد از بخش تجاری و خدمات عمومی، ۷۹ درصد از بخش صنعتی، ۱۳ درصد از بخش حمل‌ونقل و ۳۲ درصد از بخش کشاورزی وابستگی مستقیم به گاز دارد. از سوی دیگر، استفاده از گاز در سوخت نیروگاه‌های کشور برای تولید برق باعث می‌شود تا در همه بخش‌های ذکرشده، وابستگی به گاز به‌شکل غیرمستقیم و از طریق تولید برق نیز افزوده شود. به‌عبارتی، اثرگذاری مستقیم و غیرمستقیم گاز در بخش‌های مصرفی بسیار بالاست و به‌طورکلی حدود ۷۰ درصد بخش مصرفی کشور به گاز وابسته است.

به‌گزارش صمت، شروع افت فشار در مخازن گازی پارس‌جنوبی و ادامه روند افزایش مصرف در همه بخش‌ها، موجب می‌شود هرگونه ناترازی در عرضه و تقاضای گاز طبیعی، به چالش جدی در هر یک از بخش‌های مصرف گاز و در نهایت کل کشور منجر شود. با فرض حفظ اولویت تامین گاز در بخش خانگی، برای جبران کسری باید در سایر بخش‌های مصرفی محدودیت ایجاد کرد. در حال حاضر، سالانه حدود ۱۶ میلیون لیتر سوخت جایگزین مایع گازوئیل و مازوت در نیروگاه‌های کشور مصرف شده است. تا سال ۹۸ مدیریت ناترازی فصلی گاز تا حد زیادی با کنترل بخش نیروگاهی قابل‌حل بود، اما در سال‌های گذشته بخش صنعتی نیز به‌دلیل افزایش بی‌رویه مصرف گاز در بخش خانگی و محدودیت ظرفیت تولید با عدم‌تامین گاز مواجه شده است. بخش صنعتی علاوه بر استفاده از گاز طبیعی به‌عنوان سوخت، خوراک خود را نیز در پتروشیمی از گاز تامین می‌کند که هرگونه کاهش سهم در مصرف گاز این بخش، به کاهش تولید و در نهایت آسیب‌های اقتصادی به صنعت و مصرف‌کنندگان کالاهای نهایی به‌دلیل افزایش نرخ منجر خواهد شد.

دومین تولیدکننده، دچار کمبود در فصل سرد است

ایران با دارا بودن بیش از ۳۲.۱ تریلیون مترمکعب از ذخایر گاز طبیعی، پس از روسیه، دومین کشور بزرگ دارنده ذخایر گازی در جهان شناخته می‌شود و از کل ذخایر اثبات‌شده گاز طبیعی در دنیا دارای سهم ۱۷.۱ درصد است.

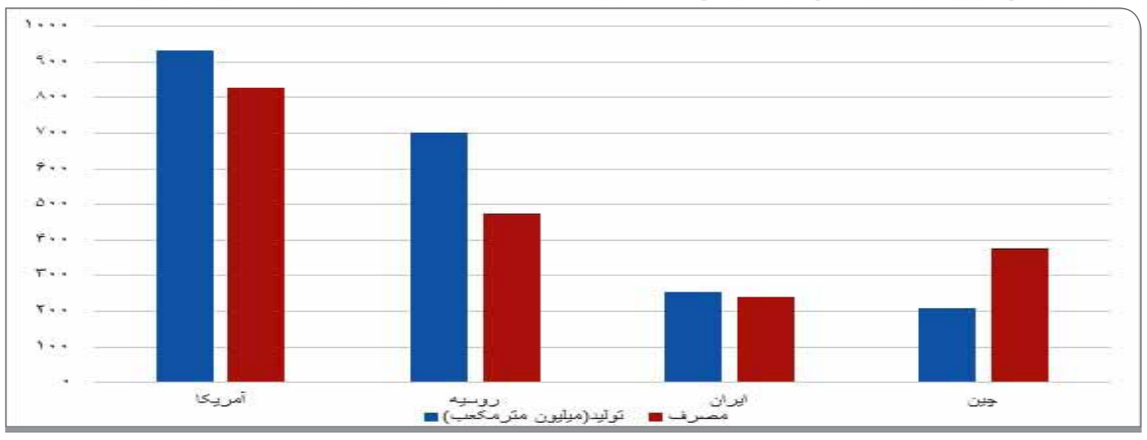
براساس تقسیم‌بندی‌های جهانی، خاورمیانه ۷۵.۸ تریلیون مترمکعب و کشورهای مستقل مشترک‌المنافع ۵۶.۶ تریلیون مترمکعب از ذخایر گازی را دارند و مناطق آسیا ـ اقیانوسیه، امریکا، افریقا و اروپا ۵۵.۸ تریلیون مترمکعب از ذخایر گازی را به خود اختصاص داده‌اند.

بررسی آمارها نشان می‌دهد که ذخایر گازی ایران به‌تنهایی ۲برابر کل ذخایر آسیا ـ اقیانوسیه و امریکای‌شمالی، ۲.۵برابر افریقا، بیش از ۴برابر امریکای‌جنوبی و مرکزی و ۱۰برابر کل ذخایر اروپا است.

همچنین، ایران در کنار روسیه و قطر، بیش از ۵۰ درصد کل ذخایر جهان را در خود دارند.

از زاویه تولید گاز طبیعی، در سال ۲۰۲۱ میلادی ایران با تولید ۲۵۷ میلیارد مترمکعب گاز در سال، با سهم ۶.۴ درصدی از کل تولید (۴۰۳۷ میلیارد مترمکعب) پس از کشورهای امریکا و روسیه، در جایگاه سوم قرار دارد. بررسی میزان مصرف گاز طبیعی نیز نشان می‌دهد که ایران با مصرف ۲۴۱ میلیارد مترمکعب گاز در بخش‌های مختلف، سهم ۶ درصدی از کل مصرف جهان را دارا است و در رده چهارمین کشور پرمصرف جهان قرار دارد. امریکا، روسیه و چین به‌ترتیب هرکدام با ۲۰.۵، ۱۱.۸ و ۹.۴ درصد بیشترین مصرف‌کنندگان گاز جهان هستند.

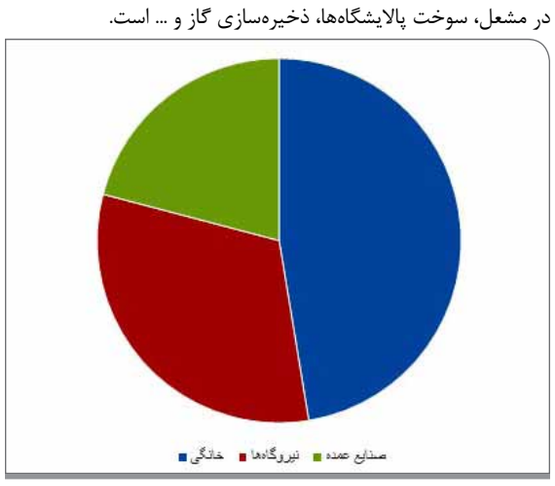
اگرچه منابع گاز طبیعی منجر به توسعه استحصال گاز و رشد میزان تولید می‌شود، اما میزان و رشد مصرف داخلی و بخش مصرفی نیز باید موردتوجه قرار گیرد که در صورت عدم‌مدیریت صحیح می‌تواند به بحران تامین انرژی منجر شود، به‌نحوی که اگرچه ایران دومین کشور دارنده ذخایر و سومین تولیدکننده گاز طبیعی جهان است، اما در سال‌های گذشته با مشکل تامین گاز داخلی مواجه است.

۳.۵ برابر شدن مصرف در ۱۵ سال

هرچند ایران با دارا بودند حدود ۳۲.۱ تریلیون مترمکعب گاز، یکی از مهم‌ترین کشورها در حوزه انرژی در جهان محسوب می‌شود،اما بیشتر میادین گازی ایران در دریاست و میدان پارس‌جنوبی با دارا بودن حدود ۴۰ درصد از کل ذخایر گازی کشور، اصلی‌ترین میدان گازی ایران است.

این میدان به‌تنهایی و به‌طورمتوسط ۷۴.۹ درصد از تولید گاز طبیعی کشور را به خود اختصاص و ۲۵.۱ درصد دیگر از سایر میادین تامین می‌شود. براساس آمار موجود، حداکثر میزان ماهانه گاز طبیعی تحویلی به شرکت ملی گاز در سال ۱۴۰۰، در دی و بهمن بوده و به‌طورمیانگین، حدود ۸۸۰ میلیون مترمکعب در روز گاز طبیعی به شرکت ملی گاز تحویل شده است.

از سمت مصرف، بخش‌های مصرف‌کننده گاز طبیعی کشور، به ۳ دسته مصارف گازرسانی، تزریق به مخازن نفتی به‌منظور حفظ فشار و افزایش تولید و در نهایت، صادرات گاز طبیعی تقسیم می‌شوند. تخصیص گاز کشور با اولویت مصارف گازرسانی انجام می‌گیرد و بیشتر گاز مصرفی کشور به این بخش اختصاص می‌یابد؛ به‌نحوی که حدود ۸۰ درصد از کل گاز تحویلی به شرکت ملی گاز را تشکیل می‌دهد. سایر ۲۰ درصد مصرف نیز مربوط به مواردی چون صادرات، تزریق مخازن نفتی، گاز سوخته‌شده در مشعل، سوخت پالایشگاه‌ها، ذخیره‌سازی گاز و ... است.

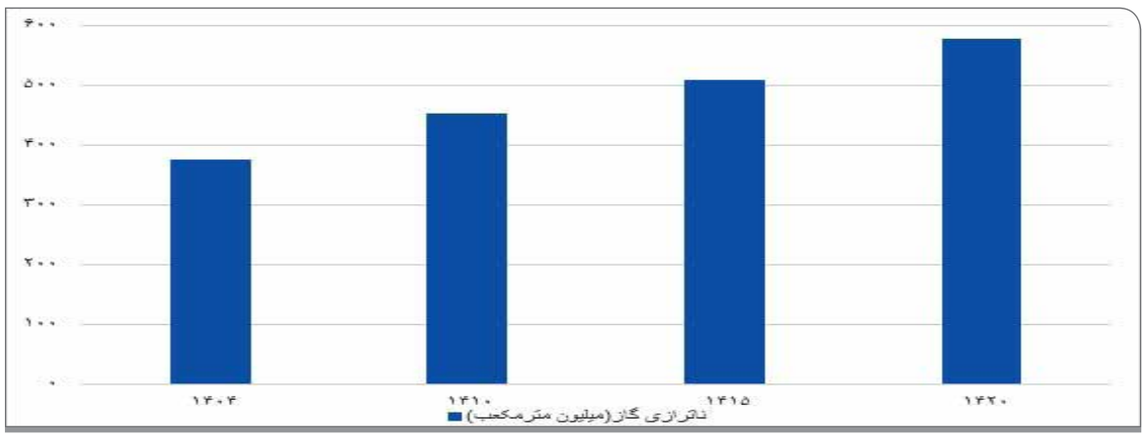
بررسی آمار مصرف نشان می‌دهد که میزان مصرف روزانه گاز طبیعی با توسعه میدان پارس‌جنوبی به‌شدت رشد کرده، به‌گونه‌ای که میزان مصرف در سال ۱۳۷۵ به‌شکل متوسط برابر با ۱۱۹ میلیون مترمکعب در روز بوده و در سال‌های ۸۰، ۸۵ و ۹۰ به ترتیب به ۱۷۸، ۲۸۹ و ۴۱۳ میلیون مترمکعب در روز و پس از آن، متوسط میزان رشد سالانه در دهه ۹۰ نیز ۵.۳ درصد بوده است.

ناترازی تشدید خواهد شد

همه مطالعات نشان می‌دهند که ادامه روند موجود بدون اصلاح در بخش‌های مختلف، ناترازی فصلی را تشدید می‌کند. باتوجه به فرضیات، تداوم وضعیت فعلی، براساس سند تراز تولید و مصرف گاز طبیعی در کشور به‌شکل متوسط، سالانه تا ۱۴۱۰ به‌میزان ۴.۶ درصد و بین ۱۴۱۰ تا ۱۴۲۰ نیز به‌شکل متوسط سالانه میزان ۳.۲ درصد افزایش یابد.

در بخش عرضه نیز تا سال ۱۴۱۰ به‌طورمتوسط سالانه به‌میزان ۴.۳ درصد افزایش و پس از آن سالانه ۲.۳ درصد کاهش خواهد یافت. در سال ۱۴۲۰ میزان کل عرضه گاز طبیعی ۸۹۸.۷ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد، این در حالی است که میزان مصرف همه بخش‌ها ۱۴۱۰.۸ میلیون مترمکعب خواهد بود که نشان از ناترازی ۵۱۲ میلیون متر مکعبی در روز دارد.

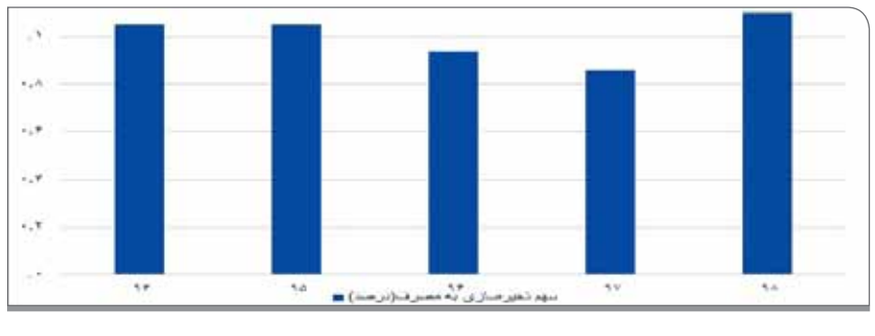
به‌عبارتی، میزان مصرف از تولید به‌شدت بیشتر می‌شود و از سوی دیگر، حداکثر اختلاف مصرف در ماه‌های سرد و و گرم سال تا ۱۴۱۰ به‌صورت‌متوسط سالانه ۴.۶ درصد رشد خواهد کرد و به ۴۵۳ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. این حداکثر اختلاف با متوسط رشد سالانه ۲.۵ درصدی در بازه زمانی ۱۴۱۰ تا ۱۴۲۰ به ۵۷۹ میلیون مترمکعب خواهد رسید که مدیریت گازرسانی در بخش‌های مختلف را با چالش جدی روبه‌رو می‌کند.

به این‌ترتیب، مرتبط با متوسط در سال بوده، باتوجه به اینکه میزان مصرف در زمستان افزایش می‌یابد، ادامه روند موجود موجب می‌شود تا میزان ناترازی گاز در ۴ ماه سرد با چالش جدی‌تری مواجه شود. بدیهی است که در این شرایط، تامین گاز با دشواری روبه‌رو می‌شود و باتوجه به وابستگی بالای کشور به گاز، فارغ از مسائل اقتصادی، امنیت انرژی را نیز با واردات گاز دچار مخاطره خواهد کرد. به‌همین‌منظور، برای عبور از چالش ناترازی فصلی، پیاده‌سازی طرح‌های افزایش تولید، مدیریت و بهینه‌سازی مصرف و ذخیره‌سازی گاز طبیعی در کشور الزامی است.

ذخیره‌سازی، ابزاری برای رفع کمبود زمستانی

به فرآیند ذخیره کردن گاز در مخازن طبیعی موجود در زیرزمین ذخیره‌سازی گاز گفته می‌شود. مخازن در فصل‌های گرم سال به‌تدریج پر می‌شوند و سپس در فصل‌های سرد به کمک عرضه گاز طبیعی می‌آیند. باتوجه به وضعیت جغرافیایی، سیاسی و میزان ذخایر گاز طبیعی کشورها، هرکدام از مزایای ذکرشده، می‌تواند دارای اهمیت گوناگونی باشد. برای مثال، در سال ۲۰۲۱ اتحادیه اروپا به‌شکل متوسط روزانه ۳۸۰ میلیون مترمکعب گاز از روسیه را وارد کرده است. به‌شکل کلی، میزان واردات گاز اروپا از روسیه معادل حدود ۱۶۷ میلیارد مترمکعب در سال است و این به‌معنای وابستگی ۴۰ درصد گاز اروپا به روسیه است. پس از جنگ روسیه، این رابطه تغییر کرد و اروپا با استفاده از راهکارهایی چون استفاده از ذخیره‌سازی گاز بوده، به‌نحوی که تا نوامبر ۲۰۲۲، بیش از ۹۵ درصد از ظرفیت مخازن ذخیره‌سازی گاز خود را برای عبور از بحران تامین گاز در زمستان پر کرده‌اند. ایران از آنجایی که دومین دارنده منابع گاز طبیعی جهان، سومین تولیدکننده و چهارمین مصرف‌کننده جهان است و یکی از طولانی‌ترین خطوط توزیع گاز را دارد، ذخیره‌سازی گاز در کشور از جهت افزایش پایداری تولید و امنیت عرضه در شبکه انتقال، دارای اهمیت فراوانی است. علاوه بر مسئله ناترازی فصلی، مشکل تامین گاز در استان‌های شمالی و شمال‌شرقی کشور در فصل‌های سرد، لزوم توسعه ذخیره‌سازی با اولویت استان‌های مشکل‌دار را توجیه می‌کند. ذخیره‌سازی در این از سال ۸۶ به‌شکل جدی مطرح شده و از آن پس با کاهش دما و نیاز به تامین گاز، بحث ذخیره‌سازی گاز مطرح و با تاسیس شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی منتهی به ۲ طرح ذخیره‌سازی گاز در میدان شوریجه و سراجه شده است. پس از آن، در سال ۹۶ این شرکت منحل شد و مسئله ذخیره‌سازی پس از آن پیشرفت خاصی نداشت. این در حالی است که ذخیره‌سازی گاز طبیعی فارغ از نگاه اقتصادی، می‌توانست به امنیت تامین انرژی در کشور کمک کند. در حال حاضر ذخیره‌سازی گاز، در شرکت مهندسی و توسعه گاز در حال پیگیری است. میزان ذخیره‌سازی از راه ۲ مخزن سراجه با ظرفیت ۱.۲ و شوریجه با ظرفیت ۲.۲ میلیارد مترمکعب در سال انجام می‌شود. باوجود رشد ناترازی فصلی در سال‌های گذشته، میزان ذخیره‌سازی در کشور تغییری نداشته، در سال ۹۸ میزان گاز تحویلی به خط از طریق این دو مخزن حدود ۲.۵۷ میلیارد مترمکعب بوده و این عدد ۱.۱درصد مصرف داخلی است. امروزه ظرفیت ذخیره‌سازی در جهان به‌شکل متوسط ۱۱درصد، در کشورهای اروپایی حدود ۲۳درصد و در ایران این عدد حدود ۱.۴درصد است که نشان از رتبه پایین در ذخیره‌سازی گاز دارد. باتوجه به افزایش میزان مصرف در سال‌های گذشته و تخمین رشد آن در سال‌های آینده، تامین کسری فصلی گاز تنها با استفاده از میدان‌های فعلی، ممکن نیست. بررسی زمین‌شناسی نشان می‌دهد که ۴۰ ساختار با ظرفیت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در کشور وجود دارد که در صورت سرمایه‌گذاری و انجام مراحل ارزیابی و توصیف مخزن می‌تواند به حل مسئله ناترازی فصلی و همچنین تامین گاز در بخش‌های شمالی کشور کمک شایانی کند.

نیاز به ذخیره‌سازی معادل ۱۰درصد مصرف

همان‌طور که عنوان شد، ظرفیت ذخیره‌سازی گاز در کشور حدود ۳.۴ میلیارد مترمکعب است که تنها ۱.۴ درصد از کل مصرف گاز کشور است. بررسی کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده گاز نشان می‌دهد که برای تامین پایدار در عرضه و مصرف گاز و همچنین، رفع ناترازی فصلی، ذخیره‌سازی یکی از اولویت کشورها است. هرقدر میزان وابستگی گاز کشورها به واردات بیشتر باشد، ظرفیت ذخیره‌سازی این کشورها نیز بیشتر بوده است.

کشورهای اروپایی به‌شکل متوسط، وابستگی ۴۰ درصدی به گاز طبیعی دارند و میزان ذخیره‌سازی آنها سهم ۲۳ درصدی از کل مصرف را نشان می‌دهد.

این موضوع برای روسیه به‌عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده گاز مطرح است، نیز به‌دلیل ایجاد صادرات پایدار اهمیت دارد و دارای سهم ۱۸.۴ درصدی ذخیره‌سازی از کل مصرف است که اهمیت ذخیره‌سازی در رویکردهای مختلف سیاست‌گذاری انرژی را نمایان می‌کند. توصیه می‌شود در طول برنامه هفتم توسعه باید این مساله پیگیری شود و وزارت نفت باید سهم ذخیره‌سازی را نسبت به مصرف گاز کشور به حداقل ۱۰ درصد برساند تا ناترازی فصلی دیگر صنایع کشور را دچار مشکل نکند.

یک کارشناس اقتصاد در گفت و گو با صمت:

چشم‌انداز حوزه گاز، تشدید کمبود است

یک منتقد اقتصادی درباره ناترازی گاز و انرژی در کشور می‌گوید: «در اواخر دهه ۸۰ دولت تحت عنوان «هدفمندی یارانه‌ها» اقدام به گران کردن نرخ بنزین کرد. آن زمان -در سال ۱۳۸۷- نرخ هر لیتر بنزین ۱۰۰ تومان بود و هر دلار امریکا نیز حدود هزار تومان خرید و فروش می‌شد. مدافعان طرح «هدفمندی یارانه‌ها» می‌گفتند مابه‌التفاوت قیمت بنزین در داخل و خارج ایران ۹۰۰ تومان است. از آن سال تا امروز قیمت هر لیتر بنزین ۲۵ برابر شده و به ۲۵۰۰ تومان رسیده، اما فاصله میان قیمت بنزین در ایران و خارج از ۹۰۰ تومان ۴۷ هزار و ۵۰۰ تومان شده است.»

محمدتقی فیاضی، کارشناس حوزه اقتصاد کلان، درباره معضلات تولید انرژی عنوان می‌کند: «از سال ۹۰ که تحریم‌ها تشدید شد، تا امروز، سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز ایران به صفر رسید، اما مصرف سالانه افزایش پیدا کرد. هر بخشی از تولید که در آن سرمایه‌گذاری صفر شود، به‌تدریج مستهلک می‌شود و فرسودگی می‌تواند تا آنجایی ادامه پیدا کند که باوجود در دسترس بودن منابع موردنیاز، کالایی تولید نخواهد شد یا اینکه منابعی برداشت نمی‌شود. به این ترتیب ناترازی گازی محصول یک جهت‌گیری جدی ازسوی دولتمردان بوده و حالا کشور را دچار مشکل کرده و در این ماجرا هم باز مردم قصوری نداشتند و سیاست‌گذاران به‌دلیل نداشتن نگاه بلندمدت یا حتی میان‌مدت و اداره روزمره کشور، مسبب بروز مشکل موردبحث هستند.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ هرگاه به فصل سرد یا گرم سال نزدیک می‌شویم، نگرانی بابت ناترازی انرژی بیشتر شود. ایران دومین دارنده منابع گازی در جهان است و در عمل تامین نیاز داخلی برایش مشکل‌ساز شده است. این امر را از زاویه اقتصاد کلان چطور می‌شود تحلیل کرد؟

به‌نظر من باید پیش از هر چیز این موضوع را بررسی کنیم که آیا در اقتصاد ایران ناترازی‌های دیگری وجود دارد یا خیر. یک بررسی اجمالی نشان می‌دهد اقتصاد کشور ما مدت‌هاست که با انواع ناترازی‌ها دست و پنجه نرم می‌کند و همین ناترازی‌ها موجب شده اقتصاد ایران درگیر انواع مشکلات و معضلات و حتی گاهی گفته شود با ابربحران مواجهیم. به‌طور مثال در بودجه ما با ناترازی جدی در دخل و خرج مواجهیم و هر سال با انواع کسری بودجه که از عوامل اصلی تورم فزاینده حاکم بر بازارها است، دست‌وپنجه نرم می‌کنیم. ناترازی صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها و انرژی که شما هم به آن اشاره کردید، از دیگر ناترازی‌های چشمگیر و موثری هستند که در اقتصاد کشورمان مشاهده می‌کنیم. به این ترتیب باید بپذیریم ناترازی‌های مختلف اقتصاد کشور را دچار مشکل کرده که باید راهکاری برای آنها تدبیر شود، وگرنه تداوم این ناترازی‌ها، سال به سال شدت مشکلات را بیشتر خواهد کرد.

◉ گاهی گفته می‌شود ارزان بودن قیمت گاز یا بنزین موجب افزایش مصرف شده است. فکر می‌کنید در ناترازی گاز به‌طور مشخص مصرف‌کنندگان و مردم چه نقشی دارند؟

اگر بخواهم صریح صحبت کنم، باید بگویم انداختن تقصیر به گردن مصرف‌کنندگان و مردم هیچ پشتوانه‌ای ندارد. اجازه می‌خواهم در این مثالی که می‌زنم به‌جای گاز که موضوع گفت‌وگوی ما است، از بنزین صحبت کنم که قیمت منطقه‌ای آن را اکنون به یاد دارم. در اواخر دهه ۸۰ دولت تحت عنوان «هدفمندی یارانه‌ها» اقدام به گران کردن نرخ بنزین کرد. آن زمان -در سال ۱۳۸۷- نرخ هر لیتر بنزین ۱۰۰ تومان بود و هر دلار امریکا نیز حدود هزار تومان خرید و فروش می‌شد. مدافعان طرح «هدفمندی یارانه‌ها» می‌گفتند مابه‌التفاوت قیمت بنزین در داخل و خارج ایران ۹۰۰ تومان است.

◉ به هر حال این مابه‌التفاوت را مدافعان اقتصاد بازاری و دست‌راستی، یارانه و رانت نام‌گذاری کردند. چنین چیزی ضدرقابتی شدن اقتصاد نیست؟

من فکر می‌کنم یارانه قلمداد کردن فاصله قیمت انرژی در ایران و خارج یا حتی خوراک پتروشیمی‌ها اشتباه است. واقعیت این است که دولت بنزین را در آن زمان به ازای هر لیتر، هزار تومان نمی‌خرید که کسی بتواند ادعا کند آن را با ارزان‌فروشی در اختیار مصرف کنندگان می‌گذاشت و همین هزینه‌هایی برای دولت ساخته که به کسری بودجه دامن زد. چنین چیزی یکسره غلط است. دولت در ایران خودش بنزین، گاز یا خوراک پتروشیمی‌ها را در بنگاه‌های بزرگ تولید می‌کند و آن را در اختیار بخش‌های مختلف از خانگی تا صنعتی قرار می‌دهد. این یارانه نیست، زیرا دولت در نهایت از درآمدهای حاصل از صادرات (بگذریم از اینکه از ۸۷ تا امروز تحریم‌ها مقابل صادرات کشور بود) چشم‌پوشی کرده، اما چیزی از خزانه عمومی کم نشده است. به همین دلیل من نرخ ارزان‌تر هر کالا یا خدمتی را که در داخل تولید می‌شود و دولت آنها را قیمت‌گذاری می‌کند، اما ناشی از آن از خزانه کشور منابعی کسر نمی‌شود، یارانه و سوبسید نمی‌دانم.

◉ به بحث سال ۸۷ برگردیم. قیمت هر لیتر بنزین ۱۰۰ تومان بود و با توجیه حمایت از فقرا و تولید قرار شد به قیمت منطقه‌ای برسد. چرا این مسیر طی نشد؟

دولتی‌ها چنین چیزی را غیرممکن کردند. بگذارید این‌گونه ادامه دهم که آن زمان هر لیتر بنزین در ایران ۱۰ سنت قیمت داشت و فاصله میان نرخ داخلی و خلیج فارس ۹۰۰ تومان بود. از سال ۸۷ تا امروز قیمت هر لیتر بنزین ۲۵ برابر شده و به لیتری ۲۵۰۰ تومان رسیده، اما فاصله میان قیمت بنزین در ایران و خارج از ۹۰۰ تومان ۴۷ هزار و ۵۰۰ تومان شده است؛ به‌بیان ساده‌تر قیمت بنزین در بازار خلیج‌فارس تغییر چندانی نداشته، اما دولتمردان و سیاست‌گذاران با اجرای سیاست‌هایی که نتایج مثبتی در پی نداشت، شرایط را به‌گونه‌ای کرده‌اند که امروز باید قیمت بنزین ۲۰ برابر شود تا به نرخ منطقه‌ای برسد.

این موضوع از نظر من به این معناست که مسئله قیمت‌گذاری یا نحوه افزایش قیمت‌ها نیست، بلکه مسئله اصلی سیاست‌هایی هستند که به تضعیف روزانه ارزش پول ملی ایران منجر شده و حالا قیمت بنزین باوجود ۲۵ برابر شدن، باید ۲۰ برابر دیگر افزایش پیدا کند تا به نرخ منطقه‌ای برسد. حال آنکه در سال ۸۷ نرخ بنزین در ایران ۱۰ درصد نرخ منطقه‌ای بود و حالا ۵ درصد قیمت. تضعیف ارزش پول ملی موجب شده قیمت‌گذاری کشور در بخش حامل‌های انرژی یا خوراک پتروشیمی‌ها همیشه دچار مشکل باشد.

حال اگر بخواهم به سوال شما که مصرف‌کنندگان چه نقشی در بحران فعلی ناترازی انرژی دارند، پاسخ دهم، باید بگویم مردم ایران امکان استفاده از لوازم گرمایشی یا سرمایشی دیگری که مصرف انرژی آن بهینه‌تر باشد را ندارند؛ یعنی امکان این را ندارند که دمای مناسبی برای واحدهای مسکونی خود با مصرف کمتر انرژی ایجاد کنند. این مشکل در بخش تولید شدت بیشتری دارد، زیرا مدت‌هاست نظام تولید ایران به‌روز نشده و سرمایه‌گذاری کافی روی آن صورت نگرفته است؛ پس تولیدکنندگان برای ادامه تولید همان کالاهای قدیمی‌شان، باید مانند گذشته انرژی مصرف کنند. ما تجهیزات کافی در کشور نداریم که بتواند مصرف را خود به خود کاهش دهد یا خودروهای موجود در بازار هم پرمصرف هستند و همه نمی‌توانند خودروهای روزآمد داشته باشند. باری، مردم امکان تهیه تجهیزات کم‌مصرف را ندارند و بازار لوازم خانگی هم فعلا در اختیار داخلی‌ها است و در این مورد که میانگین مصرف در ایران بالا است هم باید دولت را مقصر بدانیم که درآمد کافی و تجهیزات به‌روز را در کشور حاکم و وارد نکرده است. مردم در این ماجرا بی‌تقصیر هستند.

◉ این تحلیل شما از زاویه مصرف است. از زاویه تولید مشکل در کجاست که منابع کافی در کشور وجود دارد، اما برداشت یا توزیع آن کفاف روزهای سرد و پرمصرف را نمی‌دهد؟

اگر از این زاویه هم به بررسی مشکل ناترازی انرژی کشور بپردازیم، تقصیر دولت بیشتر می‌شود که کمتر نخواهد شد. همان‌طور که شما هم اشاره کردید ما دارنده دومین ذخایر گازی جهان هستیم و مجموع ذخایر نفت و گاز ایران از همه کشورهای دیگر بیشتر است، اما نفت یا گاز داخل مخازن که ارزشی ندارند و باید سرمایه‌گذاری کافی صورت بگیرد تا بتوان آن را برداشت، پالایش و در نهایت توزیع و صادر کرد. دولتمردان ایران از سال ۹۰ تصور کردند نفت و گاز درآمد صرف هستند و از سرمایه‌گذاری در این بخش به‌شدت غفلت کردند.

دست‌کم می‌توان گفت از سال ۹۰ که تحریم‌ها تشدید شد، تا امروز، سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز ایران به صفر رسید، اما مصرف سالانه افزایش پیدا کرد. هر بخشی از تولید که در آن سرمایه‌گذاری صفر شود، به‌تدریج مستهلک می‌شود و فرسودگی می‌تواند تا آنجایی ادامه پیدا کند که باوجود در دسترس بودن منابع موردنیاز، کالایی تولید نخواهد شد یا اینکه منابعی برداشت نمی‌شود. به این ترتیب ناترازی گازی محصول یک جهت‌گیری جدی ازسوی دولتمردان بوده و حالا کشور را دچار مشکل کرده و در این ماجرا هم باز مردم قصوری نداشتند و سیاست‌گذاران به‌دلیل نداشتن نگاه بلندمدت یا حتی میان‌مدت و اداره روزمره کشور، مسبب بروز مشکل موردبحث هستند.

◉ به‌نظر می‌رسد در آینده‌ای که خیلی هم دور نیست استفاده از انرژی‌های فسیلی خاتمه می‌یابد. در این شرایط رویکردی که کشورهای صادرکننده این انرژی‌ها باید به کار بگیرند، چیست؟

دو موضوع مهم از این سوگیری یعنی کنار گذاشتن انرژی‌های فسیلی شکل خواهد گرفت؛ محیط‌زیست آسیب کمتری می‌بیند و همزمان درآمدهای حاصل از صادرات این انرژی‌ها، برای کشورهای دارنده آن، خاتمه خواهد یافت. بر همین اساس اقدامی که باید به‌شکل اصولی انجام شود، سرمایه‌گذاری برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر است تا در آینده ایران در مقابل این تحول دچار مشکل نشود. از سوی دیگر باید به‌نحوی برای ناترازی‌های موجود در بخش انرژی کشور چاره‌جویی کرد که تا حد ممکن از منابع حاصل از فروش انرژی‌های فسیلی استفاده کنیم، وگرنه پس از تحول در راه، دیگر منابع زیرزمینی ایران بی‌ارزش می‌شوند. در این میان، نمی‌توانیم امیدوار باشیم که بهره‌وری منابع انرژی کشور افزایش یابد، اما سرمایه‌گذاری نیاز نباشد. از قضا سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز بسیار گران و به‌اصطلاح این حوزه‌ها سرمایه‌بر است. چنانچه فرض کنیم تا ۲ دهه آینده مصرف انرژی‌های فسیلی به حداقل خواهد رسید، ایران فقط همین مقدار فرصت دارد که ثروت‌های بالقوه کشور را بالفعل کند، وگرنه مسیر فعلی منجر به فقیرتر شدن بیشتر می‌شود.

◉ اینجا راهکار اصولی چیست؟

راهکار مشخص است؛ جلب و جذب سرمایه‌گذاری کافی ضرورت دوچندان دارد. برای این مهم وقت چندانی نداریم و از آنجایی که این بخش بسیار سرمایه‌بر است، باید بتوانیم امکان استفاده از سرمایه‌های خارجی را در کشور فراهم کنیم، به همین دلیل نیاز است ریسک‌های سیاسی به حداقل برسد و موضوع تحریم‌ها فیصله پیدا کند.

◉ به سرمایه‌بر بودن و لزوم سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز اشاره کردید. بخش خصوصی ایرانی شانسی برای تامین منابع موردنیاز دارد؟

حجم سرمایه‌گذاری موردنیاز در نفت و گاز چنان بالاست که منابع اندک بخش خصوصی کفاف آن را نمی‌دهد. تشکیل سرمایه ثابت در ایران بسیار پایین است و آمارها نشان می‌دهند از سال ۹۷ سرمایه‌گذاری ناخالص کشور حداکثر ۲ یا ۲.۵ درصد بوده و وقتی خالص آن را محاسبه کنیم، می‌بینیم سرمایه‌گذاری در عمل منفی شده است. در این میان پس‌انداز در ایران چنان کاهش یافته که امکان تجهیز منابع مالی برای توسعه منابع گازی کشور وجود ندارد.

از سوی دیگر جذب سرمایه‌گذاری خارجی هم به این راحتی‌ها نیست. مادامی‌که تحریم‌ها وجود دارد، چین وارد عرصه سرمایه‌گذاری نخواهد شد و روسیه هم از یک طرف درگیر جنگ است و از سوی دیگر رقیب ایران در بازار انرژی. شرکت‌های بزرگ و بخش خصوصی اروپایی هم که با برقراری تحریم‌ها به ایران نخواهند آمد و حتی توتال که آمد هم پس از خروج امریکا از برجام، ایران را ترک کرد. به این ترتیب راهی دیگر به ذهن من نمی‌رسد؛ جز کاهش تنش‌های سیاسی و رفع تحریم‌ها تا بتوانیم شرکت‌هایی را به کشور بیاوریم.

با همین ساختار فعلی می‌توان شرایط را تا اندازه‌ای دگرگون کرد، اما نیاز به تجدیدنظر کلی در عرصه سیاست‌گذاری خارجی و همچنین توسعه اقتصادی داریم. در واقع باید اصلاحات به سمتی برود که کشورمان به شرایط سال ۸۴ بازگردد.

◉ تصور کنیم که مسئله برجام و لغو تحریم‌ها در همین وضعیت باقی بماند. نمی‌توانیم بگوییم منابع صندوق توسعه یا برخی نهادها آنقدر است که بتواند سرمایه موردنیاز این بخش را تامین کند؟ گفته می‌شود صندوق توسعه در ۴ماه نخست امسال، ۲۴ هزار میلیارد تومان از منابعش را به دولت داده است. بهتر نبود این منابع صرف تجهیز حوزه نفت و گاز کشور شود؟

یک نکته درباره ۲۴ هزار میلیارد تومانی که از صندوق به دولت داده شده باید گفت. صندوق به‌واقع خالی شده و اعلام این رقم هم احتمالا به‌دلیل پرداخت نشدن سهم این صندوق از منابع حاصل از فروش نفت بوده است. در واقع دولت پولی را که باید به حساب صندوق می‌ریخت، صرف هزینه‌های جاری کرده است. هرچند از نظر عنوان، آن را استفاده از منابع صندوق توسعه می‌نامند، اما مانند استقراض از بانک مرکزی است. صندوق توسعه یا حساب ذخیره جاری، می‌توانست منابع موردنیاز برای توسعه منابع انرژی کشور را فراهم کند، اما نه امروز که خالی شده و چیزی ندارد؛ این کار باید در دوره احمدی‌نژاد که سالانه ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلیارد دلار نفت می‌فروختیم صورت می‌گرفت، اما دولت وقت تمام آن درآمدهای افسانه‌ای را خرج کرد و چیزی نماند. به همین دلیل من فکر می‌کنم منابع کافی برای انجام سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی در کشور نداریم و می‌ماند سرمایه‌گذاری خارجی.

◉ ادامه وضع موجود چه پیامدهایی دارد؟

اگر دولتمردان با همین دست‌فرمانی که تا اینجا آمده‌اند، ادامه دهند و منابع کافی برای سرمایه‌گذاری را گرد نیاورند، تا چند سال دیگر یا بسیاری از صنایع تعطیل خواهند شد یا باید سراغ استفاده از مازوت و انرژی‌های آلاینده دیگر بروند.

مصارف خانگی با محدودیت‌های جدی مواجه می‌شود و دیگر درآمدی خلق نمی‌شود که بتوانیم برای تجهیز مخازن نفت و گاز استفاده کنیم. به این ترتیب روز به روز از توان تولید و کیفیت توزیع کاسته خواهد شد، اما مصرف روز به روز بیشتر می‌شود. به همین دلیل ناترازی موجود چنان رشد می‌کند که دیگر تنها در سرما گاز قطع نمی‌شود و روزهای بسیاری بدون گاز سپری می‌شود.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه:

کنفرانس فولادسازی مشوق نخبگان است

مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه گفت: با توجه به اینکه فولاد هرمزگان برگزارکننده کنفرانس‌های فولادسازی و ریخته‌گری مداوم است، این موضوع باعث ایجاد یک مشوق برای نخبگان به جهت بهتر دیده شدن مقالات و فعالیت‌های آنها، خواهد شد.

یحیی پالیزدار در خصوص برگزاری سومین کنفرانس فولادسازی فولاد هرمزگان، در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی بیان کرد: یکی از کارکردهای اصلی برگزاری کنفرانس‌های تخصصی صنعتی، گردهمایی نخبگان صنعت است و می‌توان از این فرصت استفاده کرد و مباحث علمی را در مورد آن صنعت به اشتراک گذاشت. همچنین می‌توان از مباحث علمی در جهت رشد علم و بهتر استفاده کردن از یک تکنولوژی استفاده کرد.

وی افزود: با توجه به اینکه فولاد هرمزگان سومین دوره کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را برگزار می‌کند، این کنفرانس به‌عنوان یک کنفرانس شناخته شده در صنعت فولاد کشور مطرح است. به عبارت بهتر، اغلب نخبگان صنعت فولاد منتظر برگزاری این نوع کنفرانس‌ها هستند تا در جمع نخبگان صنعت حضور یابند.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه کنفرانس‌های تخصصی توسط مجامع علمی همچون دانشگاه‌ها و مراکز دانش‌بنیان برگزار می‌شوند، اما به دلیل اینکه فولاد هرمزگان متولی برگزاری سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شده و حامی آن است، می‌توان به بهترین نحو از پتانسیل این گردهمایی استفاده کرد.

پالیزدار در خصوص بهتر برگزار شدن سومین کنفرانس فولادسازی عنوان کرد: برای بهتر برگزار شدن می‌توان موضوعات خاص کنفرانس را مدت‌ها قبل از برگزاری در اختیار نخبگان و محققان صنعت قرار داد و تلاش کرد پس از اینکه مقالات ارائه و نظرات جمع‌بندی شد، برای دوره‌های بعد بازخورد مقالات به شرکت‌کنندگان داده شود. این یعنی صنعت از مقاله‌های کاربردی حمایت کند و آنها را در فرایند خود به کار ببرد؛ سپس در دوره بعدی کنفرانس با ارائه نتایج به کارگیری مقالات علمی در فرایندهای مختلف، به شرکت‌کنندگان بازخوردهای آن ازجمله افزایش بهره‌وری، سودآوری، افزایش تولید، حل شدن معضلات صنعت، تولید محصولات جدید و... داده شود.

این موضوع باعث می‌شود نتایج عملی فعالیت‌های علمی نخبگان و ارائه‌دهندگان مقالات دیده شود و هم نخبگان برای فعالیت‌های بیشتر تشویق خواهند شد.

دسترسی به محصولات ارگانیک از مسیر فناوری ممکن است

تولید غذای سالم به سبک دانش‌بنیان

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

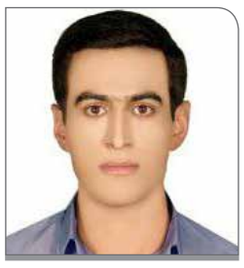

عکس: صمت

بخش کشاورزی وظیفه تامین نیاز غذایی با اتکا بر تولید ملی، استفاده بهینه و کارآمد از منابع تولید، حفاظت از منابع‌طبیعی تجدیدشونده و افزایش درآمد کشاورزان را برعهده دارد. این بخش با برخورداری از ۶.۶ درصد تولید ناخالص داخلی، ۱۷.۷ درصد اشتغال، ۵.۹ درصد صادرات غیرنفتی، تامین‌کننده حدود ۸۰ درصد مواد غذایی و ۸۰-۹۰ درصد مواد اولیه صنایع موردنیاز کشور، جایگاه مهمی در اقتصاد کلان کشور دارد.

رشد روزافزون جمعیت در دنیا و نیاز جوامع بشری به غذا، توسعه فناوری‌های نوین برای رسیدن به بالاترین میزان و روش تولید را به‌همراه داشته و تحول عظیمی در کشاورزی به‌وجود آورده است، اما مشکلات جدیدی نیز به‌دنبال داشته که آلودگی آب و خاک، به‌هم خوردن تعادل بیولوژیک، تخریب و تهدید محیط‌زیست و سلامت جامعه از آن جمله است که از آن باید به‌عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های عصر جدید نام برد. صمت در این گزارش به راهکارهای دانش‌بنیان‌ها برای دستیابی به غذای سالم پرداخته است.

راه‌های جلوگیری از تقلب در مواد غذایی در بطن یک پژوهش

مواد غذایی و اطمینان از سلامت آنها یکی از مهم‌ترین ارکان برای حفظ جامعه سالم است. «پیاده‌سازی و مقایسه سامانه‌های بینایی، بویایی و چشایی به‌منظور بررسی کیفیت برخی مواد غذایی» عنوان پژوهشی است که احمد جهان‌بخشی،پژوهشگر در زمینه مکانیک بیوسیستم با حمایت بنیاد ملی علم ایران به‌پایان رساند.

جهان‌بخشی در گفت‌وگو با صمت درباره این طرح گفت: با افزایش روزافزون جمعیت، تهیه غذای کافی یکی از مسائل پیچیده و مهم در دنیا به‌ویژه در کشورهای جهان سوم به‌شمار می‌رود. علاوه بر مشکلات کمبود مواد غذایی معضلاتی چون تقلبات و فساد مواد غذایی، عدم‌رعایت اصول بهداشتی در تهیه، تبدیل، نگهداری، توزیع و مصرف این مواد موجب بروز مشکلاتی شده است.

وی افزود: از آنجایی که مواد غذایی دارای مشتری زیاد و کاربرد عمومی هستند، گاهی ممکن است افراد سودجو و متقلب به فکر استفاده از بازار پرفروش و پررونق آن بیفتند و برای کم کردن هزینه‌های تولید و به‌دست‌آوردن سود بیشتر، دست به تقلب در مواد غذایی بزنند و سلامت مردم را به‌خطر بیندازند.

این پژوهشگر بااشاره به اهمیت به کاربردن روش‌های ساده برای تعیین کیفیت مواد غذایی گفت: باتوجه به نقش حیاتی مواد غذایی در برنامه غذایی افراد جامعه و همچنین مشکلات فراوان اندازه‌گیری تقلب‌های پیشرفته از جمله گران بودن وسایل و تجهیزات و زمانبر بودن روش‌های آنالیز، ایجاد روش‌های ساده، سریع و ارزان‌نرخ برای تعیین کیفیت مواد غذایی بسیار ضروری است.

به‌گفته جهان‌بخشی، ادویه‌جات از باارزش‌ترین گیاهان دارویی مورداستفاده در صنایع‌غذایی و علم‌پزشکی و باتوجه به تفاوت کیفیت و نرخ بین گونه‌های مختلف، تشخیص، طبقه‌بندی و جداسازی آنها براساس خلوص و درجه کیفیت از اهمیت بالایی برخوردار هستند.

▣ رژیم غذایی و پیشگیری از بیماری‌ها

وی افزود: در سال‌های اخیر، روندی در جهان به‌وجود آمد که برمبنای آن، بر استفاده از مواد طبیعی موجود در مواد غذایی به‌عنوان مواد آنتی‌اکسیدانی و فراسودمند تاکید می‌شد، چراکه ایمنی و ظرفیت تغذیه‌ای و خواص درمانی ویژه‌ای دارند. مطالعات اپیدمیولوژیک نشان داده است که رژیم غذایی نقش بسزایی در جلوگیری از بسیاری بیماری‌های مزمن دارد. به‌طورخاص رژیم غذایی غنی از آنتی‌اکسیدان‌های طبیعی می‌تواند تاثیر بسیار مثبتی در افزایش ظرفیت آنتی‌اکسیدانی فعال یک میکروارگانیسم داشته باشد و به‌صورت کاملا موثر در کاهش خطرات ناشی از رادیکال‌های آزاد موثر باشد.

▣ تقلب در زردچوبه و زنجبیل زیاد است

جهان‌بخشی گفت: مقدار کافی از آنتی‌اکسیدان‌های رژیمی می‌تواند فعالیت سیستم ایمنی را تحریک کند و باعث افزایش توانایی‌های دفاعی سلول به‌صورت مناسب شود؛ از طرفی ادویه‌جاتی مانند زردچوبه و زنجبیل، باتوجه به خواص غذایی و درمانی آنها در بازار به‌صورت پودرشده ارائه می‌شوند و وجود تقلب در آنها بسیار زیاد است. وی بااشاره به هدف از پژوهش مذکور گفت: در بیشتر مواقع، کیفیت ادویه‌جات با نظرسنجی از افراد از طریق ویژگی‌های کیفی مانند رنگ، مزه، بو و ... اندازه‌گیری و کیفیت واقعی توسط اظهارات آنها تعیین می‌شود که علاوه بر متفاوت بودن اظهارات آنها با خطای زیادی روبه‌رو هستیم. به‌همین‌دلیل هم صنعت و هم پژوهشگران تمایل دارند که با ارائه تکنولوژی‌های غیرمخرب، باعث حفظ کیفیت محصولات غذایی و دارویی شوند. هدف از این پژوهش، پیاده‌سازی و ارزیابی سامانه‌های بینایی، بویایی و چشایی به‌عنوان تکنولوژی‌های غیرمخرب برای تشخیص زردچوبه و زنجبیل از نمونه تقلبی آنها در بازار مصرف است. همچنین، بررسی تضمین کیفیت مواد غذایی با استفاده از سامانه‌های هوشمند و جلوگیری و مبارزه با افراد متقلب و سودجو در صنعت مواد غذایی و محصولات کشاورزی هم از دیگر اهداف این طرح بود.

به‌گفته این محقق، ادویه‌ها در کشورهای مختلفی از جمله هندوستان، پاکستان، چین و کشورهای آسیای‌شرقی و جنوبی تولید می‌شوند. تفاوت درصد ترکیبات معطر تشکیل‌دهنده در انواع مختلف ادویه‌جات از مناطق مختلف، باعث ایجاد تمایز میان ادویه‌ها شده است. همچنین، افراد سودجو برای اهداف اقتصادی و سود بیشتر بدون در نظر گرفتن سلامت عمومی جامعه دست به ایجاد تقلب در انواع مختلف ادویه می‌زنند.

گاهی ممکن است افراد سودجو و متقلب به فکر استفاده از بازار پرفروش و پررونق مواد غذایی بیفتند و برای به‌دست آوردن سود بیشتر، دست به‌تقلب در مواد غذایی بزنند و سلامت مردم را به‌خطر بیندازند

پیشگیری از آفت‌زدگی، زیربنای تولید غذای سالم

کاهش آفت‌زدگی و حمله حشرات در زمین‌های کشاورزی و باغات یکی از راه‌های استاندارد در تولید محصول سالم است. یکی از روش‌های مبارزه با آفات و پیشگیری از آفت‌زدگی، استفاده از فورمون‌های جاذب است؛ فورمون نوعی سیگنال شیمیایی است که ترشح آن باعث واکنش‌های اجتماعی در حشرات و آفات زمین کشاورزی می‌شود و استفاده از آن در تمام دنیا جا افتاده است. سهیل فروزنده، فعال دانش‌بنیان در زمینه دفع آفات و حشرات و تولید محصول سالم کشاورزی با استفاده از فورمون‌های جاذب حشرات در گفت‌وگو با صمت گفت: سیستم مانیتورینگ آب و خاک و محصولات کشاورزی و باغداری در ایران ضعیف است، به‌همین‌دلیل تولید فورمون‌های جذب حشرات و آفات کمک بسیاری به توسعه و پیشرفت این سیستم در کشور می‌کند. باتوجه به فراوانی برخی محصولات کشاورزی در اقلیم کشورمان، خوشبختانه تاکنون توانسته‌ایم ۱۰ نوع از فورمون جاذب آفات و حشرات را به خط تولید برسانیم که یک‌سوم نرخ نمونه خارجی آن به‌فروش می‌رسند.

وی افزود: فورمون‌های جاذب کرم خوشه‌خوار انگور، کرم سیب، مینوز گوجه‌فرنگی، غوزه‌پنبه، کرم جوانه‌خوار بلوط؛ چند نمونه مهم هستند که منجر به ارتقای سلامت ارگانیک محصولات در زمین‌های کشاورزی و باغدار شدند. این فورمون‌ها می‌توانند هم به‌صورت پیش‌آگاهی و هم در قالب شکار انبوه، مورداستفاده قرار گیرند. هر کپسول فورمون،کمابیش کفاف تا چند هکتار زمین را می‌دهد و کشاورزان یا باغداران تنها با پرداخت ۲۰ هزار تومان به‌ازای هر کپسول می‌توانند سلامت محصولات خود را تضمین کنند.

فروزنده بااشاره به روش کارآیی کپسول‌های حاوی فورمون جذب‌کننده حشرات گفت: کارآیی این کپسول‌ها بیش از ۴۵روز است. در واقع، هر ۴۵روز یک‌بار، باغدار یا کشاورز باید کپسول‌های حاوی فورمون را تعویض کند. در هر کپسول به‌میزان ۲ میلیگرم فورمون وجود دارد که کارآیی هریک از آنها ویژه محصولات خاص است. به‌عبارت‌روشن‌تر، فورمون محصول سیب برای هلو یا گوجه‌فرنگی به کار برده نمی‌شود. هر فورمون توانایی جذب ۲۵۰ تا ۳۰۰ حشره را دارد که بسان یک تله برای آفات به‌شمار می‌رود. در بسیاری از موارد هم،کشاورزان و باغداران برای آگاهی از اینکه ببینند آیا آفتی دارند یا خیر، مورداستفاده قرار می‌گیرند که حکایت از کاربرد مانیتورینگ و پیشگیرانه فورمون‌ها دارد.

به‌گفته این فعال دانش‌بنیان، در گام نخست باید ۲ کپسول به فاصله ۵۰ متر در زمین گذاشته شود تا با به‌دام افتادن نخستین حشره، باغدار متوجه شود که آفت وجود دارد. در مرحله بعد، می‌تواند از این کپسول‌ها برای شکار انبوه آفات حشرات استفاده کند و دیگر از سم و مواد شیمیایی به‌منظور دفع حشرات آفات استفاده نکند. در این شرایط به‌ازای هر هکتار یک تله گذاشته می‌شود و به فاصله‌های مساوی به درختان به تعداد ۲۰ تا ۳۰ کپسول آویزان می‌شود. وی گفت: هدف از تولید این فورمون‌ها، افزایش میزان محصولات کشاورزی ارگانیک و برداشت آنها بدون استفاده از کود و سم‌های شیمیایی است که در نهایت محصول به‌صورت ارگانیک به‌بار می‌نشیند. ناگفته نماند که تاثیر حداکثری فورمون‌ها زمانی است که باغ یا زمین کشاورزی در آستانه آفت‌زدگی باشند و آفات و حشرات طغیان نکرده باشند.

فروزنده گفت: اغلب کشورهای اروپایی با این روش به کنترل آفات حشرات می‌پردازند و می‌توان از این محصول، هم در گلخانه‌ها و هم در بیرون گلخانه‌ها استفاده کرد.

▣ جلوگیری از خروج ارز

وی درباره میزان جلوگیری از خروج ارز به‌منظور خرید فورمون‌های خارجی گفت: ۱۰ فورمونی که تولید کردیم، جزو پرکاربردترین فورمون‌ها در زمین‌های کشاورزی و باغداری ایران است، اما تعداد کلی آنها در دنیا بیش از ۴۰۰ نوع است. تا ۳ سال گذشته، میزان ۲۵۰ هزار دلار برای خرید این محصول ارز از کشور خارج می‌شد، خوشبختانه توانستیم از ۳ سال گذشته، صرفه اقتصادی زیادی در این حوزه برای کشور رقم بزنیم و امروز دیگر فورمونی از خارج وارد نمی‌شود. در واقع، به تولید آن دسته از فورمون‌هایی پرداختیم که جنبه تجاری دارند؛ برای محصولاتی که به‌میزان بالایی کشت می‌شوند. همچنین، به تولید آن دسته از فورمون‌هایی پرداختیم که در سطح دنیا شناخته‌شده‌اند و جنبه تجاری دارند و پرمصرف هستند.

وی لزوم وجود محصول مشابه خارجی در بازار را فضایی برای رقابت سالم دانست و گفت: باتوجه به اینکه دانش‌بنیان تولیدی هستیم و محصول‌مان در بازار فروش خوبی داشت، می‌توانستیم درخواست ممنوعیت واردات را بدهیم، چراکه توان تولید انبوه را هم داریم. اما برای رقابتی‌تر شدن ماجرا، تصمیم گرفتیم، واردات ادامه داشته باشد تا بتوانیم ارزیابی دقیق‌تری از محصولات خود در کشور به‌دست بیاوریم و در دایره رقابت سالم قرار بگیریم.

یکی از روش‌های مبارزه با آفات و پیشگیری از آفت‌زدگی استفاده از فورمون‌های جاذب حشرات و آفات است

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد سیاست‌گذاران اکنون به این نتیجه رسیده‌اند که آینده انسان در گرو همنوایی بیشتر با طبیعت است و در سایه چنین نگرشی، تولید محصولات سالم کشاورزی و دامی به‌عنوان یکی از مناسب‌ترین نظام‌های تولیدی جایگزینی سیستم‌های کشاورزی مرسوم و رایج موردتوجه دولتمردان در سطح جهانی قرار گرفته و تحقیقات وسیعی در زمینه ابعاد مختلف این نوع نظام‌های تولیدی پایدار در حال انجام است. در کشور ما نیز براساس قانون برنامه پنجم توسعه، قرار بود ۲۵درصد از محصولات کشاورزی کشور به تولید سالم اختصاص یابد،اما به دلایل مختلف، هنوز این میزان محقق نشده است. با عملی شدن این برنامه، استفاده از کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات در حد مجاز، میزان جذب فلزات سنگین در محصول و استفاده از آب‌های سالم در تولیدات کشاورزی کنترل و دوز مصرفی و دوره کارنس آفت‌کش‌ها رعایت می‌شود تا در کنار نظارت بر واردات محصولات کشاورزی و غذایی و همچنین کنترل تولید آنها در صنایع داخلی و رعایت ضوابط الزامی استاندارد محصولات غذایی، سلامت جامعه تضمین شود.

یادداشت

نهادینه‌سازی نوآوری در کشاورزی

الهام ایمانیان، معاون فناوری پارک ملی علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی

این مجموعه در اواخر سال ۱۴۰۰، مجوز خود را از وزارت علوم تحقیقات و فناوری به‌عنوان پارک دستگاهی گرفت. بیشتر پارک‌های علم و فناوری در کشور دانشگاهی هستند. در واقع، وابسته به دانشگاه‌ها فعالیت می‌کنند. این مجموعه جزو معدود پارک‌هایی است که دستگاهی است و مستقل از دانشگاه‌ها با هدف تامین امنیت غذایی آغاز به کار کرده، در واقع این مجموعه با هدف افزایش ضریب نفوذ فناوری و نوآوری در حوزه کشاورزی و منابع‌طبیعی کشور تاسیس شده و در حال حاضر دارای ۱۳ دهکده یا پردیس فناورانه در ۱۳ استان و ۲۶ مرکز رشد است که مرکز واکسن‌سازی و سرم‌سازی رازی جزو این مراکز به‌شمار می‌رود.

بیشتر پارک‌های علم و فناوری فعال در کشور، مخاطبان خاص خود را دارند و دانش‌بنیان‌هایی که در این پارک‌ها فعالیت می‌کنند و مستقر هستند، باتوجه به دامنه مخاطبانی که دارند، دست به نوآوری و تولید می‌زنند.

در واقع، جامعه هدف خاصی دارند، اما باتوجه به گستردگی صنعت کشاورزی، عموم مردم مخاطب اصلی آن هستند. بنابراین، لزوم تاسیس یک پارک علم و فناوری اختصاصی که توانایی گردآوری دانش‌بنیان‌هایی را که به این صنعت و امنیت غذایی مربوط می‌شوند، داشته باشد، به‌شدت احساس می‌شد. هدف اصلی پرداختن به چالش‌های اساسی مسائل مربوط به موضوعاتی درباره زیست و نوآوری کشاورزی، آلودگی محصولات ارگانیک و... بود. تفاوت این مجموعه با پارک‌های علم و فناوری دیگر این است که فناوری و نوآوری را در کشاورزی در کل کشور نهادینه می‌کند و اشاعه می‌دهد. امنیت غذایی بیش از امنیت دفاعی یک کشور اهمیت دارد. وقتی صحبت از امنیت غذایی یا فرآوری غذا می‌شود، منظورمان فقط تولید محصولات کشاورزی نیست، بلکه شامل مباحث مربوط به مطالعات ژن، مزرعه در تمام حوزه‌ها و بخش‌ها می‌شود. تنها جایی که می‌تواند کشور را به کشاورزی تجاری‌ساز برساند، پارک ملی کشاورزی و منابع‌طبیعی است.

تاکنون زیرساخت کاملی برای فعالیت فناوران وجود نداشته است و پیش‌بینی می‌شود با تاسیس این پارک علم و فناوری تا حد زیادی زیرساخت‌های لازم برای فعالیت دانش‌بنیان‌ها در حوزه کشاورزی و منابع‌طبیعی فراهم شود. در همین راستا، تلاش برای ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی نرم‌افزاری قانونی و حقوقی ایجاد این مرکز با جدیت دنبال می‌شود.

در عین حال، در دهکده‌ها و مراکز رشد که تا بیش از این وجود داشته، زیرساخت‌های لازم برای فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور ایجاد شده، اما در مجموعه پارک ملی علم و فناوری کشاورزی و منابع‌طبیعی قرار است تا تجاری‌سازی دانش‌بنیان بیش از گذشته اتفاق بیفتد.

دانش‌بنیان‌ها باتوجه به نظام نوآوری کشاورزی و آمایش منطقه‌ای و براساس تمام چالش‌هایی که در حوزه غذا وجود دارد، دسته‌بندی می‌شوند. در این صورت، می‌توان فعالیت دانش‌بنیان‌ها را با نگاه چالش‌محور، تقاضامحور و مسئله‌محور و البته مدل‌های اجرایی کاملا خاص خود برنامه‌ریزی و اداره کرد.

اجرای این مدل‌ها به‌عنوان «دانا روستا» و در قالب دهکده‌های تخصصی، دهکده‌های فناورانه و نوآورانه، مزارع نوآورانه و با هدف ایجاد روستاهای توسعه‌محور، در دستور کار قرار دارد. هدف نهایی، ایجاد مزارع نوآورانه است که به‌عنوان «دانا روستا» شناخته می‌شوند و دستورالعمل‌های خاصی برای آنها نوشته شده است. براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته، به‌دنبال این هستیم که بتوانیم با همکاری معاونت علمی ریاست‌جمهوری و وزارت کشور، این مدل‌ها را اجرایی کنیم.

باتوجه به اینکه اغلب استارت‌آپ‌ها توان عبور از دره مرگ را ندارند، شکاف اصلی، عدم‌توانایی آنها در تجاری‌سازی است. یکی از برنامه‌های مجموعه پارک منابع‌طبیعی و کشاورزی، طراحی سامانه‌های تجاری‌سازی است که در حال اجرایی کردن آن هستیم. این سامانه ۳۴ برنامه و ۴۰ زیرخدمت دارد که قرار است در کل کشور پیاده‌سازی شود.

در واقع، تمام فعالان و فناوران دانش‌بنیان در زمینه کشاورزی با استفاده از این سامانه می‌توانند با برندسازی، محصولات تولیدی را تجاری‌سازی و بین‌المللی کنند. در واقع، شعار اصلی این پارک علوم و فناوری کشاورزی و منابع‌طبیعی، برندسازی تجاری‌سازی و بین‌المللی‌سازی محصولات دانش‌بنیان است. ناگفته نماند که در این حوزه مدل‌های اجرایی خاص خود را داریم. اگر بخواهیم وارد بنگاهداری شویم، قطعا شکست می‌خوریم. هدایت پارک ملی کشاورزی و منابع‌طبیعی بیشتر حاکمیتی است که با استفاده از ظرفیت‌های بخش‌های اصلی و خصوصی صنایع بزرگ و کوچک و بخش‌های فعال در تجاری‌سازی انجام می‌گیرد.

در واقع، با شناسایی زیست‌بوم‌های مختلف و مرتبط با کشاورزی، برقراری ارتباط با بخش خصوصی به‌عنوان زیست‌بوم در اولویت است. به این ترتیب، تحقق این برنامه‌ها میسر خواهد شد و در غیر این صورت، یعنی بدون همکاری با بخش خصوصی نمی‌توانیم به اهداف گفته‌شده برسیم.

گزارش خبری

چالش ناترازی انرژی ملی است

تنها پیشـران اقتصادی کشور که می‌تواند سریع و با بازده لازم بهره‌برداری شـود، منابع نفت و گاز اسـت. اگر می‌توانستیم اقتصاد کشور را مستقل از درآمدها و عایدی نفت و گاز اداره کنیم که حالت ایده‌آل بود، اما در شـرایط فعلی باید از این مسیر در راستای تقویت اقتصاد ملی استفاده ببریم.

علـی حتمی، کارشـناس حـوزه انرژی بااشـاره به چالش‌ها و مسـائل روز کشـور در حوزه انرژی اظهار کـرد: نروژ با اینکه دارای منابع نفتی در آب‌های ژرف و با هزینه تولید بالاست، دارای صندوقی ۴.۱ تریلیون دلاری اسـت که نه‌تنها آسـایش نسـل فعلـی، بلکه نسل‌های آتی را نیز تامین و تضمین می‌کند.

وی بـا بیان اینکه این کشـور بـا حمایت صحیح از شـرکت‌های داخلی خود بیش از ۱۰۰ شرکت معتبر بین‌المللی در حوزه بالادسـتی نفتی ایجاد کرده است که هم صنایع نفتی خود را پشتیبانی می‌کند و هم در عرصه رقابت‌های جهانی عرض اندام و منشـأ صادرات خدمات مهندسـی و ورود ارز به کشورشـان را فراهم می‌کند، گفت: متاسـفانه در ایران دولت‌های مختلف آخریـن راه تامین مالی پروژه‌های ملی را اسـتقراض از صندوق توسـعه ملی یافته‌اند و نتیجه آن این شـد که بیـش از ۱۰۰میلیارد دلار دیون دولت به صندوق ایجاد شده است.

این کارشناس درباره اینکه آیا نباید از عایدی منابع نفتی در بودجه جاری کشـور استفاده شود، گفت: در کمـال موضوع و حالـت ایده‌آل، بله، امـا به هر حال در شـرایط فعلی اقتصاد ما به نفت و درآمدهای نفتی وابسـته اسـت، نباید فراموش کنیم که در روند گذار جهانی انرژی در بهترین شـرایط یک پنجره ۳۰ساله بـرای فروش نفت و یک پنجره ۵۰سـاله برای فروش گاز در اختیار داریم.

▣ مخازن نفتی ایران

حتمی با بیان اینکه تا سال ۲۰۵۰ ، نفت موجود در مخازن نفتی ما چندان ارزشـی نخواهد داشت، اظهار کرد: کشـورهای مشـابه ما مانند همین کشـورهای نفتی حوزه خلیج‌فـارس، نرخ تخلیه مخازن خود را با ایـن پنجره‌های زمانی منطبـق کرده‌اند تا ثروت‌های زیرزمینـی را به دارایی‌های در دسـترس و روزمینی تبدیل کنند.

وی بـا بیـان اینکـه در حقیقت کارکـرد اقتصادی نفت و گاز بـرای ما نه‌تنها به‌عنوان یـک نهاده تولید مطرح اسـت، بلکه به‌عنوان تامین‌کننـده منابع لازم برای اجرای طرح‌های توسعه اقتصادی باید موردتوجه باشـد، اظهار کرد: متاسـفانه حتـی در تامین انرژی به‌عنوان یک نهاده تولید نیز در سـال‌های اخیر دچار مشـکل شده‌ایم. مسئله ناترازی گاز و برق و مشکلات تامین بنزین و گازوئیل زیبنده کشور ما نیست.

این کارشـناس حوزه انرژی افـزود: در اینجا باید به این نکته توجه کنیم که مشکل ناترازی گاز به چندین دلیل تنها مشکل شرکت ملی گاز یا وزارت نفت نبوده و مشکلی در سطح ملی است.

▣ تامین برق کشور

حتمـی با بیـان اینکه بخـش اعظم بـرق تولیدی کشور از نیروگاه‌های حرارتی تامین می‌شود که عمده خـوراک آنها گاز طبیعی اسـت، گفـت: گاز طبیعی به‌عنـوان خـوراک پتروشـیمی و تامین‌کننده صنایع فولاد و سیمان غیرقابل‌جایگزین است و اقتصاد کشور وابسته به این صنایع مادر است.

▣ تاثیر ناترازی گاز

وی بـا بیان اینکه کمبود و ناترازی گاز طبیعی اثری جبران‌ناپذیر در رشـد و توسعه اقتصادی کشور دارد، تاکیـد کرد: باتوجه به فرمایشـات رهبر معظم انقلاب درباره برنامه هفتم و ابلاغ کلیات آن، ما باید در مسیر رشـد اقتصـادی ۸ درصدی قـرار بگیریم کـه نه‌تنها مسـتلزم رفع ناترازی گاز اسـت، بلکه باید متناسب با آن رشد نیز منابع انرژی لازم تامین شوند.

ایـن کارشـناس حـوزه انـرژی بااشـاره بـه ارائه راهکارهایی برای برون‌رفت از چالش‌های حوزه انرژی گفت: مشـکلاتی که اشـاره شـد، قدیمی، مزمن و از بخش‌های مختلف اقتصادی و سیاسـی کشـور است. عناوین این مشـکلات به‌قدری متعدد اسـت که ارائه راهکار برای آنها نیاز به چندین و چند رسـاله مکتوب دارد.

▣ لزوم بازنگری در حکمرانی منابع و مصارف

حتمی بااشاره به لزوم بازنگری در حکمرانی منابع و مصارف انرژی، گفت: این مقوله هم پیوند و وابسـتگی به سایر شـاخص‌های اقتصادی دارد؛ به این معنی که اگـر صحبت از روش‌های قیمتی بهینه‌سـازی مصرف به‌میـان می‌آیـد، ۲ نکته را نباید فرامـوش کرد؛ اول لـزوم اجرای همزمان سیاسـت‌های قیمتـی در کنار سیاسـت‌های غیرقیمتی و دوم توجه به نرخ حقوق و دستمزد در مقایسه با نرخ انرژی در کشور است.

وی بـا بیان اینکه افزایش نرخ حامل‌های انرژی باید متناسـب با حداقـل درآمد و نرخ حقوق و دسـتمزد شـاغلان کشور باشـد، خاطرنشـان کرد: تنها در این صورت است که افزایش نرخ منجر به توسعه فقر انرژی و فقر مالی و افزایش تورم نخواهد شد و می‌توان از آن اثرات سودمند انتظار داشت.

به‌گفته این کارشـناس حوزه انرژی، بنابراین بهبود وضعیت کشـور در زمینه انرژی وابسته به متغیرهای اقتصادی در ابعاد مختلف است که یک جراحی سنگین را می‌طلبد. اگر این کار را به تغییر و اصلاح حکمرانی در حوزه اقتصادی و انرژی تعبیر کنیم، امری است که تنهـا باتوجه ویژه وکلای مـردم و نمایندگان مجلس شورای اسلامی قابل‌انجام خواهد بود.

صنعت گاز دست به دامن مجلس شد

تبیین نقشه‌راه برای گذر از زمستان

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

با شروع فصل سرد، نگرانی برای تامین گاز ایجاد شده است تا جایی که معاون وزیر نفت در امور گاز از همه نمایندگان مجلس و درس‌آموختگان در این حوزه درخواست کمک کرد.

هرچند شرکت ملی گاز از آمادگی ۱۰۰درصدی برای آغاز روزهای سرد سـال خبر داده، اما بازهم نگرانی‌هایی در این حـوزه وجود دارد و لازم اسـت که یک بسیج همگانی برای گذر از شرایط صورت بگیرد. از سوی دیگر، طبق اعلام کارشناسـان، امسال باتوجه به پیش‌بینی‌ها به‌واسطه پدیده «ال‌نینو» ممکن اسـت شـرایط سـخت‌تری را نسبت به زمستان گذشـته تجربه کنیم، اما با این حال، صنعت گاز در همه بخش‌ها به‌ویژه بخش عملیاتی به‌طور شبانه‌روزی در حالت آماده‌باش قرار دارد.

آن‌طور که مدیران صنعـت گاز اعلام کرده‌اند، حفظ جریان پایدار گاز در کشـور اولویت نخسـت بوده و اقدام‌های مختلفی برای حفظ جریان پایدار گاز در کشور در حال انجام است.

عکس: صمت

تجربه سال‌های اخیر تولید و مصرف گاز

مصـرف گاز کشـور در فصـل سـرد به‌دلیـل تامیـن گرمایش خانه‌ها و اماکن تجاری و اداری نسـبت به دوره گرم سـال به‌شدت افزایـش می‌یابـد، بنابراین اگر نتوانیم مصـرف گاز را کنترل کنیم، ناچار می‌شـویم هر سـال گاز کمتری را به بخـش تولید تخصیص دهیم.

تجربه چند سـال اخیر نشـان داده است که مقدار تولید و مصرف گاز در اوج مصرف در فصل سـرد به‌گونه‌ای است که به مدت ۳ ماه در سـال با ناترازی مواجهیم. بر این اساس، ذخیره‌سازی زیرزمینی و روزمینی گاز و اسـتفاده از آن در فصل سرد برای افزایش پایداری تامین گاز ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

کشـورهای توسـعه‌یافته صنعتی که ذخایر نفت و گاز زیادی هم ندارنـد، برای اینکه در تولید با مشـکل روبه‌رو نشـوند، بیشـتر از کشـورهای خاورمیانه مانند قطر، ال‌ان‌جی خریداری و آن را به گاز طبیعی تبدیل و این گاز را اسـتفاده می‌کنند تا تولیدشان در طول سال به‌صورت مستمر ادامه داشته باشد.

دستور ویژه برای رفع ناترازی انرژی

ناترازی انرژی میراثی بود که به دولت سـیزدهم رسـید و با افزایش تقاضـا برای انرژی، مدیریت این موضوع سـخت‌تر شـد، به‌تازگی اما رئیس‌جمهوری دسـتور رسـیدگی ویژه برای حل این مسئله را صادر کرده است و مسئولان نیز، وعده حل گذر از این شرایط را داده‌اند.

در همین راسـتا، سیدابراهیم رئیسـی، با تاکید بر اهمیت مدیریت توأمان مصرف انرژی در کنار مدیریت تولید، به کم‌توجهی به مدیریت مصرف طی سال‌های گذشته اشاره و بر برنامه‌ریزی موثر در این زمینه همراه با نظارت منظم و مسـتمر بر عملکرد دسـتگاه‌های مسـئول و برخورد با هرگونه کم‌کاری دستگاه‌های مذکور تاکید کرد.

او معتقد اسـت که دولـت مردمی، وارث ناترازی شـدید در عرصه انرژی است، رفع این ناترازی را باتوجه به امکانات و ظرفیت‌های کشور امکان‌پذیر دانست و از دستگاه‌های مسئول خواست تا با تلاش بیشتر برای رفع سـریع‌تر این ناترازی، از آسـیب‌های آن به بخش‌های دیگر نظیر صنعت، کشاورزی و مصارف خانگی بکاهند.

رئیس‌جمهوری با مهم دانسـتن نقش مـردم در اجرای این تکالیف خطاب به دسـتگاه‌های متولی مدیریت انرژی کشور گفت: نقش دادن به مردم و استفاده از راهکارهای تشویقی قبل از تدابیر تنبیهی به‌شکل موثرتر و سریع‌تری شما را به اهدافتان خواهد رساند.

ارتقای بازار بهینه‌سـازی انرژی، متنوع‌سـازی سبد تولید و مصرف نهایی انرژی، تقویت زیرسـاخت‌های استاندارد، تقویت زیرساخت‌های پایـش مصرف انرژی، بهبود ظرفیت‌های صرفه‌جویی مصرف در بخش سـاختمان، توسعه شـرکت‌های خدمات انرژی و بهینه‌سازی مصرف، کاهـش مصـرف در دسـتگاه‌های اجرایی، فرهنگ‌سـازی در کاهش مصـرف، ایجـاد ظرفیت‌های قـراردادی برای توسـعه میادین گازی، جمع‌آوری گازهای همراه میادین نفتی، توسـعه ظرفیت‌های پالایش نفت‌خام و توسـعه ظرفیت‌های تولید انرژی هسته‌ای و تجدیدپذیر از جملـه مصوبات جلسـه‌ای بود که رئیس‌جمهـوری در آن بر ضرورت پیگیـری جدی دبیرخانه شـورای‌عالی انرژی برای تسـریع در اجرا و ارائـه گزارش‌های منظم و مسـتمر از کمیت و کیفیت پیشـرفت کار تاکید کرد.

> امسال مشوق‌های خوبی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه ذخیره‌سازی گاز مدنظر قرار گرفته است

تمام هم و غم خود را بر تامین گاز زمستان بگذاریم

مدیرعامل شـرکت ملی گاز تاکید کرده اسـت که باید همه هم‌وغم خـود را به کار بگیریم تا هماهنگی‌های لازم انجام شـود تا زمسـتان پیش‌رو را مانند سال‌های گذشته به‌خوبی و با آرامش سپری کنیم.

به‌گفته چگنی، باید تمهیدهای لازم اندیشـیده شـود؛ برای این کار همه درس‌آموخته‌های سال پیش به‌ویژه استان‌هایی که بیشتر درگیر بودنـد، در اختیار همه قـرار گیرد تا بتوان از ایـن تجربیات به‌خوبی استفاده کرد.

وی بـا بیان اینکه مدیران عامل شـرکت‌های گاز اسـتانی، به‌دلیل ماهیت فعالیت، با همه بخش‌ها در ارتباط هستند و با تاکید مجدد بر تقویت زیرساخت‌ها که سبب تسریع در انجام پروژه‌های گازی خواهد شد، گفت: از همه نمایندگان مجلس می‌خواهم که در این زمینه بیش از پیش با شرکت‌های گاز استانی همکاری و همدلی داشته باشند تا از نتایج مثبت آن، همه کشور بهره‌مند شود.

معـاون وزیـر نفت در همین رابطه اعلام کرد: امسـال مشـوق‌های خوبی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه ذخیره‌سازی گاز مدنظـر قرار گرفتـه و اقدام‌های مهمی در زمینـه مدیریت مصرف و بهینه‌سـازی مصرف گاز انجام شده است. با اجرای طرح‌های تشویقی و تخفیف‌هـای مطلوب به سـرمایه‌گذاران بخـش خصوصی در زمینه طرح‌های ذخیره‌سازی روزمینی در بخش اس‌ان‌جی و مینی‌ال‌ان‌جی، آمادگـی را افزایش خواهیـم داد، ضمن اینکه طرح تعویض ۴ میلیون بخاری بازده بالا با بخاری‌های فرسوده نیز در حال اجرا است.

> عقب ماندن از برنامه ترسیم‌شده برای تولید و بالادستی شرکت ملی گاز از دلایل عمده ناترازی کشور در بخش گاز است

با طرح جدید دولت، دیگر گاز صنایع قطع نمی‌شود

برخـی فعـالان اقتصادی و کارشناسـان معتقدند کـه به‌دنبال ابلاغ «شـیوه‌نامه جذب سـرمایه‌گذار به‌منظور افزایش پایـداری تامین گاز طبیعی» با اولویت مشترکان عمده و نیروگاه‌ها، صنایع می‌توانند با نصب تجهیـزات لازم، گاز ذخیره کنند؛ طرحی کـه ضمن رفع ناترازی، مانع قطع گاز صنایع نیز می‌شـود. به‌گزارش ایسـنا، وزارت نفت از یک سال پیش، مطالعاتی را در زمینه این موضوع آغاز کرد و با استفاده از نظرات کارشناسـی در حوزه ستادی و شرکت‌های تابع و بخش‌های غیردولتی، شیوه‌نامه‌ای تهیه شد که در اواسط اردیبهشت، از سوی وزیر نفت ابلاغ شـده اسـت. در قالب این شـیوه‌نامه، کارخانه‌ها به‌ویژه صنایع عمده و انرژی‌بر، می‌توانند نسـبت به احداث تاسیسـات ذخیره‌سازی روزمینی گاز اقدام کنند. شـرکت ملی گاز ایران در شش‌ماهه نخست سال، گاز بیشـتری با تعرفه کنونی به آنها اختصاص می‌دهد. این صنایع گاز را به ال‌ان‌جی، سـی‌ان‌جی و اس‌ان‌جی تبدیل و در فصل سرد از آن استفاده خواهند کرد. شرایطی فراهم شده است تا بخش‌های غیردولتی و دولتی که متقاضی سـرمایه‌گذاری در این زمینه هستند، بتوانند واحدهایی در نقاط موردنظر خود به شرکت ملی گاز ایران پیشنهاد دهند. اگر پیشنهاد مطرح‌شده تایید شد، پس از دریافت گاز، آن را به ال‌ان‌جی، سی‌ان‌جی یا اس‌ان‌جی تبدیل می‌کنند و در فصل سـرد سـال و ایام اوج مصرف گاز بـه متقاضیان گاز خواهند فروخـت. وزارت نفت، خوراک واحدهای ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سـی‌ان‌جی بـرای مصرف‌کننـدگان را با همان نرخ گاز مشـترکان به فروش می‌رساند. برای نمونه، اگر سرمایه‌گذاری، سـالانه ۳۰۰ هزار تن ال‌ان‌جی تولید کرد و توانسـت هر ۳۰۰ هزار تن را بـه کارخانه‌های فولاد بفروشـد، وزارت نفت مقدار خوراک این واحد مینی‌ال‌ان‌جـی را با نرخ گاز مصرفی همان صنعت به‌فروش می‌رسـاند و ایـن صنایع فقـط هزینه تبدیل گاز طبیعی بـه ال‌ان‌جی را پرداخت خواهند کرد. تمام سـرمایه‌گذاران غیردولتی می‌توانند تقاضاهای خود بـرای احداث واحدهـای مینی ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سـی‌ان‌جی را به شـرکت ملی گاز ایران ارسـال و نسـبت به تولید ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سـی‌ان‌جی اقدام کنند و به متقاضیان داخل کشـور بفروشند. بر این اسـاس، در چارچـوب این شـیوه‌نامه، تمام سـرمایه‌گذاران غیردولتی می‌تواننـد تقاضاهـای خـود برای احـداث واحدهـای مینی‌ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سـی‌ان‌جی را به شـرکت ملی گاز ایران ارسـال و نسـبت به تولید ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سـی‌ان‌جی اقـدام کنند و به متقاضیان داخل کشـور بفروشـند. افزون بر آن، صنایع هم می‌توانند در مجاورت کارخانه‌های خود با دریافت گاز از شـرکت ملی گاز ایران با همان نرخ سـوخت یا خوراک خود، اقـدام به احداث واحدهـای مینی ال‌ان‌جی، اس‌ان‌جی و سی‌ان‌جی کنند و از گاز ذخیره‌شده در زمستان بهره ببرند. وزارت نفت به مشترکان عمده گاز توصیه می‌کند که این اقدام را انجام دهند، در غیر این صورت، در ایام ناترازی تولید و مصرف گاز، مسئولیتی متوجه وزارت نفت و شـرکت ملی گاز ایران نخواهد بود. شـرکت ملی گاز ایران عمدتا ۸ ماه از سـال تعهد گازدهی به این کارخانه‌ها و صنایع دارد و ایـن موضوع در قراردادها نیز اعلام شـده اسـت. در عین حال، تلاش می‌کنیم گاز مشترکان قطع نشود، مگر در شرایطی که با کمبود شـدید گاز روبه‌رو شویم. کارخانه‌های سیمان که در فصل سرد سال از نفت‌کوره استفاده می‌کنند، می‌توانند به‌جای نفت‌کوره از گاز ذخیره‌شده استفاده کنند که یک حرکت زیست‌محیطی نیز تلقی می‌شود. در عین حال، کارخانه‌هایی که در شـعاع کمی از کلانشهرها قرار دارند و اجازه اسـتفاده از نفت‌کوره را نیز در زمستان ندارند، احداث واحدهای مینی ال‌ان‌جی و سی‌ان‌جی برای آنها صرفه اقتصادی قابل‌توجهی دارد.

▣ امکان واردات ال‌ان‌جی وجود دارد

همسـو با تبدیل جمهوری اسـلامی بـه هاب انـرژی در منطقه، در قالب این شـیوه‌نامه شرایطی فراهم شـده است تا بخش‌های خصوصی و غیردولتـی بتوانند از خارج کشـور ال‌ان‌جی خریـداری و واحدهای تبدیل ال‌ان‌جی به گاز طبیعی را در مرزهای کشـور مانند مرزهای آبی خلیج‌فارس با هماهنگی شرکت ملی گاز ایران ایجاد کنند و گاز طبیعی را از طریق خطوط شبکه سراسری گاز به مشتریان خود در داخل کشور تحویل دهند. شـرکت ملی گاز ایران تنهـا هزینه انتقال گاز را دریافت خواهد کرد، بنابراین فرصت بسـیار مطلوبی ایجاد شده است تا ناترازی گاز از طریق واردات ال‌ان‌جی از سایر کشورها از سوی بخش غیردولتی و خصوصی برطرف شود.

تامین گاز زمستانی صنایع تنها با ۶درصد صرفه‌جویی

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران بااشاره به روزهای سـخت زمسـتان پارسـال صنعت گاز کشور و اسـتمرار ناترازی گاز در زمستان پیش‌رو، گفت: قطع گاز بخش خانگی و تجاری، خط قرمز دولت است،اما تنها با صرفه‌جویی ۶ تا ۱۰ درصدی این مشترکان می‌توان گاز برخی صنایع بزرگ کشور در فصل زمستان را تامین کرد. مسلم رحمانی ضمـن بیان این مطلب افزود: جمهوری اسـلامی ایران با ایجاد ۳۹ هزار کیلومتر خطوط انتقال، گازرسانی به هزار و ۲۵۰ شهر و ۳۷ هزار روستا و نیز تامین گاز ۱۵۱ هزار واحد صنعتی و ۳۷۰ نیروگاه و البته گازرسانی بـه ۷۰۰ صنعت بزرگ مانند صنایع معدنی و فولادی که از گاز به‌عنوان زیرساخت یا خوراک استفاده می‌کنند، یکی از بزرگ‌ترین کشورهای دنیا در مقوله توسعه صنعت گاز است. وی جایگاه گاز در سبد اقتصاد کشور را ویژه خواند و گفت: کارکنان صنعت گاز از اینکه در توسعه و پیشرفت کشـور نقش بالایی دارند، بر خود می‌بالند. رحمانی به توزیع سالانه بالغ بر ۲۳۰ میلیارد مترمکعب گاز در کشور اشاره و عنوان کرد: بزرگی تولید و توزیـع ۸۵۰ میلیـون مترمکعب گاز در یک روز زمسـتانی در ایران را می‌توان با تبعات قطع ۲۷۰ میلیون مترمکعب گاز ارسـالی از روسیه به اروپا به‌دنبال جنگ اوکراین مقایسـه کـرد. وی مصرف امروز گاز بخش خانگی و تجاری و عمومی کشور را ۱۶۰میلیون مترمکعب در روز خواند و گفـت: این رقم در دی برای بخش مصرف خانگی، تجاری و عمومی و صنایع کوچک به بیش از ۶۸۰ میلیون مترمکعب می‌رسد که باتوجه به ثابت بودن میزان تولید گاز، موجب ناترازی در این حوزه می‌شـود. مدیر هماهنگی امور گازرسـانی شرکت ملی گاز ایران خط قرمز دولت مردمی سـیزدهم را قطع گاز بخش خانگی و تجاری خواند و گفت: صنعت گاز روزهای سـختی را در زمسـتان ۱۴۰۱ پشت‌سرگذاشت،اما تلاش دارد بـا تمام قوا و بـا همکاری مردم خوب کشـورمان در تمام بخش‌ها، این ناترازی در زمستان امسال را که ۲۵۰ میلیون مترمکعب در روز است، با کمترین تبعات و خسارت به مردم و همچنین صنعت، مدیریت کند. وی در بخش دیگری از سخنانش به مشکلات اعمال محدودیت‌های گازی در مقایسـه با اعمال محدودیت مصرف در سایر حوزه‌های انرژی اشاره کرد و گفت: عقب ماندن از برنامه ترسیم‌شده برای تولید و بالادستی شرکت ملی گاز از دلایل عمده ناترازی کشـور در بخش گاز است که امیدواریم با سـرمایه‌گذاری‌های انجام‌گرفته در دولت سـیزدهم، شاهد رفع آن در سـال‌های آتی باشیم. رحمانی خاطرنشـان کرد: البته زمستان بی‌سابقه سـال گذشته، زمستانی سرد و گسترده بود، به‌نحوی‌که خلاف سال‌های گذشـته که موج سـرما در بازه‌های زمانی وارد کشور و طی چند روز از سـوی دیگر کشور خارج می‌شد، پارسال حدود ۶۰ روز دمای زیرصفر را در بسیاری از شهرها به‌طورهمزمان شاهد بودیم.

سخن پایانی

اکنون و باتوجه به شـرایط موجود، بهینه‌سـازی مصرف گاز بهترین گزینه بـرای مقابله بـا چالش ناترازی اسـت، ضمن اینکه باید بدانیم بهینه‌سـازی مقوله کوتاه‌مدت نیسـت و نیازمند همفکری و همکاری‌های فراسـازمانی در بلندمدت است. بی‌شک سرمایه‌گذاری در بخش بهینه‌سازی انرژی به‌صرفه‌تر از سـرمایه‌گذاری در بخـش تولیـد اسـت و با سـرمایه‌گذاری، هم در بخش بهینه‌سـازی و هم در بخش هوشمندسازی می‌توان به مدیریت مصرف انرژی رسید؛ رویکردی بسیار مهم که باید برای تغییر و تحولات جهانی پیاده‌سازی شود. مطالعات کارشناسی نیز نشان داده که بهترین گزینه برای مقابله با این وضع، بهینه‌سـازی مصرف در همه ابعاد اسـت. از ایـن‌رو، تعویض تجهیزات فرسـوده و هوشمندسـازی به‌عنوان ۲ سرفصل جدی در موضوع بهینه‌سازی مصرف، در دستور کار شرکت ملی گاز ایران است. ذخیره‌سازی گاز در مخازن روزمینی، نیز راهی اساسی برای مدیریت عرضه و تقاضا و شیوه‌ای متداول در دیگر کشورها است. بی‌شک انجام این اقدامات، کمک موثری در رفع ناترازی گاز در کشور می‌کند، می‌توان با مدیریت مصرف، تقویت زیرساخت‌ها و دیگر اقدام‌های گفته‌شـده، نه‌تنها زمستان پیش‌رو را به‌خوبی سپری کرد، بلکه این انرژی پاک را برای نسل‌های آینده نیز حفظ کرد.

اقدامات توسعه‌ای در کردستان همزمان با سفر رئیس‌جمهوری

رویای پرواز کردستانی‌ها به‌وقوع پیوست

از افتتاح راهداری تا فرودگاه سقز

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در سفر اول رئیس‌جمهوری به استان کردستان برای کارهای زیربنایی، تخصیص آب و زیرساخت‌های کشاورزی اعتباراتی مصوب و با جذب اعتبارات اقدامات خوبی انجام شد. همزمان با سفر دوم رئیسی به این استان ۱۰ هزار و ۱۸۲ میلیارد ریال پروژه صنعتی در کردستان افتتاح و عملیات اجرایی یک طرح نیز آغاز شد. همچنین در سفر اخیر رئیس‌جمهور به کردستان ۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار ویژه پروژه‌های آب و خاک استان مصوب شده است.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان، با اشاره به اینکه در دور دوم سفر رئیس‌جمهوری به استان کردستان ۳۵۵ پروژه در دو بخش «قابل افتتاح» و «آغاز عملیات اجرایی» پیش‌بینی شده است، گفت: میزان اعتبار در نظر گرفته شده برای این تعداد پروژه بالغ بر ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان است.

۳۵۵ پروژه راهداری در کردستان افتتاح شد

به گزارش ایسنا، فرزاد حسنی، در گفت‌وگو با خبرنگاران با اشاره به مصوبات دور اول سفر ریاست‌جمهوری به استان اظهار کرد: در دور اول سفر در بخش راه روستایی هزار و ۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای احداث ۳۷۵ کیلومتر راه روستایی مصوب شد.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان با بیان اینکه تاکنون ۲۴۷ کیلومتر معادل حدود ۶۵ درصد از مجموع عدد یاد شده محقق شده است گفت: این میزان آسفالت با اعتبار ۵۰۰ میلیارد تومان به اتمام رسید و مابقی نیز از محل اعتبارات امسال اجرا خواهد شد.

حسنی با اشاره به اینکه در دور دوم سفر رئیس‌جمهوری به استان کردستان ۳۵۵ پروژه در دو بخش قابل افتتاح و آغاز عملیات اجرایی پیش‌بینی شده است، افزود: این پروژه‌ها در قالب بخش‌های ساخت راه روستایی، نگهداری راه، نگهداری ابنیه فنی، ایمنی و حریم راه، رفع نقاط حادثه‌خیز و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات راهداری است.

حسنی خاطرنشان کرد: از این تعداد ۱۳۷ پروژه با هزار و ۱۴۱ میلیارد تومان اعتبار افتتاح شد و عملیات اجرایی ۲۱۸ پروژه نیز با ۲ هزار و ۵۶۴ میلیارد تومان آغاز خواهد شد. مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان خاطرنشان کرد: همزمان با سفر دور دوم رئیس‌جمهوری به کردستان ۱۰۴ کیلومتر راه آسفالت روستایی در قالب ۵۴ پروژه آماده افتتاح است که ۹۵ روستا و ۳ هزار و ۵۰۰ خانوار از پروژه‌ها بهرمند می‌شوند. وی میزان اعتبار این تعداد پروژه را ۶۷۰ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: این هزینه جزو اعتبارات جهشی و نسبت به سنوات گذشته قابل توجه بوده است.

آسفالت ۳۳۶ کیلومتر راه روستایی در کردستان

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان با تاکید بر اینکه در سنوات گذشته سالانه در مجموع شاید فقط ۶۰ کیلومتر راه روستایی آسفالت می‌شد، یادآور شد: اکنون در امسال ۱۰۴ و در سال گذشته نیز ۱۸۱ کیلومتر راه روستایی آسفالت شده که عملا چندین برابر سنوات گذشته کار شده است. وی اضافه کرد: در مجموع ۳۳۶ کیلومتر راه روستایی از مصوبات سفر در دولت سیزدهم با اعتبار هزار و ۱۶۵ میلیارد تومان و با بهره‌مندی ۱۳ هزار و ۵۰ خانوار احداث شد.

اعتبار هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان راهداری کردستان

حسنی به مصوبات دور دوم سفر در حوزه راهداری نیز اشاره کرد و گفت: در دور دوم سفر هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان اعتبار مصوب خواهد شد که ۵۵۰ میلیارد تومان در زمینه راه روستایی، ۳۵۰ میلیارد تومان برای رفع نقاط حادثه‌خیز و ایمنی جاده‌ها و ۵۰۰ میلیارد تومان نیز بابت روکش و نگهداری رویه راه‌های اصلی، فرعی و روستایی خواهد بود.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان با بیان اینکه شاخص بهره‌مندی روستاهای بالای ۲۰ خانوار از راه آسفالته روستایی در استان کردستان به نسبت به سال ۱۴۰۱ بسیار تغییر کرده است، افزود: میانگین کشوری در این زمینه حدود ۸۴ درصد است که این میزان در استان طی سال گذشته ۷۰ درصد بود و با اقدامات یک سال گذشته به ۷۷ درصد می‌رسد.

وی در ادامه تاکید کرد: بهره‌مندی روستاها از راه روستایی فقط برای راهداری نیست بلکه در مهاجرت معکوس و برای اقتصاد روستاها تاثیرگذار است. حسنی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: در سایر موارد همچون روکش و نگهداری راه اصلی در سال گذشته ۱۵۰ کیلومتر با اعتبارات ۲۳۰ کیلومتر و امسال ۳۳۶ کیلومتر روکش شد.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کردستان بیان کرد: در دور دوم سفر بر نقاط حادثه‌خیز استان متمرکز خواهیم شد که در این زمینه تاکنون ۱۶ نقطه حادثه‌خیز شناسایی شده او در حال عقد قرارداد هستیم و عملیات ۷ نقطه را آغاز شده است.

آغاز عملیات اجرایی ۱۰۱۸۲ میلیارد ریال پروژه صنعتی

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کردستان گفت: در سفر قریب‌الوقوع رئیس‌جمهوری به استان، ۱۰ هزار و ۱۸۲ میلیارد ریال پروژه صنعتی در کردستان افتتاح و عملیات اجرایی یک طرح نیز آغاز شد.

به گزارش خبرگزاری موج کردستان بختیار خلیقی در جلسه برنامه‌ریزی سفر ریاست‌جمهوری به استان اظهار کرد: آیت‌الله رئیسی در دور دوم سفرهای استانی خود، قرار است به استان کردستان سفر داشته باشد که در این سفر، ۴ پروژه صنعتی و واحد تولیدی افتتاح و عملیات اجرایی یک طرح بزرگ نیز آغاز شد. وی اظهار کرد: حجم سرمایه صورت گرفته در این پروژه و طرح‌ها ۱۰ هزار و ۱۸۲ میلیارد ریال است که در صورت به بهره‌برداری رسیدن، برای ۵۶۰ نفر به صورت مستقیم شغل ایجاد شد.مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کردستان افزود: واحد تولیدی آجر فشاری و انواع سفال ماشینی در شهرستان قروه یکی از این پروژه‌ها است که برای احداث آن ۵۳۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری صورت گرفته و برای ۵۰ نفر به صورت مستقیم اشتغال ایجاد شد. خلیقی ادامه داد: واحد تولید پروفیل یوپی‌وی‌سی دیگر پروژه‌ای است که در سفر رئیس‌جمهوری به کردستان در سنندج افتتاح می‌شود و برای آن یک هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری شده و ۹۰ نفر به صورت مستقیم صاحب شغل می‌شوند.

وی یادآور شد: واحد تولیدی قیر و ظروف فولادی دیگر پروژه صنعتی است که در این سفر در شهرستان مریوان به بهره‌برداری رسیده و با حجم سرمایه‌گذاری ۲ هزار میلیارد ریال، برای ۱۲۰ نفر به صورت مستقیم اشتغال ایجاد می‌کند. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کردستان بیان کرد: عملیات اجرایی طرح تولید ظروف شیشه‌ای دهان‌گشاد و انواع بطری شیشه‌ای نیز در شهرستان سقز با میزان اشتغالزایی ۳۰۰ نفر و حجم سرمایه‌گذاری ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال نیز در این سفر آغاز شد. خلیقی گفت: همچنین عملیات بهسازی و آسفالت جاده دسترسی به معدن باریت شاه‌نشین مریوان نیز دیگر پروژه‌ای است که به اتمام رسیده و در این سفر به بهره‌برداری می‌رسد؛ برای این پروژه نیز ۱۵۲ میلیارد ریال اعتبار صرف شده است.

افتتاح فرودگاه سقز پس از ۲۰ سال

فرودگاه سقز یکی از ابرپروژه‌ها در استان کردستان است که آخر هفته گذشته با حضور رئیس‌جمهوری مورد بهره‌برداری قرار گرفت. کار احداث ترمینال و ساختمان جانبی فرودگاه توسط شرکت فرودگاه‌ها به ۲ شرکت بومی استان کردستان واگذار شد و شرکت جهاد نصر استان مرکزی نیز کار توسعه عوامل پروازی فرودگاه را بر عهده گرفت. تزریق اعتبارات موجب شد که پیشرفت فیزیکی فرودگاه در سال ۹۹ به بیش از ۵۰ درصد برسد و طی مراسمی با وجود تمام اما و اگرها و گاردهایی با عنوان فاز نخست فرودگاه سقز با یک پرواز نمایشی که بعدها معلوم شد که هواپیما آزمایشی بوده و حتی در آن پرواز دچار مشکل شد، به بهره‌برداری رسید.

افتتاح عجولانه و دردسرساز

بهزاد رحیمی، نماینده سقز و بانه در مجلس شورای اسلامی تیرماه ۱۴۰۰ بعد از افتتاح زودهنگام فرودگاه سقز در مکاتبه‌ای با وزیر وقت راه و شهرسازی عنوان کرد «خبر غیرمنتظره فرود نمایشی هواپیما نه تنها نشانه پایان عملیات ساخت فرودگاه بسیار مهم سقز نیست بلکه متاسفانه نشانه‌ای بسیار نگران‌کننده از ادامه رویه افتتاحیه‌های زودهنگام است که سابقا نیزه در سدهای چراغ ویس سقز و عباس‌آباد بانه اتفاق افتاد و باعث حذف ردیف بودجه آنها شد و نواقص جدی‌شان موجب شده نه تنها مردم از نعمت وجود آنها بر خوردار نشوند بلکه عامل بروز مشکلات مضاعف و به معضل تبدیل شده‌اند و هیچ مسئولی هم پاسخگو نیست».

در آن مکاتبه آمده بود؛ آقای وزیر، چه کسی بعد از افتتاح فرودگاه پاسخگوی تکمیل دیوار پیرامونی، جابجایی دکل‌های برق فشار قوی، تکمیل ساختمان‌های تاسیسات برق و آب، ساختمان نگهبانی و اطلاعات ورودی، مطالبات پیمانکاران، محوطه‌سازی و تامین روشنایی باند، استقرار برج مراقبت سیار و چند ابنیه مورد نیاز و ضروری دیگر است؟ با کدام شرکت هواپیمایی و آژانس مسافرتی قرارداد بسته‌اید که روز بعد از افتتاح مردم عادی بتوانند از خدمات فرودگاه استفاده و بلیت رفت و برگشت تهیه کنند؟ کدام فراخوان را برای جذب و به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص و خدماتی و اداری انجام داده‌اید؟ بنده به‌عنوان وکیل مردم سقز و بانه این افتتاح را نمایشی دانسته و افتتاح آن به‌صلاح نیست و مسئولیت هرگونه اتفاق ناگوار جاده‌ای و هوایی و تاخیر در بهره‌بردار در آینده متوجه شخص جنابعالی بوده و لازم است در این برنامه تجدیدنظر کنید. فاز نخست فرودگاه در حالی تیرماه ۱۳۹۹ بدون اینکه کار ساخت ساختمان‌های عملیاتی، برج مراقبت پرواز، ایمنی و آتش‌نشانی فرودگاه، ساختمان اداری، ساختمان سپاه فرودگاه و چند ساختمان دیگر به اتمام برسد، افتتاح شد و رویایی مردم سقز در ایستگاه همان پرواز نمایشی باقی ماند. فرودگاه سقز با توجه به نقش مهمی که در پازل توسعه استان کردستان و ارتقای شاخص بهره‌مندی آن در بخش‌های مختلف دارد، وجود منطقه ویژه اقتصادی بانه و منطقه آزاد تجاری بانه - مریوان، رسمی شدن مرز سیرانبند، نزدیکی این فرودگاه به مرزهای بین ایران و عراق در شهرستان‌های بانه، احداث منطقه ویژه اقتصادی بانه نیاز و ضرورت این فرودگاه را دوچندان کرده است، فرودگاه سقز جزو ۳۰ پروژه اولویت‌دار دولت در استان کردستان بود و براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته باید قبل از پایان دولت سیزدهم به بهره‌برداری می‌رسید. بر همین اساس در جریان سفر رئیس‌جمهوری دولت سیزدهم به کردستان ۲۰۰ میلیارد تومان به این طرح اختصاص یافت.

اسماعیل زارعی‌کوشا استاندار کردستان در مورد آخرین جزئیات اجرا و بهره‌برداری از فرودگاه سقز می‌گوید: فرودگاه سقز از پروژه‌های تاریخی کردستان است که مطالعات آن در دهه ۷۰ شروع شد و در دهه ۸۰ فاز اجرای آن آغاز شده بود. زارعی‌کوشا به پرواز نمایشی که در زمان افتتاح این پروژه مهم توسط دولت وقت صورت گرفت اشاره کرد و گفت: هواپیمای ۸نفره‌ای که برای تست در فرودگاه سقز در دولت گذشته در مراسم افتتاح فرودگاه مورد استفاده قرار گرفت به دلیل فرود در این فرودگاه ناتمام دچار نقص فنی جدی شد. وی افزود: طرح احداث فرودگاه شهدای سقز در دهه ۷۰ مصوب شد و سال ۱۳۸۲ مطالعات و عملیات اجرایی آن آغاز اما بیشتر از منابع داخلی برای اجرای آن استفاده شده است.

استاندار کردستان با بیان اینکه برای ساخت فرودگاه سقز ۵۰۰ میلیارد تومان هزینه شده است، گفت: ارزش فعلی این کلان پروژه ۲ هزار میلیارد تومان است و نقش مهمی در تسهیل و امدادرسانی در مواقع بحران و پرکردن خلأ پروازی شمال‌غرب کشور مابین کرمانشاه و ارومیه خواهد داشت. استاندار کردستان تصریح کرد: سال گذشته یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال از محل منابع شرکت فرودگاه‌ها به این پروژه تزریق شد و مجددا شروع به کار کرد. وی خاطرنشان کرد: در طول هفت ماه اخیر برج مراقبت با تمام تجهیزات ایمنی و پروازی، محصور کردن فرودگاه، جداسازی باند پرواز محوطه، تجهیزات سالن ترمینال، بخشی از محوطه‌سازی، تکمیل ساختمان پلیس، تکمیل نگهبانی، انتقال سوله اصلی به منطقه، تامین ماشین آتش‌نشانی انجام و تمام تجهیزات مستقر شده است.

همزمان با سفر دوم رئیس‌جمهوری به کردستان ۱۰۴ کیلومتر راه آسفالت روستایی در قالب ۵۴ پروژه افتتاح شد

در سفر رئیس‌جمهوری به استان، ۱۰ هزار و ۱۸۲ میلیارد ریال پروژه صنعتی در کردستان افتتاح و عملیات اجرایی یک طرح آغاز شد

سخن پایانی

این پروژه مانند خیلی از پروژه‌های نیمه‌تمام در اواخر دولت گذشته و قبل از روی کار آمدن دولت سیزدهم طی برنامه‌ای با حضور مسئولان وقت و مهمانان کشوری به بهره‌برداری رسید. سال ۱۳۸۴ پروژه فرودگاه سقز کلنگ‌زنی شد و الان بیش از ۱۸ سال است که مردم این دیار رویای پرواز در سر می‌پرورانند، فرودگاهی که در روزهای پایانی دولت گذشته در شرایطی افتتاح شد که به هیچ عنوان آماده بهره‌برداری نبود! مطالعات این فرودگاه به عنوان دومین فرودگاه استان کردستان در سال ۱۳۷۵ آغاز شد و تا سال ۱۳۸۴ مطالعات جانبی آن ادامه پیدا کرد. براساس گزارشات موجود از سال ۸۴ تا ۹۳ حدود ۷۰ میلیارد ریال برای این پروژه هزینه شد. بنا به دلایل مختلف پیمانکار و مشاور پروژه برکنار و کار متوقف شد و بعد از حدود ۴ سال توقف پروژه، سال ۱۳۹۷ بار دیگر روند اجرای آن با کارفرمایی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران طی تفاهم‌نامه‌ای با استانداری کردستان از سرگرفت.

روی خط خبر

اتصال ۲ ایستگاه کلیدی مترو در استان البرز

سخنگوی شورای اسلامی شهر کرج در حاشیه این بازدید خبرنگاران از بخش‌های مختلف ایستگاه متروی شهید سلطانی گفت: اتفاق خوبی در این ایستگاه افتاده و با تغییری که در نقشه قبلی ایجاد شد، قطارها در کنار و سکو در وسط قرار گرفته که این موضوع باعث صرفه جویی هزار میلیارد تومانی و افزایش سرعت پروژه شده است.

به گزارش خبرنگار صمت از استان البرز عمار ایزد یار ضمن قدردانی از متخصصان حوزه مترو به دلیل این نوآوری و ارائه این راهکار افزود: تامین میلگرد یکی از موضوعات اساسی بود که با درایت و تدبیر مجموعه شورای اسلامی و مدیریت شهری کرج موفق شدیم از یکی از شرکت‌های زیرمجموعه بانک شهر در قالب برات کارت، مقداری میلگرد خریداری کنیم که البته هنوز میلگردها به‌دست ما نرسیده اما مراحل اداری آن در حال طی شدن است.

وی با اشاره به اینکه تلاش می‌کنیم تا پایان امسال، ایستگاه شهید سلطانی را به ایستگاه چهارراه طالقانی متصل کنیم، اظهار کرد: درحال‌حاضر نیز یک رام در مسیر چهارراه طالقانی تا ۴۵ متری گلشهر به صورت غیرتجاری و در ساعات مشخص مسافرگیری می‌کند و رام دوم نیز که سال‌ها در اختیار متروی تهران بوده در شرکت مپنا در حال «اورهال» شدن است. ایزدیار با اشاره به اختلاف میان تهران و کرج به دلیل استفاده تهران از رام‌های قطار شهری که به نام کرج بوده است، گفت: با لایحه مطرح شده در شورای شهر کرج، این موضوع در حال برطرف شدن است و رام‌ها پس از «اورهال شدن» تا پایان سال در مسیر قرار می‌گیرد. وی با بیان اینکه مجوز خرید ۱۱ رام دیگر از طریق منابع دولتی نیز از سوی دولت به ما داده شده و در آینده‌ای نزدیک تحویل مدیریت شهری کرج خواهد شد، ادامه داد: ریل گذاری‌ها از چهارراه طالقانی تا هفت تیر به اتمام رسیده و ادامه مسیر نیز در حال انجام است اما ایستگاه‌های بین راهی در طول این مسیرها طی سال‌های آینده به بهره‌برداری می‌رسند. سخنگوی شورای اسلامی شهر کرج در خصوص خرید پله برقی برای ایستگاه مذکور نیز اظهار کرد: به دلیل عادی نبودن پله برقی ایستگاه‌های مترو و عدم توان تولید آن در داخل کشور، توجیه اقتصادی نداشت که یک پله برقی برای این ایستگاه خریده شود بنابراین باید همزمان برای ایستگاه‌های دیگر هم خریداری انجام می‌شد که این اتفاق رقم خورد و به زودی در ایستگاه سه راه رجایی شهر هم به بهره‌برداری می‌رسند.ضمن اینکه سیگنالینگ مترو توسط متخصصان و مهندسان داخلی در حال آماده‌سازی است که در بحث ایمن‌سازی مترو موضوع بسیار مهمی است.

گفتمان فعالان اقتصادی کرمان با رئیس دستگاه قضا

رئیس قوه قضاییه در سفر به استان کرمان، در نشست مشترک با نمایندگان صنعتگران، کارآفرینان و فعالان اقتصادی این استان شرکت کرد. به گزارش ایسنا محمدمهدی فداکار استاندار کرمان در نشست مشترک با نمایندگان صنعتگران، کارآفرینان و فعالان اقتصادی استان کرمان با رئیس قوه قضاییه گفت: استان کرمان بیش از سه میلیون جمعیت و ظرفیت‌های فراوان و متنوعی دارد که در بیشتر حوزه‌های معدنی، کشاورزی، فولاد و... سرآمد کشور است. وی ادامه داد: بخش عمده صنعت استان کرمان بر پایه معدن پایه بوده و حدود ۳۵ درصد اشتغال استان در این بخش است. استاندار کرمان از نامتوازنی توسعه استان سخن به میان آورد و بیان کرد: تنوع معادن در جنوب استان کرمان بیشتر بوده اما عمده صنایع بزرگ و کیفیت و کمیت این معادن در شمال استان بیشتر است که باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کرده که این نامتوازنی را در استان حل کنیم. مقام عالی دولت در استان کرمان بیان کرد: از همه ظرفیت‌های قانونی برای رفع موانع تولید استفاده می‌کنیم اما باید اذعان داشت که برخی مشکلات را نیز نمی‌توانیم حل کنیم.

۲۵ مگاپروژه؛ موتورهای محرک جدید در استان

مهدی حسینی‌نژاد رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان نیز در این جلسه گزارشی از وضعیت معدنی و صنعتی استان ارائه داد و گفت: حدود ۲۵ مگاپروژه به عنوان موتورهای محرک جدید در استان شکل گرفته است.

وی بیان کرد: حدود هزار و ۸۱۷ واحد صنعتی در استان کرمان مشغول به فعالیت بوده و در همین راستا نیز واحدهای صنعتی عارضه یابی شده‌اند که حدود ۳۴۳ واحد دارای مشکل هستند و همه ارکان استان برای رفع مشکلات آنها گام هایی برداشته‌اند اما اگر تفویض اختیار به استان‌ها برای حل مشکلات واحدهای تولیدی داده شود، قطعا بهتر می‌توان مشکلات را برطرف کنیم.

مدیرکل صمت استان کرمان با اشاره به اینکه ۶۴ درصد واحدهای صنعتی استان کرمان در تامین منابع مالی مشکل دارند، تصریح کرد: مشکلات آب، برق و گاز به تازگی به یکی از مشکلات واحدها تبدیل شده است، زیرا تولید برق و انتقال آب به استان را داریم، اما به‌علت دیسپاچینگ ملی با مشکل مواجه شده‌ایم.

حسینی‌نژاد اظهار کرد: ۴.۸ درصد ارز کشور به محصولات صادراتی استان کرمان اختصاص دارد اما برای تخصیص ارز در راستای توسعه زیرساخت‌ها و تامین مواد اولیه با مشکل مواجه هستیم.

وی تاکید کرد: یکی از مشکلات بزرگ استان بحث حقوق دولتی معادن است. معدنکاران استان حقوق دولتی را پرداخت می‌کنند اما ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن از خزانه به استان به خوبی برگشت داده نشده است.

یزد درگیر موانع احداث نیروگاه‌های خورشیدی

در هشتاد و چهارمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، موانع سرمایه‌گذاری احداث نیروگاه‌های خورشیدی استان بررسی شد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، هشتاد و چهارمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با دستور کار بررسی موانع سرمایه‌گذاری احداث نیروگاه‌های خورشیدی به میزبانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد برگزار شد. در ابتدای نشست علی‌اصغر بیگی، نایب رئیس اتاق یزد با اشاره به ویژگی‌های استان یزد و میزان تابش خورشید بر پهنه کویری یزد اظهار کرد: استان یزد ظرفیت و ظرفیت خوبی برای تولید انرژی خورشیدی دارد و اگر برخی مسائل و مشکلات رفع شوند می‌توان بیش از دو هزار مگاوات برق خورشیدی را در استان تولید کرد.

به نقل از روابط عمومی اتاق بازرگانی یزد، وی با بیان اینکه باید راهکارهای ترغیب سرمایه‌گذاران حوزه انرژی خورشیدی تدوین و برای سرمایه‌گذاری اقدام شود، افزود: مشکل پروژه‌های انرژی خورشیدی تسهیلات ارزی است که پرداخت نمی‌شود و بانک‌ها نیز در زمینه تامین مالی این طرح‌ها حمایتی ندارند. بیگی ادامه داد: یزد با داشتن ۳۳۰ روز آفتابی در سال جزو بهترین مناطق دنیا در زمینه ظرفیت انرژی خورشیدی است از این رو باید به نحو مطلوب از این فرصت خدادادی بهره برد.

در ادامه نشست، محمدکاظم صادقیان؛ رئیس سازمان صمت استان یزد هم گفت: درحال‌حاضر سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید برق کم است و می‌طلبد با برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مناسب این عقب ماندگی هرچه سریع‌تر جبران شود. وی با اشاره به الزام صنایع دارای بیش از یک مگاوات مصرف برق به تولید برق از طریق احداث نیروگاه تجدیدپذیر مقیاس کوچک طی ۵ سال عنوان کرد: مطابق تصویب‌نامه هیات وزیران، صنایعی که مصرف برق بالای یک مگاوات دارند ملزم هستند طی ۵ سال، هرسال به اندازه یک درصد برق مصرفی خود را از طریق احداث نیروگاه تجدیدپذیر مقیاس کوچک تولید کنند لذا باید حمایت‌های قانونی و راهنمایی‌های لازم به صنعتگران و سرمایه‌گذاران ارائه شود. مهران فاطمی؛ استاندار یزد هم در این نشست با بیان اینکه انرژی خورشیدی فصل تحول استان یزد است و دنیای پیشرفت و تعالی استان و حتی سبک زندگی را تغییر می‌دهد اظهار کرد: یک ماموریت و رسالت برای ما است که از این نعمت خدادادی استفاده کنیم و مشکلات و مسائلی که در موضوع تسهیلات و بانک‌ها وجود دارد باید توجیه و رفع شود.

وی با بیان اینکه همه باید همت بلندی در تحقق این امر مهم داشته باشند و هرکسی جایگاه خود را داشته باشد تا هر اتفاقی که لازم است رقم بخورد و مشکل برق نیز در کشور حل شود افزود: بخشی از موارد مطرح‌شده استانی و بخشی ملی است و بخش استانی را که در خصوص مجوز و زمین و سخت افزار کار است از مسیر ماده ۳ یا کمیسیون ماده ۳۲ باید تسهیل کنیم و در انرژی خورشیدی که نیاز به آب ندارد نباید سختگیری‌های بی‌خودی داشته باشیم بلکه باید به خودی خود برخی مسائل را حذف کنیم تا بروکراسی پیچیده نباشد. فاطمی ادامه داد: در خصوص تسهیلات بخشی ازطریق اختیارات استان مانند تبصره ۱۸ می‌توانیم سهم خود را ایفا کنیم. در مورد ضمانت‌ها هم قانون باید در خدمت مردم باشد چون وضع شده تا کار مردم راحت‌تر انجام شود بنابراین هرجایی که قانون دوپهلو است باید به نفع مردم تفسیر و مصوب شود که قرارداد خرید برق که تضمینی است به‌عنوان ضمانت تسهیلات مورد قبول باشد. وی بیان کرد: یزد به‌عنوان استان هدف بهره‌وری با مصوبه هیات دولت است لذا از سهم ملی تبصره ۱۸ اعتبار برای استان یزد در نظر گرفته شود و سهمی متفاوت تر از آنچه برای همه استان‌ها دیده شده، استفاده شود.

در این نشست اعضای حاضر پیرامون تامین مالی سرمایه‌گذاری انرژی خورشیدی، مدل‌های حمایت از نیروگاه‌های خرد و کوچک مقیاس، طرح‌های خانگی، خصوصی‌سازی نیروگاه‌های برق فعلی، ضمانت‌نامه‌های تسهیلات اجرای طرح نیروگاهی و احداث نیروگاه‌های مگاواتی و زیرمگاواتی نظرات و پیشنهادات خود را ارائه دادند.

یکشنبه
۱۴ آبان ۱۴۰۲- ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۵ نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۴۰-پیاپی ۳۷۵۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

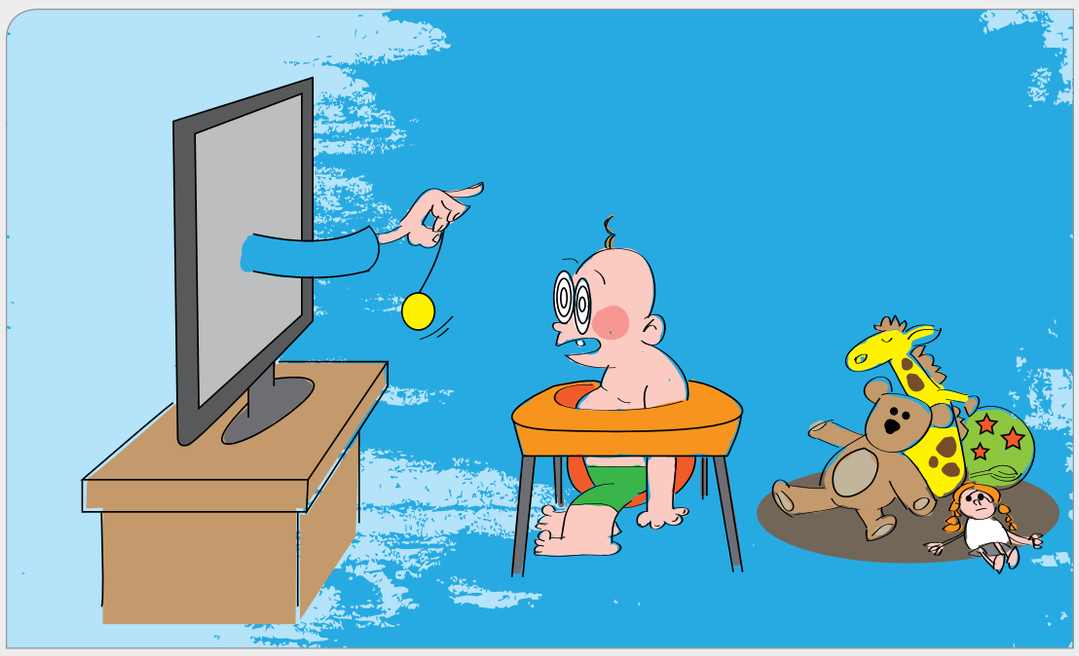
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

آمار

کاهش سهم مازوت در سبد سوخت مصرفی کشور

شرکت تولید برق حرارتی اعلام کرد: براساس سامانه ثبت و پایش مصرف سوخت نیروگاهی، سهم مازوت در سبد سوختی نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۱ از میزان ۹.۴ درصد به ۴.۳ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است.

شرکت مادرتخصصی تولید نیروی برق حرارتی در واکنش به برخی مطالب مبنی بر آلایندکی نیروگاه‌ها در گزارشی تاکید کرد: از مجموع ۱۳۴ نیروگاه حرارتی کشور فقط ۱۶ نیروگاه بخاری کشور قابلیت استفاده از مازوت به عنوان سوخت دوم را دارند که از این تعداد تنها ۱۴ نیروگاه معمولا در فصل زمستان در صورت عدم تخصیص گاز از سوخت مازوت استفاده می‌کنند و مخازن مازوت نیروگاه‌های بخاری بعثت و اسلام‌آباد اصفهان به دلیل ملاحظات زیست‌محیطی پلمب شده و سالیان متمادی است که به صورت تک‌سوخت (گاز) بهره‌برداری می‌شوند.

از این رو نسبت دادن مسئله آلودگی هوای شهرها به ویژه در فصول سرد که با پدیده وارونگی هوا مواجه هستیم، به استفاده گاه به گاه برخی از نیروگاه‌ها به سوخت مازوت نادرست است. زیرا مستندی در این خصوص که عامل اصلی آلودگی هوای تهران یا سایر کلانشهرها، مازوت‌سوزی نیروگاه‌هاست وجود ندارد.

به ویژه در تهران که براساس مستندات سازمان محیط‌زیست هیچ‌گونه مازوت سوزی اتفاق نمی‌افتد. در نیروگاه‌های اطراف تهران نیز که یکی از آنها نیروگاه بخاری «منتظر قائم» کرج است، از ابتدای سال حتی یک لیتر مازوت هم مصرف نشده است و نیروگاه‌های سیکل‌ترکیبی دماوند و پرند هم به هیچ وجه قابلیت مازوت‌سوزی ندارند.

براساس مطالعاتی که سال گذشته از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست انجام شد، مشاهده شد که شاخص‌های آلودگی هوا در شمال تهران مطابق ساعات پیک ترافیک افزایش می‌یابد. درحالی که در ایستگاه‌های اطراف تهران که عمدتا نیروگاه‌های حرارتی واقع شده‌اند، شاخص آلودگی پایین بوده است. همچنین به استناد سامانه ثبت و پایش مصرف سوخت نیروگاهی که مورد توافق دو وزارتخانه نفت و نیرو است، سهم مازوت در سبد سوختی نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۱ از میزان ۹.۴ درصد به ۴.۳ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است.

این گزارش حاکی است نیروگاه‌های بخاری به دلیل افزایش هزینه‌های تعمیرات و فرسودگی تجهیزات تمایلی به استفاده از سوخت مایع ندارند و تا زمانی که سهمیه گاز به آنها تعلق بگیرد از این سوخت استفاده می‌کنند و در شرایط اضطراری به دلیل قطع سهمیه گاز در فصول سرد که مصرف گاز خانگی در اولویت کشور قرار می‌گیرد، به ناچار از سوخت مازوت استفاده می‌کنند.

ذکر این نکته ضروری است که ماده ۲۳ آیین‌نامه فنی ماده ۲ قانون هوای پاک، که تکالیفی برای نیروگاه‌های مازوت‌سوز قائل شده بود تا تجهیزات کاهنده آلایندگی در خروجی دودکش‌های خود نصب کنند، در تاریخ ۳ تیر ۱۴۰۲ اصلاح و توسط معاون اول رئیس‌جمهوری ابلاغ شده است که براساس آن سوخت مصرفی در نیروگاه‌ها باید در مبدأ تولید تصفیه و گوگردزدایی شود.

براساس این گزارش، نیروگاه‌های حرارتی براساس ماده ۱۳ قانون هوای پاک حتی اگر سوخت استاندارد تحویل نگیرند، اقداماتی را برای رعایت حدود استاندارد زیست محیطی انجام می‌دهند. بر این اساس اگر در زمانی با کمبود سوخت گاز مواجه و ناگزیر به استفاده از سوخت مایع هستند، سوخت را به صورت ترکیبی استفاده می‌کنند. به عنوان مثال اگر بویلرهای نیروگاهی ۱۵ مشعل داشته باشند، ۳ تا ۴ عدد از آنها روی سوخت مایع و بقیه روی سوخت گاز تنظیم می‌شود که این اقدام باعث می‌شود به محیط‌زیست آلودگی کمتری منتقل شود.

قابل ذکر است که دولت سیزدهم برای تامین نیاز برق خانگی و صنایع از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم تاکنون ۷هزار و ۷۰۵ مگاوات به ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی افزوده است.

این اقدام از طریق بهره‌برداری از ۲۷ واحد گازی جدید به ظرفیت ۳هزار و ۵۶۹ مگاوات، راه‌اندازی ۱۳ واحد بخار سیکل‌ترکیبی به ظرفیت ۲ هزار و ۱۳۶ مگاوات و همچنین رفع محدودیت نیروگاه‌های بخاری و افزایش توان عملی نیروگاه‌های گازی موجود به ظرفیت دو هزار مگاوات محقق شده است که از محل راه‌اندازی ۱۳ واحد بخار نیروگاه‌های سیکل‌ترکیبی جدید (واحد نیروگاه‌های سیکل‌ترکیبی جهرم، هریس، ارومیه، چابهار، بعثت پارس‌جنوبی (۲ واحد)، غرب‌کارون، عسلویه، فردوسی، خرم‌آباد، سبلان(۲ واحد) و ارومیه) سالانه ۳میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب در مصرف سوخت صرفه‌جویی خواهد شد که این مهم اقدام موثری در کاهش میزان مصرف گاز و نیز حفظ محیط‌زیست است.

لازم به ذکر است در برنامه هفتم توسعه چهار برنامه بهینه‌سازی بخش تولید شامل راه‌اندازی بخش بخار نیروگاه‌های سیکل‌ترکیبی، ارتقای ظرفیت نیروگاه‌های گازی کشور، نوسازی نیروگاه‌های بخار، بازنشستگی واحده‌های فرسوده و نصب واحدهای نیروگاهی راندمان بالا پیش‌بینی شده است که علاوه بر افزایش ظرفیت تولید نیروگاه‌های حرارتی به میزان ۱۱ هزار و ۱۴۶ مگاوات باعث صرفه‌جویی ۱۷ میلیارد مترمکعب مصرف گاز در سال خواهد شد.

از فضای مجازی

چه کسی عدد صفر را اختراع کرد؟

دانشجویی که در یک کشوری تحصیل می‌کند می‌گوید: بالاترین امتیاز برای بیشتر امتحانات در این کشور ۵ است. اگر دانشجویی به هیچ سوالی پاسخ ندهد و برگه امتحان خود را خالی برگرداند، بدون اینکه پاسخی به آنها داده باشد، از ۵ نمره ۲ دریافت می‌کند.

در روزهای نخست حضورم در دانشگاه من از این سیستم اطلاعی نداشتم و تعجب کردم و از یکی از اساتید پرسیدم: آیا این منصفانه است که یک دانشجو که به هیچ سوالی پاسخ نداده، شما از ۵ به او ۲ می‌دهید؟

چرا به او صفر نمی‌دهید؟ آیا این شیوه درستی است؟

جواب داد: چگونه می‌توانیم به انسان صفر بدهیم؟

چگونه می‌توانیم به کسی‌که ساعت ۷ صبح از خواب برخاسته تا در همه سخنرانی‌ها شرکت کند، صفر بدهیم؟ چگونه می‌توانیم به او صفر بدهیم در حالی‌که او در این هوای سرد برخاسته و با استفاده از وسایل نقلیه عمومی به موقع رسیده و امتحان داده و سعی کرده تا سوالات را حل کند؟

چطور می‌توانیم برای شب‌هایی که برای تحصیل گذرانده و پول خود را صرف خرید دفتر و قلم کرده و برای مطالعه کامپیوتر خریده، صفر بدهیم؟

چطور می‌توانیم وقتی او تمام سبک‌های زندگی دیگر را ترک کرد و سبک زندگی دانشجویی را انتخاب کرده تا تحصیلات خود را دنبال کند، به او صفر دهیم؟

و بعد با مکثی طولانی تاکید کرد: در اینجا پسرم، ما فقط به این دلیل‌که او جواب‌ها را نداده به دانشجو صفر نمی‌دهیم. ما حداقل سعی می‌کنیم به این واقعیت احترام بگذاریم که او یک انسان است و دارای مغز و تفکر و شعور است. ما به این واقعیت که او سعی و تلاش خود را کرده و به هر دلیل در حد انتظار نتوانسته به سوالات پاسخ دهد، به عملکرد او نمره می‌دهیم. دراصل نمره‌ای که ما به او می‌دهیم، فقط برای سوالات موجود در کنکور یا امتحان نیست، بلکه به معنای نشان دادن قدردانی و احترام به این واقعیت است که این انسان، انسانی است که سزاوار کسب نمره است.

... گریه کردم و نمی‌دانستم چگونه پاسخ دهم. من، بعد از اینهمه سال تحصیل و معلمی، تازه آنجا ارزش خودم را به‌عنوان یک انسان دانستم.

تازه به این واقعیت پی بردم که صفرها می‌توانند انگیزه را برای دانشجویان کاهش دهند و می‌توانند به سرعت آنها را نابود کنند و باعث شوند یک فرد در هر مقطع تحصیلی که باشد به‌طور کلی مطالعه خود را متوقف کند.

هنگامی‌که نمره صفر در کارنامه داده شود، آنها دیگر انگیزه‌ای برای تحصیل ندارند و ممکن است تصور کنند که هیچ‌کاری نمی‌توانند انجام دهند.

این پیام عالی را باید برای همه اساتید و معلمان و هر کس که در ارتقاء آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها نقش دارد، ارسال کرد و به گوش تمام مسئولان نظان آموزشی رساند.

بیایید دوباره به بهترین روش ارزیابی دانش‌آموزان و دانشجویان خود فکر کنیم!

عکس: صمت

رفع ناترازی گاز با توسعه میادین مشترک

تولید گاز ایران از میدان مشترک پارس جنوبی، بزرگ‌ترین میدان گازی جهان، افزون‌بر درآمد ۴۱۴ میلیارد دلاری برای کشور زمینه رونق صنعت پتروشیمی، افزایش تولید بنزین، توسعه اشتغال، کاهش آلودگی محیط‌زیست و ایجاد امنیت انرژی در کشور را به‌دنبال داشته است. ۳۰ سال پیش در ساحل خلیج‌فارس روستایی وجود داشت که حتی اهالی آن نیز در آن زمان گمان نمی‌کردند روزی بزرگ‌ترین تاسیسات صنعت نفت ایران در این نقطه احداث و عسلویه به پایتخت انرژی ایران تبدیل شود. با این حال از میانه دهه ۷۰ شمسی، توسعه بزرگ‌ترین میدان مشترک گازی جهان که در ایران به نام پارس جنوبی آن را می‌شناسیم، آغاز شد و نخستین برداشت گاز نیز از آن در سال ۱۳۸۱ انجام شد. با اقدام‌های وزارت نفت در دولت سیزدهم، آخرین فاز از پارس جنوبی که بیش از ۲۰ سال معطل مانده بود در دستور کار قرار گرفت و با اقدام‌های انجام‌شده تولید گاز از فاز ۱۱ پارس جنوبی آغاز شد.

تولید گاز معادل ۴.۵ میلیون بشکه نفت خام از پارس جنوبی

افزون‌بر آن با بهره‌برداری گام به گام ایران از فازهای مختلف پارس‌جنوبی و افزایش تولید گاز از این میدان مشترک، جایگاه ایران در میان تولیدکنندگان گاز در دنیا نیز ارتقا داشته و سبد صادراتی کشور با توجه به جایگزینی سوخت مایع با گاز متنوع‌تر شده است.

تولید گاز غنی در کشور اکنون بالای یک میلیارد مترمکعب در روز برآورد می‌شود که معادل حدود روزانه ۶ میلیون بشکه نفت خام است. با توجه به سهم ۷۵ درصدی پارس جنوبی در تامین گاز ایران، این میدان مشترک روزانه معادل ۴.۵ میلیون بشکه نفت خام، سوخت مورد نیاز کشور را تامین می‌کند.

به معنای دیگر، اگر توسعه این میدان مشترک انجام نمی‌شد، اکنون باید ۴.۵ میلیون بشکه نفت خام بیشتری در کشور تولید می‌شد و بعد از فرآورش در پالایشگاه‌های کشور به‌دست مردم می‌رسید.

نگاهی به ظرفیت پالایشی ایران و ظرفیت تولید نفت خام نشان می‌دهد در صورت عدم توسعه پارس جنوبی، با مشکل جدی برای تامین سوخت و امنیت کشور روبه‌رو بودیم. از سوی دیگر، آلایندگی ایجادشده از مصرف فرآورده‌های نفتی به‌مراتب بیشتر از مصرف گاز است و با افزایش سهم گاز در سبد سوخت کشور که بیش از همه با توسعه میدان مشترک پارس جنوبی محقق شده، آلودگی محیط زیستی نیز در کشور کاهش داشته است. میدان مشترک پارس جنوبی که در بستر خلیج‌فارس و مرز مشترک ایران و قطر قرار دارد، بزرگ‌ترین میدان گازی جهان است. مجموع ذخایر گازی این میدان ۳۹ تریلیون مترمکعب و ذخایر میعانات گازی آن نیز ۵۶ میلیارد بشکه است. از این میزان سهم ایران در بخش گاز آن ۱۴ تریلیون مترمکعب و در میعانات گازی ۱۸ میلیارد بشکه برآورد می‌شود که معادل ۸ درصد از کل گاز جهان است.

ایران تاکنون ۲هزار و ۳۰۰ میلیارد مترمکعب گاز از پارس جنوبی برداشت گاز داشته که ۴۱۴ میلیارد دلار درآمدزایی ایجاد کرده و این در حالی است که ۱۵۰ میلیارد دلار هزینه شده است. با بهره‌برداری کامل از آخرین فاز پارس جنوبی یعنی فاز ۱۱، سالانه درآمد نزدیک به ۴ تا ۵ میلیارد دلار ایجاد می‌شود و تولیدش به کاهش ناترازی گاز کمک می‌کند. نکته مهم آن است که این پروژه در شرایط تحریم انجام شد.

برداشت گاز از میادین مشترک، راهکار رفع ناترازی

یک کارشناس حوزه انرژی معتقد است یکی از موضوعات مهم در زمینه رفع ناترازی استفاده از منابع گازی کشور در میادین مشترک گازی و تمرکز بر ذخیره‌سازی گاز بوده که دولت سیزدهم با ورود به این حوزه، اقدامات خوبی رقم زده است که باید این رویکرد تداوم یابد تا با تولید و ذخیره‌سازی گاز به ناترازی مقطعی گاز کشور در فصول سرد سال پایان دهیم.

مهدی هاشم‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به ناترازی گاز در کشور، اظهار کرد: دو نوع ناترازی مقطعی و دائم در کشور داریم که ناترازی مقطعی تنها در برخی فصول اتفاق می‌افتد و به دلیل افزایش مصرف بخش خانگی است؛ در بخش خانگی موضوع مورد توجه، بخاری‌ها هستند که باید اصلاح انرژی در آنها صورت بگیرد.

او ادامه داد: درحال‌حاضر میزان مصرف بخش خانگی ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون است که با ورود بخاری‌ها و بحث گرمایش این میزان مصرف به ۸۰۰ تا ۸۵۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد و بهینه کردن وسایل گرمایشی مانند بخاری تاثیر حدود ۲۰ درصدی در کاهش مصرف گاز در فصول سرد سال دارد.

وی با بیان اینکه این نوع ناترازی مقطعی با ناترازی که می‌تواند کل اقتصاد را در طول یک سال درگیر کند، متفاوت است، درواقع برخورد با ناترازی مقطعی باید در همان زمان باشد، اظهار کرد: همچنین بخش دیگری که مصرف بالای گاز دارد، بخش نیروگاهی است؛ مهم‌ترین مشکل بحث مربوط به نیروگاه‌ها این است که عمدتا گازسوز هستند، چراکه ۸۵ درصد سوخت نیروگاه‌ها توسط گاز تامین می‌شود.

هاشم‌زاده با بیان اینکه این موضوع یکی از مشکلات جدی ما است و باید به سمت نیروگاه‌های زغال سنگی و کاهش مصرف گاز برویم، گفت: موضوع دیگر بحث صنعت و ناترازی موجود در این حوزه است که چند پیشنهاد در این حوزه مطرح و برخی از آنها وارد مرحله اجرایی شده است.

وی با بیان اینکه هدایت منابع صنایع به سمت میادین مشترک جنوبی انجام شده و اتفاقات مثبتی در حال رخ دادن است و به سمت توسعه میادین مشترک پیش می‌رویم، تاکید کرد: عدم توسعه این میادین مشترک تبعات زیادی دارد که خوشبختانه در این حوزه اقدامات مثبتی رقم خورده است، اکنون با توجه به اینکه تکنولوژی و فناوری داریم در بخش منابع دولتی و سرمایه‌گذاری مستقیم صنایع اتفاقات مثبتی هم در میادین مشترک گازی با عربستان در میدان فرزاد B و فروزان و میدان آرش که مشترک با کویت است؛ آماده بهره‌برداری هستیم که مذاکرات در حال انجام است.

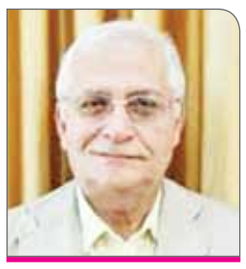
این کارشناس حوزه انرژی با تاکید بر اینکه با مجموع اقدامات صورت گرفته، سیستم پاسخگویی به صنعت نیز در حال انجام است، گفت: مهم‌ترین راهکار رفع ناترازی مقطعی گاز که ایران گرفتار آن است، مسئله ذخیره‌سازی گاز است؛ این موضوع طی دولت قبل و در هشت سال اخیر مورد توجه قرار نگرفت اما مدتی است که دولت روی آن، متمرکز شده و در مخازن ذخیره گاز در سمت شهرهای سرخس و قم ذخیره‌سازی انجام می‌شود و ذخیره‌سازی حدود ۲۰ میلیون مترمکعب در روز برنامه‌ریزی شده که باید تا اواسط سال ۱۴۰۳ صورت بگیرد.

به گفته هاشم‌زاده، این عدد بسیار کم است چراکه متوسط دنیا ۱۸ درصد است. اگر مصرف را حدود ۹۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیون مترمکعب در نظر بگیریم باید ۲۰۰ میلیون مترمکعب ذخیره‌سازی داشته باشیم که عدد ۲۰ میلیون مترمکعب یا حتی ۴۰ میلیون مترمکعب عدد جدی نیست و مهم‌ترین راه‌حل ناترازی مقطعی، ذخیره‌سازی گاز است که آغاز شده است.

وی با اشاره به اقداماتی که در شمال کشور انجام می‌شود، گفت: باتوجه به اینکه عمده منابع گاز در جنوب کشور قرار دارد، باید بخشی از ناترازی را نیز با واردات یا سوآپ گاز جبران کنیم. در همین رابطه دولت سیزدهم نیز اقدامات خوبی را با روسیه در حوزه سوآپ گاز انجام داده است و می‌توانیم در شمال گاز را تحویل بگیریم و گاز مایع یا طبیعی به هند و پاکستان بدهیم.

یادداشت

اهمیت آمار در زندگی انسان‌ها

قربانعلی تنگ شیر - استاددانشگاه: آمار نقش حیاتی در زندگی روزمره ما دارد. آمار به ما کمک می‌کند الگوها و روندها را پیدا و رفتار آینده را پیش‌بینی و عملکرد را اندازه‌گیری و حجم عظیمی از اطلاعاتی که دائما تولید می‌شود را درک کنیم. مانند آمار ازدواج، طلاق، فوتی‌ها، بیماری‌ها، تخلفات رانندگی. مهم‌ترین موارد کاربرد آمارها در موارد زیر است: پیش‌بینی آب و هوا، آمادگی برای شرایط اضطراری، پیش‌بینی بیماری ،مطالعات پزشکی، ژنتیک ،کمپین‌های سیاسی، بیمه و کالاهای مصرفی، تست کیفیت و بازار سهام از موارد مهم استفاده و کاربرد آمار در جامعه است. کاربرد آمار در علوم اجتماعی؛ تجزیه وتحلیل آمار یک ابزار ضروری در علوم اجتماعی است زیرا به محققان اجازه می‌دهد تا داده‌ها را تجزیه، تحلیل و تفسیر کنند تا پدیده‌های اجتماعی را درک کنند و نتایج معتبر و قابل اعتماد بگیرند .آمارها می‌توانند به ما برای ارزیابی، اثربخشی برنامه‌ها، سیاست‌ها و با هدف کاهش جرم و جنایت در جامعه کمک کنند. کاربرد آمار در تجارت، آمار نقش حیاتی در زمینه کسب و کار ایفا می‌کند. یکی از مهم‌ترین کاربردهای آمار در تجارت تحقیقات بازار است. برای توسعه محصول، بازاریابی و فروش شرکت‌ها نیز اثرگذار خواهد بود از تکنیک‌های آماری برای پیش‌بینی عملکرد و آینده و شناسایی زمینه‌های زمینه های صرفه‌جویی در هزینه استفاده می‌کنند.

آمار نقش مهمی در مدیریت ریسک دارد

برای بازگشت سرمایه و توسعه شرکت. کاربرد آمار در آموزش و پرورش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، آزمون‌ها، ارزیابی ها و امتحانات تا یادگیری دانش‌آموزان و زمینه‌های بهبود آموزش را به کمک آمار می‌توانند بررسی کنند. به کمک آمار می‌توان تعداد فارغ التحصیلان، موانع بالقوه موفقیت دانش‌آموزان و شناسایی الگوها و روندها را تحقیق کرد.

کاربرد آمار در بهداشت و درمان

از آمار می‌توان برای مطالعه توزیع و عوامل تعیین کننده بیماری‌ها در جمعیت ها استفاده کرد. آمار در مورد پیامدهای سلامت ،عوامل خطر و مداخلات بهداشتی و عوامل بروز بیماری‌ها را شناسایی کرد و آمارها گویای نتایج بیماری، رضایت بیمار، مراقبت‌های بهداشتی و بهبود کیفیت نیز هست. یکی از مهم‌ترین کاربرد آمار در تحقیقات پزشکی بوده که نمایگر مداخلات مختلف و تعیین عوامل موثر بر گسترش بیماری‌ها است. کاربرد آمار در سرگرمی بررسی می‌کند که عملکرد فیلم‌ها و نمایش‌های تلویزیونی و سایر اشکال سرگرمی و درصد آنها را نشان می‌دهد که چند درصد مردم از چه سرگرمی‌هایی بیشتر استفاده می‌کنند و لذت می‌برند و در بازاریابی و تبلیغات نیز آمارها حرف اول را می‌زنند، چون در فروش به تولید نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند. آمارها حتما باید توسط تحلیلگران آماری و حتی روانشناس سازمانی مورد ارزیابی نهایی قرار گیرند و کارشناسی شوند و بعدا مورد بهره‌برداری قرار گیرند. آمار در انتخابات کاربرد اساسی دارد، در ورزش برای سابقه ورزشکاران، در فروش با استفاده از تکنیک‌های آماری، در صنعت هوایی و در مدارس و آموزش و ناوگان حمل‌ونقل هم تاثیرگذار هستند.